

ФИЛАТЕЛИСТА ФИЛАТЕЛИСТА

САВЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

БРОЈ 176 AVGUST '78

КОНФЕРЕНЦИЈА МИНИСТАРА СПОЉНИХ ПОСЛОВА
НЕСВРСТАНИХ ЗЕМАЉА

KONFERENCIJA MINISTARA VANJSKIH POSLOVA
NESVRSTANIH ZEMALJA

KONFERENCA MINISTROV ZA ZUNANJE ZADEVE
NEUVRŠČENIH DRŽAV

КОНФЕРЕНЦИЈА НА МИНИСТРИТЕ ЗА НАДВОРЕШНИТЕ РАБОТИ
НА НЕВРЗАНИТЕ ЗЕМЈИ

ФИЛАТЕЛИСТА

FILATELISTA

časopis CFC

Adresa:
Sremska 6/IV,
pošt. fah 702,
11001 Beograd

Telefon:
(011)-638-751

Žiro račun kod SDK:
60806-678-11966

Izdavački savet:
Dr Jovan Veličković
predsednik
Dr Dragoslav Đukanović
Miloš Jovanić
Nenad Kilibarda
Stevan Novaković
Dr Jovan Marisavljević

Redakcioni odbor:
Prim. dr Branislav
Novaković
Dipl. ing. Moco
Sumbulović
Dipl. ecc. Vojislav
Begović
Imre Vaci
Jovan Reljin, dipl.
pravnik

Glavni i odgovorni
urednik:
Reljin Jovan

Urednik i tehnički
urednik:
Vaci Imre

Idejno rešenje korica:
akad. slikar Dušan
Lučić

štampa:
IPP. »Banat« OOUR
»GRAFIKA« - 2970/78
Borisa Kidriča 54
Kikinda — 2.500 kom.

ZA ČLANOVE SAVEZA FILATELISTA

SRBIJE, ČASOPIS JE BESPLATAN,

ZA OSTALE, PRIMERAK 12,00 DINARA

PRETPLATU NA ČASOPIS MOŽETE

UPLATITI OPŠTOM UPLATNICOM

NA ADRESU:

SAVEZ FILATELISTA SRBIJE

ŽIRO-RAČUN 60806-678-11966

SA NAZNAKOM »ZA ČASOPIS«

GODIŠNJA PRETPLATA JE 80,00 DINARA

Izlazi dvomesečno ● Godišnja pretplata za Jugoslaviju 80.— dinara, za inostranstvo 140.— dinara (za avionsku poštu + 10 din. za Evropu i + 30 dinara za ostale zemlje) ● Mali oglasi do 20 reči din. 40.—, svaka dalja reč 1 dinar. ● Uokvireni oglasi:

1/1 strana — 1000.— 1/2 strane — 500.—

1/4 strana — 250.— 1/8 strane — 150.—

1/6 strane — 100.—

* * *

Published bimonthly by Union of Philatelists of Serbia ● Annual subscription US \$ 8.— (for air mail + 1.—\$ Europe, + 3.—\$ other countries) ● Little advertisement: first 20 words US \$ 2.25 each additional word US \$ 0.07 ● Framed advertisement:

1/1 p — \$ 50; 1/2 p — \$ 25; 1/4 — \$ 15;

1/8 p \$ 9; 1/1 p — \$ 6.

Discount 25% for four repetitions, 33% for six repetitions ● We do not accept mint or used samp. IRC accepted at the base: 1 IRC = 0.20 US \$.

Our bank account: 320020-02587, Beobanka — Beograd

Rukopisi se ne vraćaju. Marke poslate radi kliširanja vraćamo u preporučenom pismu ili po dogovoru. Preštampavanje dozvoljeno, uz navođenje izvora i autora, ukoliko drugačije nije navedeno.

Unless otherwise stated, all items may be reprinted, provided that the proper information is given of source and author.

Po mišljenju Republičkog sekretarijata za kulturu SR Srbije br. 413/380-73-02 od 16 maja 1973. godine oslobođen poreza na promet.

ФИЛАТЕЛИСТА

FILATELISTA

ЧАСОПИС САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

ЈУЛИ — АВГУСТ 1978. ● JULI — AVGUST 1978.

ГОДИНА
XXIX
БРОЈ 176

О СКУПШТИНИ УФСЈ И ФЕСТИВАЛУ У БРЕЖИЦАМА

Дуго очекивана, колико и оспоравана седница Скупштине Удружења филателистичких савеза Југославије, одржана је 20. маја ове године у прелепим Брежицама, у СР Словенији. Истовремено, у Брежицама је отворен и традиционални Фестивал омладинске филателије. Догађај је могао бити и богат и комплетан, наравно за оне који су били спремни да у њему учествују и да га таквим доживе.

ОБОЖАВАЊЕ СТАТУТА ИЛИ ПРАВНЕ НОРМЕ

Први проблеми овогодишње Скупштине УФСЈ, настали су још много раније, произилазећи из низа нерешених питања и односа у југословенској филателији. Иако се за то најчешће нападају ЗЈПТТ, друштвено-политичке заједнице, самоуправне интересне заједнице или друштвено-политичке организације, извор централних проблема југословенске филателије је управо у самим филателистима, у њиховим организацијама и међусобним односима.

Стари Филателистички савез Југославије, кажу, никако није радио добро. Од тада, кажу, и велико неповерење у стварање и рад нове организације, УФСЈ. Међутим, данас, неповерење стиже углавном од појединих другова из Хрватског филателистичког савеза. Сумња се у све, у сваки потез, намеру, акцију која није започела или која се не одвија под контролом њиховом. Тако је било у периоду формирања УФСЈ, тако је и данас. Без обзира на збивања у нашем друштву, на развој самоуправљања, друштвеног договарања, самоуправног споразумевања и делегатског одлучивања, на снази је и даље један, може се рећи „згрчен“ Статут УФСЈ, који, очито је било и на овој Скупштини, не допушта развој и размах активности, иницијативу, који није мотив ширег окупљања и полазиште заједничких акција, већ само и искључиво норма која обрађује процедуру, рокове, администрирање и протоколарне обавезе.

Статут је иначе, пре две године, стигао, након првих верзија из СФ Србије, као „коначни“ предлог од Председништва ХФС. У интересу формирања УФСЈ, до тада већ дуже време, без правих разлога одлаганог догађаја, остали републички и покрајински савези су га прихватили, не прећутавши наду да ће спремност за акцију и заједничка активност убрзо превазићи сувишне и „тврде“ норме у иначе потребном Статуту. Међутим, све то иде много спорије и данас већ, са много мање ентузијазма.

Шта је претходило овој Скупштини? Проблеми су настали када је СФ Србије сазвао, као Савез-домаћин, седницу Скупштине у мају а не у априлу, што по тумачењу ХФС захтева Статут. Затим, што је није сазвао 30 дана, већ свега 28 дана раније, што опет стриктно захтева Статут. Потом, седница је за-

казана за 20. мај у Брежицама, на дан отварања Фестивала омладинске филателије, а ХФС је био против одржавања тог Фестивала у СР Словенији, сматрајући је својом акцијом(?) Даље, СФ Србије није за сваку тачку дневног реда, који је био доиста обиман, спремио писани и умножени материјал, већ за нека питања само усмено образложење, што је опет нестатутарно, итд., итд. На самој Скупштини, поводом сваке тачке дневног реда био је прозиван Статут и његове уске, непрецизне и најчешће контрадикторне одредбе. У једној одредби Статут дозвољава промену седишта УФСЈ, у другој већ, изричито одређује да је седиште у Београду. Примена прве одредбе била је оспорена позивањем на другу одредбу. Скупштина једина може да мења Статут, међутим и то је оспорено уским тумачењем Статута. „Без консултација са базом, ми то не смемо”, био је став другова из ХФС. А требало је само унети нови податак — ко је нови Савез домаћин УФСЈ, тј. име и адресу.

Чак је и предлог СФ Србије, аklamацијом прихваћен на Скупштини, да се другу Титу додели златна плакета УФСЈ, касније пропраћен коментаром у листу ХФС „Филателија” бр. 5—6/78 да то Статутом није регулисано и да представља „поигравање са нашим темељним прописом”!

У раду Скупштине УФСЈ учествовали су овлашћени делегати из свих републичких и покрајинског савеза који га чине. Расправа и дијалози су често били оштри, мучни и без очекиваних резултата, јер се превише инсистирало на процедури а мање на суштинским питањима, која је отварао предложени дневни ред. Међутим, након 7 сати непрекидног рада, дневни ред је како-тако исцрпен, усвојени су ставови и закључци и једногласно потписани. Њих на крају овог текста, посебно, као што је и обавеза свих филателистичких гласила у земљи, и објављујемо.

Близу три месеца касније, тачније, 4. августа ове године стиже циркуларно писмо Хрватског филателистичког савеза у коме се поново и другачије тумачи Статут, не прихватају сви усвојени закључци, ставља под сумњу основаност неких усвојених ставова и сл. као резултат седнице Председништва ХФС. Између осталог, у писму стоји и ова реченица, тако звучно неусклађена са августом 78.: „То свакако не стоји с обзиром на статутарно право вета сваког савеза, којим се онемогућава доношење одлука без споразума односно договора свих савеза”. Чудно схватање делегатског система у том савршеном Статуу. Не верујем да постоји још нека организација, поготову друштвена и од савезног значаја, која својим највишим самоуправним актом обезбеђује право вета у делегатском одлучивању. У сваком случају, треба подсетити, као што је то учинила и „Филателија”, на ставове из Резолуције XI Конгреса СКЈ о задацима комуниста у реализацији споразума и договора.

„Савез комуниста инсистира да се приликом самоуправног споразумевања и друштвеног договарања поштују нарочито ова три принципа:

— прво, слобода одлучивања сваког појединог учесника у договарању;
— друго, максималан напор сваког учесника да води рачуна и о интересима других учесника који имају аргументовано оправдање, и ад схвати шта је више, а шта је мање важно, и

— треће, да се енергично одбаци свака пракса изнуђивања, егоистичког вета или довођења у опасност равноправних политичких односа међу републикама и аутономним покрајинама.”

Интересантно је да су на Скупштини у Брежицама, сви сем појединих делегата из ХФС, били спремни на конструктиван дијалог и да с пуно добре воље расправљају о суштинским питањима и заједнички траже најадекватнија решења. Ни пре, а ни након ове Скупштине, ниједан од републичких или покрајински савез нису писали оваква писма. Другови из Председништва Хрватског филателистичког савеза су их писали и пре и на ту се праксу већ навикавамо. Наравно, не прихватајући је.

БРЕЖИЦЕ — ФИЛАТЕЛИСТИЧКИ ГРАД

Претпостављам да је Брежице најлепши у мају, јер га се лепшим и уређенијим тешко може замислити. Цео град био је тих дана заузет филателијом, активностима на Фестивалу и поводом њега. Када би сваки крај наше земље имао своје Брежице.

Делегати из Хрватског филателистичког савеза су одмах након Скупштине, без поздрава отишли из Брежица. Нису присуствовали ни отварању фести-

вала, нити успелом семинару о заједничким задацима на развоју омладинске филателије. Остали су, верујем, сиромашнији за једно, свима нама неопходно искуство. Претпостављало се да им делегатска база није дала мандат за бојкот ове манифестације југословенског значаја.

Фестивал филателистичке омладине трајао је од 20. до 28. маја. Поред седнице Скупштине УФСЈ, обухватао је и успелу изложбу збирки 161 омладинца из целе земље, „Округли сто” о проблемима пионирске и омладинске филателије у СФРЈ, цртање цртежа на асфалту за марке „Радост Европе” ревију пионирских и омладинских хорова, концерт дувачке музике, итд. Издат је успео изложбени каталог, 4 спомен омотнице, у употреби су била 4 пригодна жига и сл. Изложба је отворена у Витешкој дворани, пуној очуваних фресака, у саставу старог замка из средњег века, у коме се налазе и просторије Посавског музеја.

Изложбу марака је у свечаном амбијенту, након уводног концерта градског оркестра, отворио др Јован Марисављевић, председник Савеза филателиста Србије, у својству изасланика Лазара Мојсова, покровитеља Фестивала.

Организаторима, Филателистичној Звези Словеније, а посебно активистима филателистичког клуба, који су у ове активности укључили и водеће људе Скупштине општине и друштвено-политичких организација, шири круг организација удруженог рада и друге, мора се замерити што су на сваки детаљ мислили и укупну организацију извели тако да она изузетно много обавезује сваког наредног домаћина овог Фестивала.

Иако сам у Брежице ишао у својству делегата СФ Србије, овде, за читаоце часописа, износим своје утиске и оцене.

Јован Рељин

ЗАПИСНИК

са годишње скупштине УФСЈ 20. 5. 1978. на мотелу Петрол Чатеж, Брежице, која је почела у 11 сати

На годишњој скупштини су присутни сви делегати. Предложен је дневни ред са допунама, да се подтачке из 1. тачке рачунају као посебне тачке дневног реда. У 6. тачки дневног реда мења се реч „избор” у утврђивање. Нови дневни ред гласи:

1. Дискусија по годишњем извештају
2. Проблеми са бољим и ефикаснијим функционисањем УФСЈ и њених органа, питање делегата УФСЈ у органима поште надлежним за издавањем марака и др.
3. Тезе за самоуправни споразум са ЗППТ те предлог конкретних захтева удружене филателије према пошти
4. Балкан-фила 6 — завршни рачун са извештајем, искуства и поуке за будуће акције, проблематика шире међународне филателије с освртом на питање ФИП-е
5. Проблематика омладинске филателије — довршење закључака прошле скупштине од 6. 5. 77. године
6. Утврђивање седишта и промена Статута
7. Утврђивање новог ИО УФСЈ
8. Усвајање плана рада за следећи мандатни период
9. Разно

Ад 1/ ЗАКЉУЧАК:

Постојећи годишњи извештај се прихвата за замеркама и критиком изнесеном у дискусији од стране свих савеза осим Хрватског филателистичког савеза, који га је у целости одбацио.

dostavljene su srpskoj vojnoj cenzuri koja ih je žigosala vojnim cenzurnim žigom.

Ovako organizovana poštanska služba funkcionisala je do marta 1919. godine, kada je prestao da važi sporazum između Srbije i Francuske koji je regulisao to pitanje.

U okupiranoj Srbiji je 8. februara 1917. godine buknuła pobuna u Toplici i Jablanici, predvođena od strane nekoliko komitskih vojvoda, poznata u istoriji pod imenom Toplički ustanak. Za vrlo kratko vreme stvorena je slobodna teritorija, koja je bila ograničena levom obalom reke Južna Morava, rekom Toplicom, selom Žitni Potok i rekom Jablanicom. Na oslobođenoj teritoriji je odmah uspostavljena srpska vojna i civilna vlast, a između ostalih institucija, uspostavljena je i poštanska služba, uglavnom za službene potrebe, koju su obavljali kuriri (konjanici i pešaci). Mada neredovno, prenošena je i privatna pošta po odobrenju vojvoda a svako pismo je pregledao komitski starešina u mestu u kome je pošiljka primana. Iako je već 1. marta ustanak ugušen, poštanski saobraćaj se odvijao do poslednjeg dana. Pošiljke nisu frankirane niti žigosane. Poštarina je plaćena u gotovom pri predaji pisma. Pisma su pečaćena pečatnim voskom u koji je utiskivan monogram pošiljaoca ali je bilo pisama i bez toga pa je verodostojnost pošiljke proveravana prepoznavanjem rukopisa, potpisa ili znaka pošiljaoca.

Posle napuštanja svoje državne teritorije, crnogorska izbeglička vlada je izvesno vreme imala sedište u Bordou u Francuskoj gde je u vremenu od 6. do 27. juna 1916. godine uspostavila svoju poštansku stanicu i upotrebljavala neke francuske marke koje su bile u opticaju na koje je utiskivala natpis »S. P. du M. — Bordeaux« (Service postal du Monténegro). Ove marke su služile samo za službenu upotrebu ali je njihovo korišćenje francuska poštanska uprava ubrzo zabranila. Pored maraka, korišćene su i razne nalepnice za poštu koja se vraćala zbog nemogućnosti da bude uručena.

Kada je izbeglička vlada prešla u Italiju, odštampana je serija redovnih maraka sa likom kralja Nikole i pretiskom »Slobodna Crna Gora«. Izdate su vrednosti od 1, 2, 5, 10, 15, 20, 25 i 50 para i od 1, 2 i 5 perpera, marke za potvrdu prijema od 10 i 25 para i porto marke od 5, 10, 25, 30 i 50 para. Međutim, marke nisu nikad puštene u opticaj.

Posle Prvog svetskog rata, u vojsci Kraljevine SHS, a kasnije Kraljevine Jugoslavije, vojnopoštanska služba je bila zasnovana na iskustvima iz ovog rata i kao takva, funkcionisala do maja 1940. godine, kada je izdat Pravilnik ratne poštanske službe, prema kome javna poštanska mreža, na oglas mobilizacije, automatski potpada pod Ministarstvo vojske i mornarice. Vojnu poštansku službu u ratu obavljaju državne, sortirajuće, sabirne i vojne pošte. Državne pošte predaju sve primljene pošiljke prvo cenzorskom odseku a potom najbližoj sortirajućoj pošti, koja sve vojne pošiljke prikuplja, sređuje i pakuje za svaku vojnu poštu. Sortirane pošiljke dostavljaju se sabirnim poštama, koje ih prosleđuju vojnim poštama u svom rejonu da ih uruče adresatima. Obrnuto, pošiljke od vojnih lica porodicama ne idu preko sabirnih, nego preko najbližih vojnih pošta (uz obaveznu cenzuru) i dalje do mesta opredeljenja. Svakoju vojnoj pošti i jedinici određen je broj koji je zamenjivao njihov formacijski naziv. Međutim, zbog brzog sloma bivše jugoslovenske vojske u aprilskom ratu 1941. godine, služba, kako je bila zamišljena pravilnikom, nije imala prilike da se iskaže.

Uporedo sa početkom i razvojem NOB-e i Revolucije, rukovodstvo Narodnooslobodilačkog pokreta činilo je napore da se organizuje i poštanska služba na principima poštanskog sistema. Ti naponi imali su često takve rezultate (u pogledu sigurnosti i tačnosti isporuke) da se mogu meriti sa rezultatima mirnodopske poštanske službe.

Osnovni vid poštanske službe u NOB-i bile su takozvane partizanske pošte. Prvu partizansku poštu u oslobođenoj Foči organizovao je član Vrhovnog štaba drug Moša Pijade. Ona je radila mesec i po dana a pisma su slata u Bosnu, Sandžak, Crnu Goru i Hercegovinu. To je bila jedina partizanska pošta koja je koristila prave poštanske marke.*)

Glavni štab narodnooslobodilačkih partizanskih odreda za Crnu Goru i Boku je odmah, na početku ustanka, organizovao poštansku službu. Prva poštanska stanica na oslobođenoj teritoriji, otvorena je u Beranima (današnji Ivangrad) 23. jula 1941. godine. Umesto poštaskih maraka korišćen je gumeni pečat sa otiskom u vidu zupčane marke, koji je predstavljao lik partizana sa stisnutom

pesnicom uz slepoočnicu i petokrakom zvezdom na grudima. U gornjem delu otiska nalazio se natpis »Partizanska« a u donjem »Pošta Crne Gore i Boke«. Upotrebljavane su takođe i zaplenjene dopisne karte Kraljevine Jugoslavije na koje je preko lika kralja Petra otiskivana petokraka zvezda u crnoj ili crvenoj boji a preko naziva države stavljen je otisak »Glavni štab narodnooslobodilačkih odreda za Crnu Goru i Boku«.

U Hercegovini je korišćen žig veličine obične poštanske marke čiji je otisak predstavljao petokraku zvezdu ispod koje je bio natpis »partizan«. Nešto kasnije, tokom 1942. i 1943. godine, počinje da se organizuje pošta u Bosanskoj Krajini i Hrvatskoj. Organizacija je obuhvatila čitav sistem relejnih stanica i punktova koji su imali svoje pečate i žigosali sva pisma koja su prolazila kroz njih.

Padom Italije i formiranjem naših baza na njenoj teritoriji, dolazi do intenziviranja poštanskog saobraćaja između ostrva Vis i tih baza koji se, uglavnom, odvijao pomorskim putem (partizanski brod »Bakar« i drugi) i vazдушnim, izuzetno, kada bi leteo kurir koji je prenosio poštu.

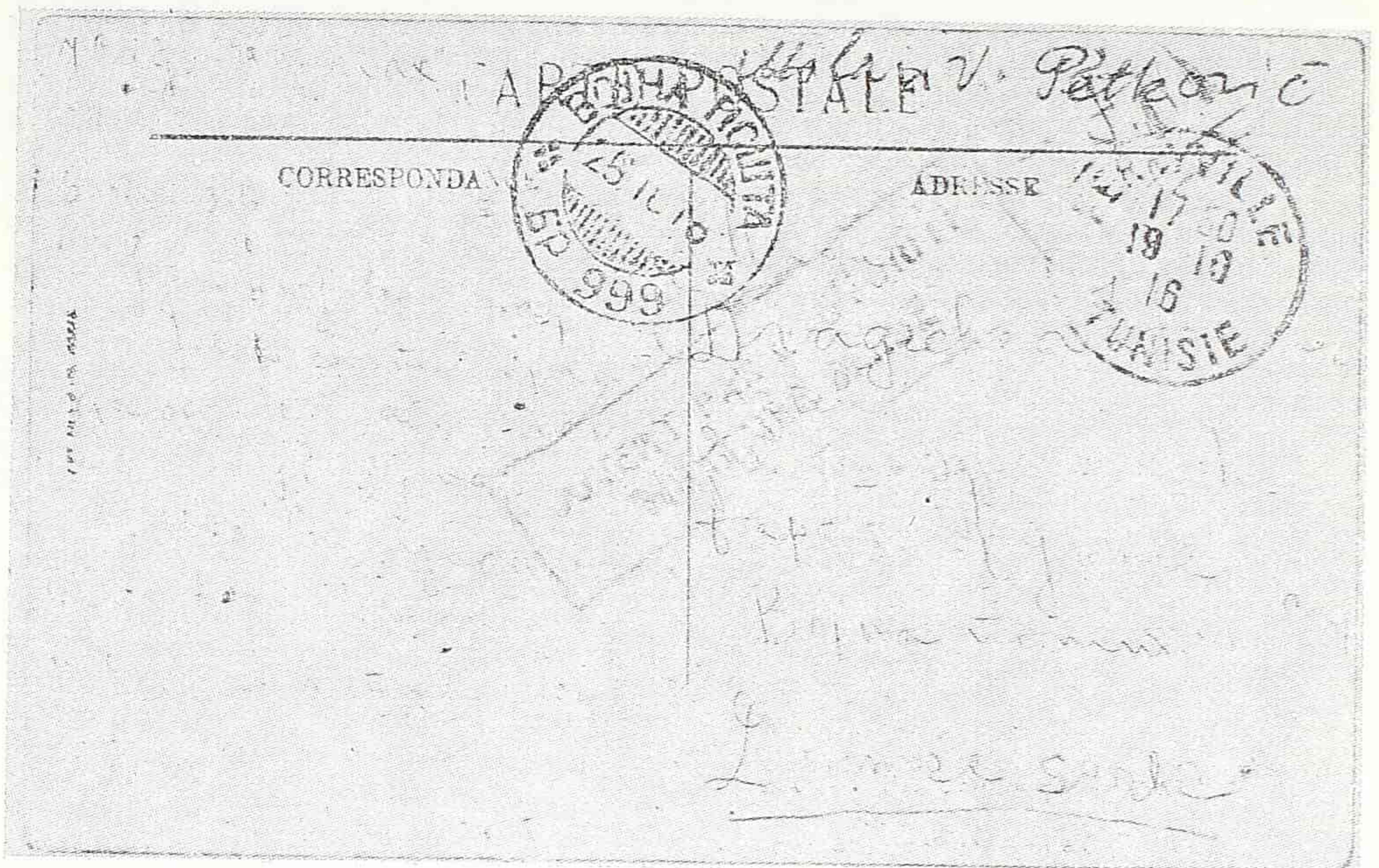

U dogovoru sa saveznicima, krajem 1943. godine, otpočelo je prebacivanje naših izbeglica sa okupiranih i ugroženih područja Dalmacije na ostrvo Vis a odatle u Italiju. Međutim, engleske vojne vlasti su, početkom 1944. godine, izvestile Vrhovni štab NOV Jugoslavije da u južnoj Italiji ne postoje uslovi za smeštaj naših izbeglica pa je uz našu saglasnost, otpočelo prebacivanje zbega iz luke Taranto u engleski vojni logor El Šat u Sinajskoj pustinji kod Sueca. U avgustu iste godine, kada je prevoženje završeno, u logoru je bilo 33.410 ljudi, žena, dece i staraca i nešto invalida.***) Odmah po dolasku, logor se organizovao po uzoru na krajeve na oslobođenoj teritoriji. Organizovano se pristupilo izdavanju novina, otvaranju i radu škola, kulturno-umetničkih društava i drugih institucija koje karakterišu moderno organizovano društvo. Između ostalih institucija, Centralni odbor zbega (COZ) je organizovao i poštansku službu za poštanski saobraćaj sa domovinom o čemu je, u ovom časopisu, detaljnije pisao drug A. Telečan u broju 174/78.

U decembru 1943. godine, umetnik Vanja Radauš koji se tada nalazio u Otočcu, izradio je predlog za poštansku marku na kojoj je bio prikazan profil

i poprsje druga Tita sa konturama petokrake zvezde u pozadini. Na donjoj strani crteža bila je označena vrednost marke »5 kuna — dinara 5«. Na osnovu crteža, u partizanskoj bazi u Kočevskom Rogu, slikar Božidar Jakac je pokušao da izradi marke. Međutim, pošto to nije bilo moguće izvesti tehnikom kojom se raspolagalo, Jakac je izradio pretisak sa natpisom »O. F. Slovenija« koji je otiskivan na zaple-

njene italijanske marke. Iako je rad na pretiskivanju priveden uspešno kraju i marke bile spremne za upotrebu, nisu puštene u tečaj zbog sve snažnijeg pritiska neprijatelja na oslobođenu teritoriju.

Jedan od najvažnijih događaja u Jugoslaviji u zimu i proleće 1944. godine, bio je Drugi kongres USAOJ-a. Pojedine delegacije su se pod borbom probijale do Drvara da bi uzele učešće u radu Kongresa. Tako na primer, delegati iz Srbije, Sandžaka, Kosova i Metohije i još nekih krajeva, putovali su i po 50 dana do Drvara. Većina delegata je, pored ostalog, odigrala i ulogu kurira prenoseći pisma i poruke naroda, organizacija i jedinica iz svog kraja Centralnom komitetu KPJ, Vrhovnom štabu i Kongresu USAOJ-a. Samo iz jednog kraja zemlje, u Drvar je na ovaj način stiglo 250.000 pisama. Uopšte, kurirska služba je u NOR-u imala veliku ulogu u prenošenju poruka, informacija i drugih pisanih službenih i zvaničnih poruka kao i za prenošenje usmenih poruka, izveštaja ili naređenja. Bezbrojni su primeri junaštva malih kurira koji su žrtvovali i život da bi sačuvali tajnost poruke koju su nosili. U spomen tih bezimernih heroja, JZPTT je 10. maja 1965. godine povodom održavanja pionirskih igara izdala marku na kojoj je crtež Đorđa Andrejevića Kuna »Kurir Jovica« iz njegovog albuma »Partizani«.

Kako se nazirao kraj rata, ideja o poštanskoj marki nove Jugoslavije postajala je sve prisutnija u razmišljanjima odgovornih drugova u Vrhovnom štabu i CK KPJ, pa je tako u aprilu 1944. godine, drug Ivan Milutinović, član CK KPJ i Vrhovnog štaba, dao zadatak akademskom slikaru Đorđu Andrejeviću Kunu da izradi idejne crteže za prvu poštansku marku nove Jugoslavije. Kun je uspešno završio rad na crtežu, koji je predstavljao partizana, koji u desnoj ruci drži pušku a u levoj razvijenu zastavu. S desne strane, ispod zastave, ucrtana je velika petokraka zvezda. Sa gornje strane crteža bio je latinični a sa donje ćirilичni natpis »Jugoslavija«. Crtež nije imao frankaturnu vrednost. Kliše za marku je urezan u kruškovom drvetu a marka je štampana na mrko-žutom papiru tamnocrvenom bojom, dobijenom od štamparije »Borbe«. Veličina marke je bila 20 x 30 mm a otisnuto je 20 primeraka marke. Ne zna se sudbina pet primeraka, dok su ostali primerci, deset predati Ivanu Milutinoviću, dva štampariji »Borbe« u kojoj su marke otisnute, dva poslata Vladimiru Dedijeru koji je tada bio na

lečenju u Italiji a jedan je zadržao sam autor. Redovno izdanje tih maraka trebalo je da štampa štamparija »Borba« ali zbog nemačkog desanta na Drvar, do štampanja maraka nije došlo a drvorez je u borbama propao. U znak sećanja na taj događaj a povodom dvadesetogodišnjice II zasedanja AVNOJ-a, JZPTT je, 28. novembra 1963. godine, izdala prigodnu marku na čijoj je levoj polovini slika te naše prve marke u približno originalnim bojama.***)

Sem ovih, bilo je i drugih izdanja koja su pre konačnog oslobođenja zemlje bila u opticaju u pojedinim krajevima naše zemlje (pokrajinska i lokalna pomoćna izdanja). Međutim, 14. i 16. decembra 1944. godine i u januaru 1945. godine, izašla su u Beogradu prva izdanja za celu teritoriju Jugoslavije. Za izdavanje maraka korišćene su već štampane marke okupacionog područja za Srbiju (srpski manastiri i crkve) preko kojih je stavljan pretisak »Demokratska Federativna Jugoslavija« sa doplatnim vrednostima. U februaru 1945. godine, izlazi iz štampe novo izdanje maraka rađenih po nacrtu Đorđa Andrejevića Kuna (lik Maršala Tita) a u prodaji se nalaze i marke predhodnih izdanja. Sva tri izdanja su bila u opticaju do 31. jula 1945. godine.

Tako je završen jedan period u razvoju naše poštanske službe i otpočeo novi, mirnodopski, zasnovan na redovno i uredno organizovanim linijama uklopljenim u normalni razvoj zemlje.

NAPOMENE:

*) »Čiča Janko je pronašao veću količinu starih jugoslovenskih maraka na koje su ustaše udarile svoj grb i natpis »Nezavisna država Hrvatska«. Mi smo preko toga stavili petokraku zvezdu.« (V Dedijer: Dnevnik, strana 107, izdanje »Jugoslovenska knjiga« Beograd, 1951. godine)

**) Podatak iz Dnevnika Vladimira Dedijera.

***) Katalog poštanskih maraka jugoslovenskih zemalja, II deo, strana 104, izdanje Biroa za poštanske marke, jun 1977. godine.

LITERATURA:

1. Vojna enciklopedija, tom 10, izdanje VIZ Beograd, 1975. godine,
2. Vladimir Dedijer: Dnevnik, izdanje »Jugoslovenska knjiga« Beograd, 1951. godine,
3. Katalog poštanskih maraka jugoslovenskih zemalja, izdanje Biroa za poštanske marke Beograd, 1977. godine,
4. Aleksandar Telečan: Partizanska pošta iz El Shatt-partizanskog grada u Sinajskoj pustinji, časopis »Filatelista« broj 174, april 1978. godine,
5. Kazivanja Vasilija M. Petkovića, učesnika Topličkog ustanka 1917. godine,
6. Članci u listovima »Politika« i »Večernje novosti« povodom otvaranja izložbe »Najlepša tema« u muzeju »25. maj« u Beogradu 23. maja 1978. godine.

ПОШТЕ И ПОШТАНСКИ ЖИГОВИ ЦРНЕ ГОРЕ 1874—1916

Миодраг Вуковић

Мада је за потребе црногорског владике, касније кнеза, Народне скупштине, Сената и истакнутијих личности још од раније постојала једна врста гласничке службе, историја црногорских пошта започиње тек 19. априла (1. маја) 1874. године. Тога дана отворене су прве поште на Цетињу, Ријеци Црнојевића и Вир Пазару, пуштене у промет марке и употребљени први поштански жигови. Током наредне четрдесет две године отворена је још 31 пошта а трајно су затворене две, тако да су јануара 1916., када је Црна Гора престала да постоји као независна држава, функционисале укупно тридесет две поште.

За развој поштарства у Црној Гори карактеристичне су две појаве: нове поште отворане су претежно у „скоковима“ а не постепено, а када би једном биле отворене више нису трајно укидане уколико су остале на територији Црне Горе. Ако изузмемо прве три поште јасно се уочавају три периода у којима се развијала и ширила поштанска мрежа:

а) 1879—80. године отворено је пет пошта, од чега четири на територији ослобођеној у рату 1877—78;

б) 1896—98. године отворено је такође пет пошта, а

ц) 1912—14. године отворено је четрнаест пошта на ослобођеној територији, од чега две у Албанији.

У међувремену је по једна пошта отворена 1891, 1894, 1895, 1903. и 1908, а две поште отворене су 1909. године. У том периоду била је привремено, од 1879. до 1887. године, затворена пошта у Вирпазару. Поште у Скадру и Св. Јовану Медуанском биле су укинуте 1913. године, када је Црна Гора, под притиском великих сила, морала да евакуише ова два места и да их препусти Албанији.

У „Приручнику марака југословенских земаља — књига X, Црна Гора” инг. В. Флек на странама 145—7 наводи укупно 40 пошта. Од тога две поште су заправо једна (Бар и Стари Бар), а за четири је Марко Цвјетковић показао да су биле само телеграфске станице (Острог, Св. Никола, Тополница и Шаховићи). Што се тиче Мурићана, Марко Цвјетковић је доста недоследан. Док на једном месту истиче да је у Мурићанима радила само војна телеграфска станица, на другом наводи да је кратко време постојала и пошта, али да није имала свој жиг. Како, за разлику од осталих пошта, ову своју другу тврдњу не поткрепљује никаквим службеним документом, склон сам претпоставци да до отварања поште заправо није ни дошло. На основу тога може се, као дефинитиван, прихватити следећи попис пошта на територији Црне Горе у периоду од 1874. до 1916. (бројке у загради означавају годину отварања):

1) Цетиње (1874)	18) Лијева Ријека (1908)
2) Ријека (1874)	19) Боан (1909)
3) Вир Пазар (1874)	20) Плавница (1909)
4) Бар, од 1908. Стари Бар (1879)	21) Беране (1912)
5) Даниловград (1879)	22) Бијело Поље (1912)
6) Никшић (1879)	23) Гусиње (1912)
7) Подгорица (1879)	24) Дечани (1912)
8) Улцињ (1880)	25) Баковица (1912)
9) Колашин (1891)	26) Пећ (1912)
10) Андријевица (1894)	27) Плав (1912)
11) Пристан, од 1908. Бар (1895)	28) Плевља (1912)
12) Грахово (1896)	29) Рожај (1912)
13) Његуши (1896)	30) Св. Јован Медуански (1912)
14) Велимље (1898)	31) Тузи (1912)
15) Жабљак (1898)	32) Скадар (1913)
16) Шавник (1898)	33) Владимир (1914)
17) Горанско (1903)	34) Исток (1914)

Интересантно је напоменути да су у Баковици и Плевљима радиле упоредо црногорска и српска пошта, а у Истоку само српска пошта, све до дефинитивног разграничења и затварања српских пошта у овим местима 14. новембра 1913.

Жигови црногорских пошта

За четрдесет две године постојања, црногорске поште користиле су девет основних типова поштанских жигова. Све до првих година XX века имена места означавања су само ћирилицом, жигови су били једнокружни а типови се међу собом разликују по величини жига и начину ознаке месеца и године. Касније се уводе жигови са двојезичним натписом, ћирилицом и на француском језику.

(1) Тип I: једнокружни жиг пречника 20 мм (сл. 1)

Први тип жига који су употребљавале црногорске поште био је једнокружан, са ћириличним натписом и пречником од 20 мм. Овај жиг имао је и ознаку године (двоцифрену), али се касније среће и без ње, само са датумом и месецом. Коришћен је код пошта отворених априла 1874.

(2) Тип II: исто, само пречник 22 мм (сл. 2)

Други тип жига уведен је са отварањем нових пошта 1879. године, истог је облика као претходни, само му је пречник 22 мм. Жиг се јавља у три варијанте: а) са ознаком године, б) са црним правоугаоником уместо ознаке године, и ц) само са ознаком дана и месеца. Користиле су га поште:

- 1) Бар
- 2) Даниловград
- 3) Вир Пазар
- 4) Никшић
- 5) Подгорица
- 6) Ријека

(3) Тип III: пречник 24 мм, месец означен римском бројком (сл. 3)

Овај тип жига користила је само пошта у Улцињу (отворена 1880), а од осталих се разликује још и по томе што је ознака године четвороцифрена.

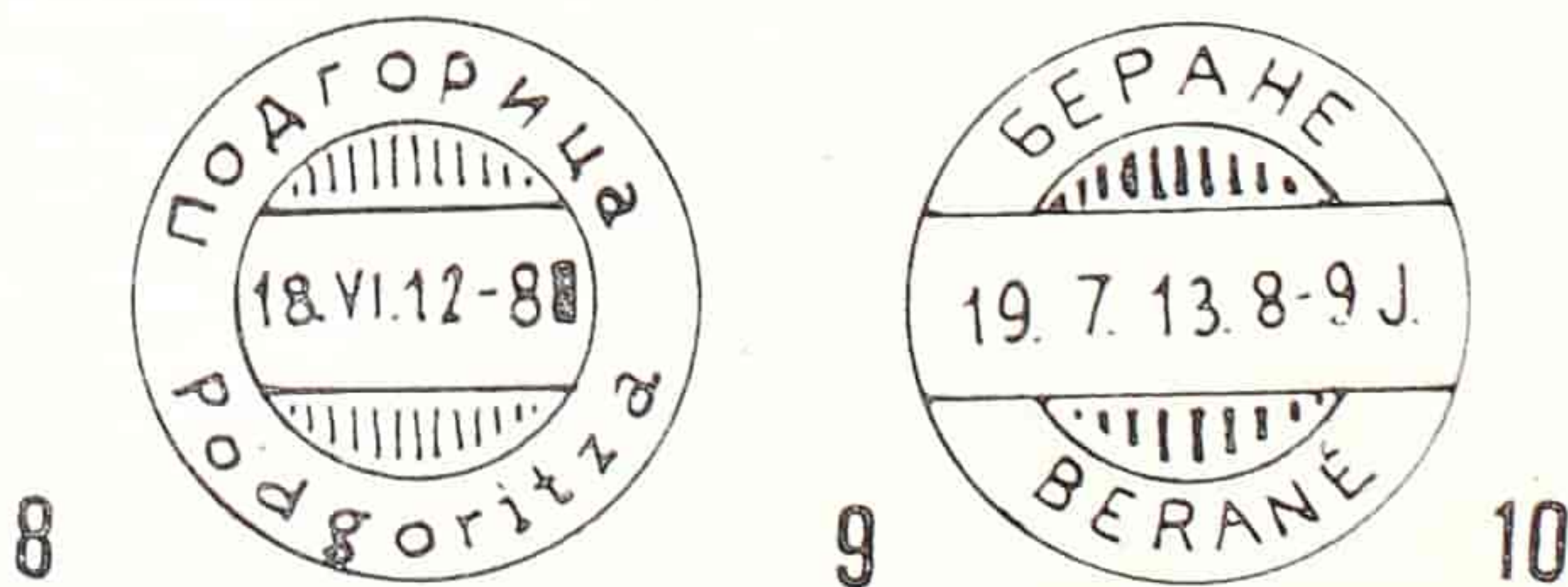
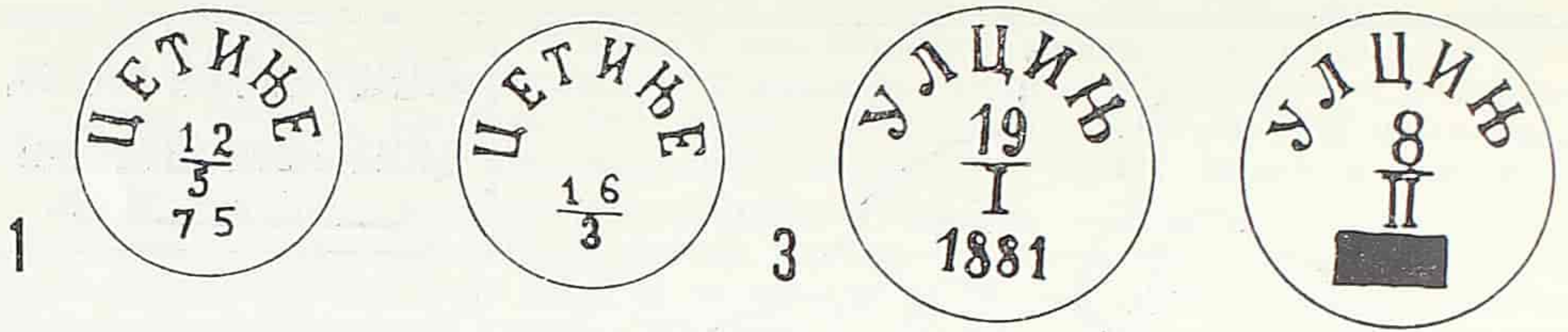
(4) Тип IV: исто, само ознака месеца арапским цифрама (сл. 4)

Овај тип жига уведен је у употребу 1892. године, а јављају се исте три варијанте као и код типа II. Коришћен је код пошта:

1) Андријевица	9) Никшић
2) Бар	10) Његуши
3) Велимље	11) Подгорица
4) Вир Пазар	12) Пристан
5) Грахово	13) Ријека
6) Даниловград	14) Улцињ
7) Жабљак	15) Цетиње
8) Колашин	16) Шавник

Карактеристично за жигове типа I—IV је да се ознаке датума нису налазиле на колима, већ су посебно постојали улошци са бројевима од 1 до 31 за дане, од 1 до 12 (односно I—XII) за месеце, и одређени број уложака за године. Када су се улошци за године истрошили уместо њих је убациван слепи уложак

R ЦЕТИЊЕ
CETTIGNE
№.....

(варијанта са црним блоком уместо године), или је пак жиг остајао само са даном и месецом. Услед оваквог уметања датума познати су поједини примерци са обрнутом ознаком дана или месеца.

Боја жигова је по правилу црна, али се среће и љубичаста. Изузев код Бара, љубичаста боја је знатно ређа.

(5) Тип V: Двокружни, двојезични жиг пречника 32/20 мм (сл. 5)

На дан 1. фебруара 1901. године сви стари жигови повучени су из употребе а уместо њих поштама су достављени нови. Ови жигови су двокружни, са дво-струком спољном кружницом, пречник спољног круга им је 32 а унутрашњег 20 мм. Унутрашњи круг пресечен је мостићем за датум, а простор испод и изнад мостића је шрафиран. Ознака месеца је дата у виду римске бројке, а ознака године је четвороцифрена. Употребљаван је код пошта:

1) Андријевица	10) Никшић
2) Бар	11) Његуши
3) Велимље	12) Подгорица
4) Вир Пазар	13) Пристан
5) Горанско	14) Ријека
6) Грахово	15) Улцињ
7) Даниловград	16) Цетиње
8) Жабљак	17) Шавник
9) Колашин	

Као и код претходних, ни код овог типа датум није био „на коло”, већ су се ознаке посебно уметале. Био је снабдевен ознакама до 1910. године, али је већ марта 1907. био замењен новим типом. Употреба љубичасте боје код овог жига доста је честа.

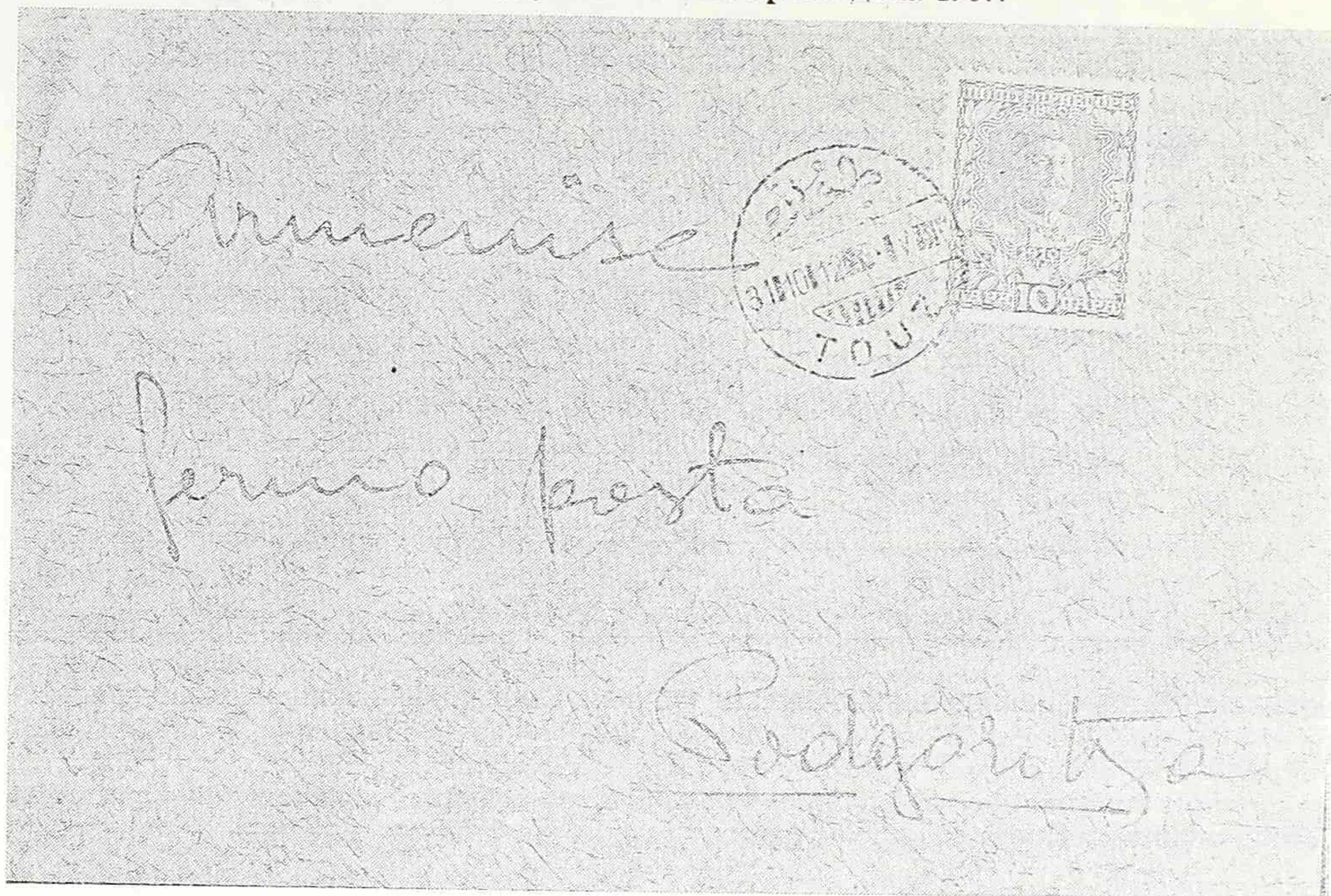
Поново је овај тип био употребљен 1910. године, али не у редовном саобраћају већ за услужно жигосање марака повучених из промета.

(6) Тип: VI: једнокружни жиг, натпис малим словима (сл. 6)

За овај тип жига карактеристично је да је име места у натпису дато малим словима, само је почетно слово велико. Осим тога, датум је први пут „на коло”, а први пут се јавља и ознака времена иза године. У зависности од времена картирања поште постоје три варијанте: а) са словом „А” за време од поноћи до 8 сати изјутра (ово слово највероватније није коришћено), б) са словом „М” („matine” = јутро) за време од поноћи до подне, и ц) са словом „S” („soire” = вече) за време од подне до поноћи. Пречник жига је 30 цм, а познато

ми је да је коришћен само код поште Цетиње. У промет је доспео нешто раније од типа VII, највероватније крајем 1906. или првих дана 1907.

(7) Тип VII: исто, само натпис великим словима (сл. 7)

Марта 1907. године стари жигови типа V замењени су новим жигом који се од типа VI разликује само по томе што је натпис изведен у целости великим словима. Иначе је жиг једнокружан, пречника 30 мм. Код поште Цетиње јављају се исте варијанте као код типа VI, док код осталих пошта у почетку нема ознаке времена, већ се уместо ње јављају два црна квадрата.

Негде 1908—9 код поште Цетиње јавља се **подтип VII/A** који је израђен у Берлину, а од основног типа разликује се по томе што је доба дана означено словима „V” („vormittag” = јутро) односно „N” („nachmittag” = вече).

Жигови типа VII коришћени су у поштама:

1) Андријевица	12) Никшић
2) Бар (од 1908. Ст. Бар)	13) Његуши
3) Боан	14) Плавница
4) Велимље	15) Подгорица
5) Вир Пазар	16) Пристан (од 1908. Бар)
6) Горанско	17) Ријека
7) Грахово	18) Стари Бар (Бар)
8) Даниловград	19) Улцињ
9) Жабљак	20) Цетиње
10) Колашин	21) Шавник
11) Лијева Ријека	

(8) Тип VIII: двокружни, натпис малим словима (сл. 8)

Негде крајем 1910. године уведен је нови тип жига. Двокружан је, натпис је дат малим словима, пречник спољног круга је 27 мм а унутрашњег 17 мм. Унутрашњи круг је цео, није прекинут мостићем за датум. Поље изнад и испод мостића за датум је шрафирано. До сада ми је познат само код поште Подгорица.

(9) Тип IX: двокружан, натпис малим словима (сл. 9)

Марта 1911. године свим поштама достављени су нови жигови. Они су били двокружни, пречника 27/17 мм, са шрафираним пољима изнад и испод

мостића за датум. Унутрашњи круг код овог типа жига је прекинут мостићем за датум, а у натпису су сва слова велика. Жигови су рађени у Берлину, али је ознака доба дана дата српскохрватским скраћеницама „Ј” (за „јутро”) односно „В” (за „вече”). Ови жигови коришћени су код свих пошта на територији Црне Горе, као и у црногорским поштама у Албанији (види списак у уводном делу). Жиг поште Дечани једини још није познат.

(10) Жигови за препоручено руковање (сл. 10)

Налепнице за препоручене пошиљке уведене су први пут 1894. године, а пре тога (па чак и извесно време након њиховог увођења) за означавање препорука коришћени су ручни жигови правоугаоног облика, димензија 36×18 мм. У левом делу стајало је велико латинично слово „Р”, а у десном делу име места ћирилицом и на француском, као и простор за уписивање броја.

(11) Употреба турских жигова 1912 године

Пре кратког времена од Др Хермана Дица (Herman Dietz, Gerlingen, BRD) добио сам фотокопију писма упућеног из Туза у Подгорицу. Писмо је франкирано марком од 10 пара издања из 1910. и поништено турским жигом Туза са датумом 31. 10. 12. Није искључено да су затечени турски жигови коришћени и у другим ослобођеним местима, тим пре што су у већини њих црногорске војне власти врло брзо након ослобођења успостављале поште. Иначе, пошта у Тузи примила је редован црногорски жиг 28. новембра 1912. године, а остале поште у новоослобођеним крајевима између 29. новембра 1912. и 5. јануара 1913.

(12) Варијанте појединих поштанских жигова

Пажљивијим посматрањем жигова појединих пошта у Црној Гори може се уочити да код једног типа постоји два или више различитих отисака. На сликама 11 и 12 приказана су два најмаркантнија случаја, и то три јасно различита жига поште Цетиње типа IV и три различита жига поште Скадар типа IX. До ове појаве долази услед тога што се временом показало да је један шалтер недовољан, те је код појединих пошта отворан и други. Осим тога, тамо где се рад одвијао у сменама сваки службеник имао је свој посебан жиг. Тако је, рецимо, по документима познато да су 1907. године више од једног жига имале поште Цетиње, Подгорица, Никшић и Пристан, а 1912. године за поште у новоослобођеним крајевима више од једног жига наручено је за поште: Скадар (7 комада), Баковица (3), Гусиње (3), Пећ (3), Тузи (2), Беране (2), Плав (2), Бијело Поље (2), Плевља (2), Рожај (2) и Св. Јован Медуански (2).

У вези са овим, интересантан је распис који је 1905. године упућен поштанским станицама у Црној Гори:

„Старешине оних пошта које имају више жигова значиће исте са прорезима оквира на горњем дијелу изнад средине имена поштанског мјеста, тј. први са једним, други са два, трећи са три итд. и на овом акту узети признање дотичног чиновника код кога је који...”

Литература

- 1) Марко Цвјетковић: Поштанска служба у Црној Гори, Титоград, 1968.
- 2) Марко Цвјетковић: Инг. Владимир Флек..., ПТГ Архив бр. 2, Бгд, 1958.
- 3) Инг. В. Флек: Приручник марака — књига X, Загреб, 1954.
- 4) Инг. Ал. Ј. Петровић: Црногорске поште у Албанији, Филателиста бр. 7—10/1957., Београд.

Savez filatelističkih udruženja BiH — Sarajevo, pošt. pret. 57, ima na raspo- laganju FDC i prigodne koverte:

FDC koverte sa markom JUFIZ I . . . . . 250,00 din,
FDC koverta sa markama VI Kongresa KPJ . 250,00 din,
Prigodne koverte (komplet 8 kov.) Balkanske igre 20,00 din,
Prigodne koverte (komplet 4 komada) . . . . 15,00 din,

VESTI IZ DRUŠTAVA

Ove godine se navršava 10 godina postojanja i uspešnog rada Filatelističkog društva »Banjica« pri Domu Jugoslovenske narodne armije u Beogradu. Zbog toga su preduzete mere da se ovaj mali jubilej i svečano obeleži, s tim što će ta proslava imati radni karakter. U tom cilju već se vrše izvesne pripreme za priređivanje jedne izložbe prigodnih jugoslovenskih poštanskih maraka u Vojnoj gimnaziji »Bratstvo i jedinstvo« u Beogradu pred 29. novmbar ove godine, s tim što bi se prethodno održalo jedno predavanje u istoj Gimnaziji posvećeno filateliji. Osim toga, biće izrađena i značka društva, koja će se dodeliti članovima društva.

Inače, kada se govori o jubilarnoj godišnjici i kada se sumiraju rezultati rada proteklog perioda, treba se podsetiti da je društvo, prilikom formiranja, u svom sastavu imalo 42 člana, ali se tokom aktivnog rada omasovljavalo, tako da danas broji 229 članova. Društvo je nastojalo da učlani što više omladinaca i tako, dok je u prvoj godini imalo samo jednog člana — omladinca, sada u svom sastavu ima 80, ili 30,4% od ukupnog broja članova.

Društvo je u ovom periodu, povodom značajnih praznika, priredilo dve samostalne izložbe prigodnih jugoslovenskih poštanskih maraka u sredini pionira i omladine. Tako je 1973. godine, povodom Dana Jugoslovenske narodne armije, priredilo uspešnu izložbu u Vojnoj akademiji KOV JNA, sa opštom tematikom: Revolucija i JNA na markama Jugoslavije, a tematske celine bile su: Vrhovni komandant Oružanih snaga SFRJ, Predsednik SFRJ, Narodni heroji, Odred JNA na Sinaju i druge. Zatim, 1974. godine, povodom Dana mladosti, 82. rođendana druga Tita i X kongresa SKJ, drugu izložbu u Osnovnoj školi »Josip Broz Tito« u Novom Beogradu, sa tematskim celinama: drug Tito na poštanskim markama Jugoslavije, svi kongresi SKJ, omladinske radne akcije i dr. prilagodivši tako obe izložbe karakteru navedenih praznika i specifičnostima izložbene sredine.

Inače, društvo za potrebe svoje aktivnosti ima na raspolaganju društvenu prostoriju u Domu JNA u Beogradu, u kojoj se njegovi članovi mogu okupljati. Prostorija je opremljena panoima na kojima se nalaze razni fotosi sa izložbi maraka koje je društvo priređivalo, kao i razni prospekti iz oblasti filatelije.

Aktivnost društva je uvrštena i u Plan rada Doma JNA u Beogradu kao jedan od njegovih klubova-sekcija, a uprava Doma pokazuje veliko interesovanje za rad društva i u tom smislu pruža mu potrebnu pomoć.

U pogledu snabdevanja svojih članova markama, kao i u pogledu svojih finansijskih obaveza prema Savezu filatelista Srbije, društvo nije imalo nikakve probleme, jer se ta aktivnost odvijala veoma uspešno.

Svojim dosadašnjim radom, društvo je uštedelo izvesna finansijska sredstva, od kojih je — pored izdataka oko priređivanja izložbi — uspelo da pribavi i potrebne inventarske predmete za opremanje svoje društvene prostorije u Domu JNA, kao i drugo što je neophodno za redovnu aktivnost, što će olakšati dalji i još uspešnji rad.

Najzad, valja napomenuti da su dva člana ovog društva za svoju dugogodišnju aktivnost u oblasti filatelije, dobila zlatne značke od Saveza filatelista Srbije.

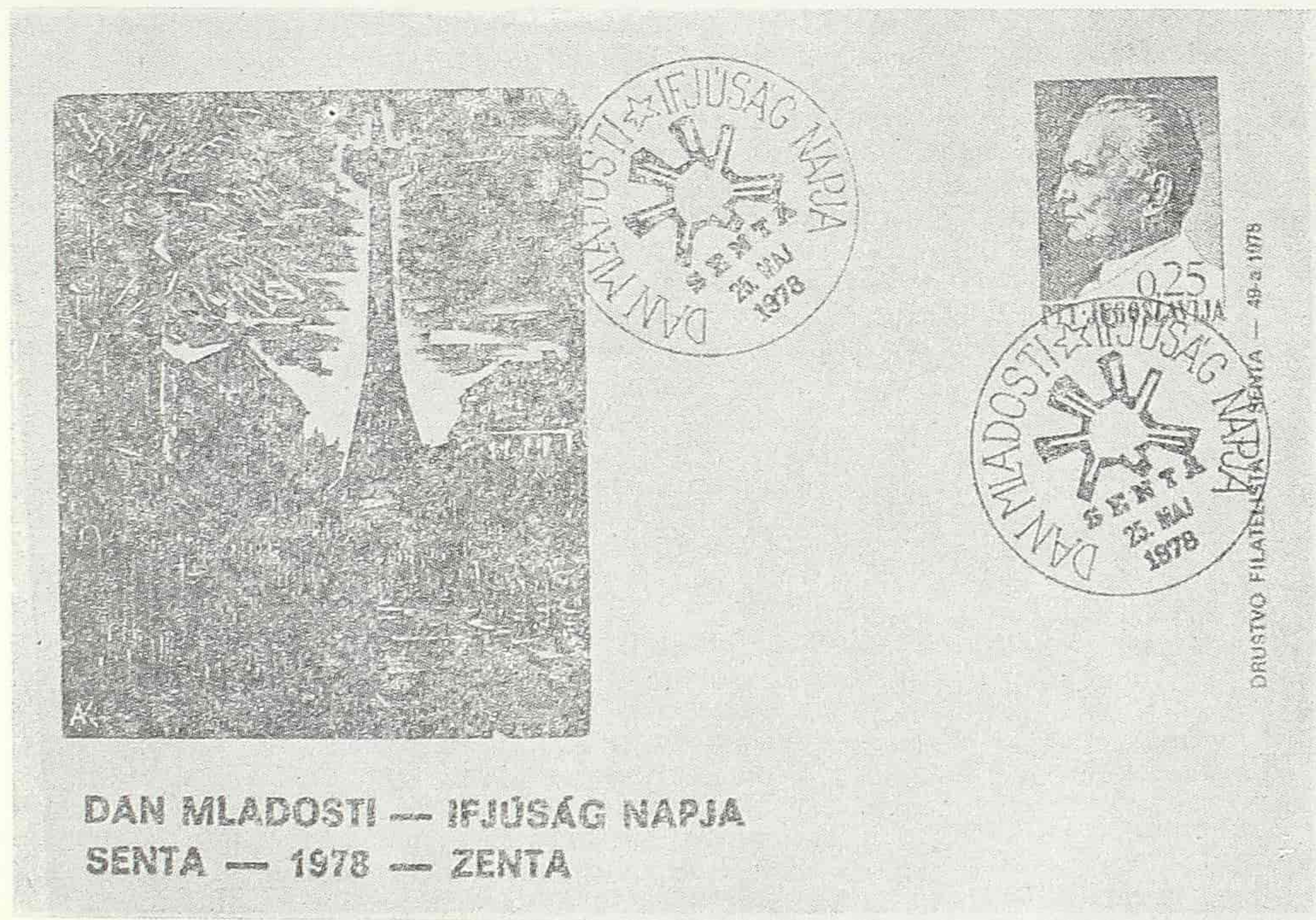
Mladenović Zdravko

U izložbenoj sali Kulturno-obrazovnog centra »Thurzo Lajos« u Senti, 20. maja 1978. godine je otvorena II Pokrajinska omladinska filatelistička izložba. Na dan otvaranja, pošta u Senti je upotrebila prigodni poštanski žig, koji uz dvojezični natpis simbolizuje najomiljenije teme omladinske filatelije: radnički pokret, sport, floru i faunu, kosmonautiku i aerofilateliju. Štampan je i bogato ilustrovani izložbeni katalog.

Izložbi je bilo prijavljeno 49, dok je izloženo 44 eksponata, jer uz saglasnost društva neki eksponati su preneti na izložbu u Brežice, koja je istovremeno održana. Materijal je smešten u 127 vitrina i iznosio je ukupno 1016 listova. Izlagači su iz 15 opština Vojvodine.

Svaki izlagač je dobio diplomu i prigodne nagrade u filatelističkom materijalu i knjigama. Poklone su obezbedili Savez Filatelista Vojvodine, Filatelistička društva iz Sente, i Ade, kao i društveno političke organizacije.

Izložba je trajala do 28. maja 1978, i za to vreme ju je posetilo preko četiri hiljade građana Sente i okoline.

**DAN MLADOSTI — IFJŰSÁG NAPJA
SENTA — 1978 — ZENTA**

Poslednjeg dana izložbe održano je savetovanje o problematici omladinske filatelije. Na ovome su prisustvovali Ozren Veljkov, predsednik Saveza filatelista Vojvodine, inž. Gaudenji Tivadar, referent omladinske filatelije u Savezu, predstavnici naših društava u Vojvodini i kao gosti Filjo Mihalj gl. urednik mađarskog stručnog časopisa Filateliai Szemle i Miklósi-Kunfalvi Franciska, referent za omladinu u Filatelističkom Savezu Mađarske.

Za vreme trajanja izložbe, na Dan omladine, u Senti je upotrebljen prigodni žig.

Erdelji Ištvan

Uz prigodne kovertе koje nam je poslao Veljko Bui, sekretar Filatelističkog društva »Poštar« iz Zagreba, saznajemo i o ovogodišnjem jubileju ovog društva. Naime, ono slavi 20-godišnjicu postojanja. »Poštar« je prvo filatelističko društvo PTT radnika u nas. Kasnije, osnovana su društva u Ljubljani, Osijeku i Sisku.

FD »Poštar« je jedno od najaktivnijih i najbrojnijih društava u okviru Hrvatskog filatelističkog saveza, koje danas broji preko 400 članova. Filatelisti ovog društva su posebno aktivni u izdavačkoj delatnosti, što se iz pripremljenog jubilarnog biltena i najviše ističe. Preko 250 prigodnih koverata, razglednica, maksimum karata i prigodnih žigova obogatilo je zbirke jugoslovenskih filatelista zahvaljujući njihovoj 20-godišnjoj aktivnosti. FD »Poštar« posebnu pažnju u svom radu posvećuje radu sa omladinom i njenom okupljanju.

Objavljujući njihova poslednja izdanja prigodnih koverata, redakcija i Savet časopisa Filatelista čestita na uspešnom 20-godišnjem delovanju i želi nove i veće uspehe u narednom periodu.

Imre Vaci

U čast XI Kongresa SKJ, Filatelističko društvo iz Novog Bečea izdalo je prigodan koverat u dve boje sa likom druga Tita. U originalnim bojama, prenet je lik druga Tita sa marke, odnosno plakate povodom Kongresa. Filatelistički radnici iz Novog Bečea su još jednom potvrdili svoju spremnost da na svoj način prate i beleže najaktuelnija zbivanja u društvu i istovremeno obogate zbirke sve većeg broja sakupljača maraka, koverata i celina na temu koja obuhvata ličnost i delo druga Tita, kongrese SKJ i sl.

Koso Imre

Izdavačka sekcija Filatelističkog društva u Pančevu je mlada, ali i vrlo ambiciozna. Ona je u kratkom vremenu dobila odobrenje za upotrebu tri prigodna žiga i izradila tri uspela prigodna koverta.

U protekloj godini jubileja druga Tita, a na Dan armije, 22. decembra, izdat je prigodan koverat i korišćen prigodni žig. Dan jugoslovenskog vazduhoplovstva i 35-godišnjica formiranja vazduhoplovnih jedinica NOB bili su takođe obeleženi prigodnom kovertom i žigom. U čast Savezne omladinske radne akcije »Specijalni rezervat Deliblatska peščara«, 1. jula na pošti Deliblato, bio je u upotrebi prigodan poštanski žig i izdat uspeo prigodni koverat, tako da ova celina ulazi u tematiku »Zaštita prirode u Jugoslaviji«.

Izdavačka sekcija Filatelističkog društva u Pančevu poziva društva i klubove iz Jugoslavije na saradnju i razmenu iskustava. Sekciju vodi podpredsednik Filatelističkog društva Pančevo, drug Žika Tajdić, 26000 Pančevo, Zmaj Jovina 31.

Dr Branislav Novaković

FILATELISTIČKE IZLOŽBE

PRAGA 78

Od 8. do 17. septembra 1978. godine održava se u Pragu Svetska filatelistička izložba. Na preko 30.000 kvadratnih metara izložbenog prostora, biće izloženo oko 1.500 zbirki maraka izlagača iz celog sveta. Ova izložba se smatra najvećom i najmasovnijom izložbom do sada priređenom u svetu. Na izložbi izlaže i jedan manji broj jugoslovenskih filatelista, naravno van svake konkurencije. Kako naša organizacija nije član FIP — Međunarodne filatelističke organizacije, organizator se poigrao sa našim izlagačima. Najpre je upućen poziv, što je bilo neočekivano, a potom je od svih prispelih izložaka napravljena takva selekcija koja odgovara organizatorima. Ostali izložci, među njima i naš časopis, vraćeni su s obrazloženjem da nemamo prava ni na čemu insistirati pošto nismo članovi FIP-e. Pored časopisa, vraćen je i izložbeni katalog »Najlepša tema« izdat povodom istoimene izložbe u Muzeju »25. maj« povodom rođendana druga Tita. Nije li ovaj događaj još jedan argument više za ponovno ali i dublje i sveobuhvatnije preispitivanje odnosa UFSJ prema FIP?

DUNAFILA 78

U čast oslobođenja Novog Sada, Društvo filatelista »Novi Sad«, organizuje svoju Drugu filatelističku izložbu pod nazivom »DUNAFILA 78« od 21. do 29.

oktobra 1978. godine, u prostorijama Vojvođanskog muzeja, Dunavska 35. Izložci i izlagači su podeljeni u dve klase — odrasli i omladinci. Na izložbi mogu učestvovati samo filatelisti koji su učlanjeni u nekom od filatelističkih klubova i društava sa teritorije SFRJ. Za sva obaveštenja zainteresovani se mogu obratiti na adresu: Društvo filatelista »Novi Sad«, 21000 Novi Sad, Željeznička 23/a.

FILASERDIKA 79

Od 19. do 27. maja 1979. godine, održaće se u Sofiji Svetska filatelistička izložba pod nazivom »FILASERDIKA 78«. Ovu izložbu organizuje Ministarstvo pošta i Savez bugarskih filatelista pod patronatom Međunarodne filatelističke organizacije, FIP. Istovremeno, u Sofiji će se održati i 46. kongres FIP-e. Tokom izložbe proslaviće se 100-godišnjica Pošte u Bugarskoj i 100-godišnjica izdavanja prve serije bugarskih maraka.

IZMENE I DOPUNE IZDAVAČKOG PLANA ZJPTT ZA 1978. GODINU

Na 34. sednici Odbora Skupštine ZJPTT za poštanske marke i izdavačku delatnost, prihvaćen je predlog da se sa nekoliko prigodnih izdanja dopuni ovogodišnji program, te da se, zavisno od datuma održavanja pojedinih manifestacija, izdaju sledeće prigodne marke: jedna marka povodom 100-godišnjice Crvenog krsta Hrvatske, jedna marka povodom 29. Kongresa Međunarodne astronautičke federacije u Dubrovniku, jedna marka povodom održavanja Konferencije ministara spoljnih poslova nesvrstanih zemalja, jedna marka povodom 200-godišnjice osnivanja i rada prve učiteljske škole u našoj zemlji u Somboru.

Pored ovih, prihvaćen je i predlog da se povodom održavanja XI Kongresa SKJ izda, pored dve marke i jedan spomen blok u tiražu od 155.000 komada. Takođe je prihvaćen predlog da se iz ovogodišnjeg programa izostavi izdavanje prigodne marke povodom 500-godišnjice seljačkog ustanka u Koruškoj.

NOVI PRIGODNI POŠTANSKI ŽIGOVI 1978. GODINE

- 14. maja — VI Međunarodna izložba minerala i fosila u Trziču, pošta Trzič.
- 21. maja — II Temaslavik, susret filatelista Slavonije i Baranje, Osijek 1.
- 25. maja — »Fauna 78«, pošta 41101 Zagreb
- 25. maja — Dan mladosti, pošta 11101 Beograd
- 27. maja — III susret zbratimljenih PTT kolektiva (Subotica, Kragujevac, Kranj i Zenica), pošta Kragujevac
- 27. maja — Fruškogorski maraton »25. maj«, pošta 21101 Novi Sad
- 28. maja — 45-godišnjica osnivanja prve jedinstvene organizacije jugoslovenskih filatelista JFS, pošta Osijek 1.
- 28. maja — Međunarodna spidvej trka, pošta 68270 Krško
- 4. juna — Smotra narodnih igara u Bečeju, pošta Bečej
- 5. juna — Otvaranje nove jedinice PTT mreže — pošte 41135 Zagreb
- 5. juna — IV Međunarodni sajam saobraćaja, veza i unutrašnjeg transporta, pošta 11146 Beograd
- 9. i 10. juna — IX tematska konferencija omladine JPTT u Subotici, pošta 24101 Subotica
- 10. juna — 40-godišnjica sastanka Politbiroa KPJ i susreta kurira i vezista NOB Slovenije, pošta 68290 Sevnica
- 11. juna — 100-godišnjica rođenja Otona Župančića, 68344 Vinica pri Černomelju
- 11. juna — X zbor aktivista i boraca NOB Gorenjske
- 15. juna — 160-godišnjica rođenja Karla Marksa, pošta Bački Petrovac
- 16. juna — 14. Olimpijada radnika drvne industrije, šumarstva i papira SR Hrvatske u šahu, pošta Varaždin
- 19. juna — 100-godišnjica rođenja F. Filipovića i R. Dragovića, 41101 Zagreb
- 19. juna — III Svetski festival animiranih filmova, 41101 Zagreb

19. juna — Puštanje u rad tranzitne telefonske centrale u Novom Sadu, pošta 21101 Novi Sad
19. juna — 100-godišnjica rođenja F. Filipovića i R. Dragovića, 11101 Beograd
20. juna — XI Kongres SKJ, 11101 Beograd
20. juna — XI Kongres SKJ, pošta Novi Bečej
20. juna — XI Kongres SKJ, pošta Sombor
20. juna — XI Kongres SKJ, pošta 41101 Zagreb
22. juna — Dan komune Sisak, 44000 Sisak
- 22, 23, 24. i 25. juna — III Sportska olimpijada školske omladine Vojvodine, pošta 24101 Subotica
23. juna — manifestacija »Picoki legenda i ljeto 78«, 43350 Đurđevac
24. juna — V radničke sportske igre željezničara Jugoslavije, 97300 Ohrid
25. juna — 160-godišnjica otkrića najlepšeg dela Postojinske Jame, pošta 66230 Postojna
26. juna — II Međunarodni velemajstorski šahovski turnir, Titovo Užice
26. juna — 31. Sportsko prvenstvo JNA, pošta Split 1.
1. jula — Početak Savezne omladinske radne akcije na uređenju Deliblatske peščare, pošta Deliblato
1. jula — Prva makedonska ekspedicija na Mon Blan, 91000 Skoplje
1. i 2. jula — Auto-moto reli »Sutjeska 78«, pošta Priština
2. jula — Auto-moto reli »Sutjeska 78«, pošte 91101 Skoplje, 11101 Beograd, 71101 Sarajevo, 71490 Tjentište, 21101 Novi Sad, 41101 Zagreb, 61101 Ljubljana, 81101 Titograd.
2. jula — II zbor planinara PTT Slovenije, pošta Kranjska Gora
4. jula — VI Motonautička regata »Bratstvo-jedinstvo«, pošta Sombor
6. jula — XIV Zbor radioamatera Jugoslavije, pošta 19210 Bor
6. jula — Manifestacija »Đakovački vezovi«, pošta 54400 Đakovo
7. jula — 35-godišnjica napada na nemačko uzletište u Cerklju ob Krki, pošta 68623 Cerklje ob Krki
21. jula — 30-godišnjica održavanja V Kongresa KPJ, pošta Sombor 1.
23. jula — Međunarodna smotra folklora, pošta Zagreb 1.
23. jula — 100-godišnjica Dobrovoljnog vatrogasnog društva Virje, pošta 43426 Virje
25. jula — Konferencija ministara spoljnih poslova nesvrstanih zemalja, pošta 41101 Zagreb
25. jula — Konferencija ministara spoljnih poslova nesvrstanih zemalja, pošta 11101 Beograd
26. jula — 25. festival jugoslovenskog igranog filma, pošta 52000 Pula
10. avgusta — Svetsko prvenstvo u kajaku na mirnim vodama, pošta 11101 Beograd
26. avgusta — 200-godišnjica prvog uspona na Triglav, pošta 11101 Beograd.

Krajem ove godine, prigodnim svečanostima, filatelističkom izložbom, izdavanjem prigodne koverta i upotrebom prigodnog žiga, svečano će biti obeležena 30-godišnjica osnivanja i uspešnog rada Saveza filatelista Srbije. Savet i redakcija časopisa »Filatelist« upućuju prve čestitke i, od narednog broja, objavljuju priloge povodom ovog jubileja.

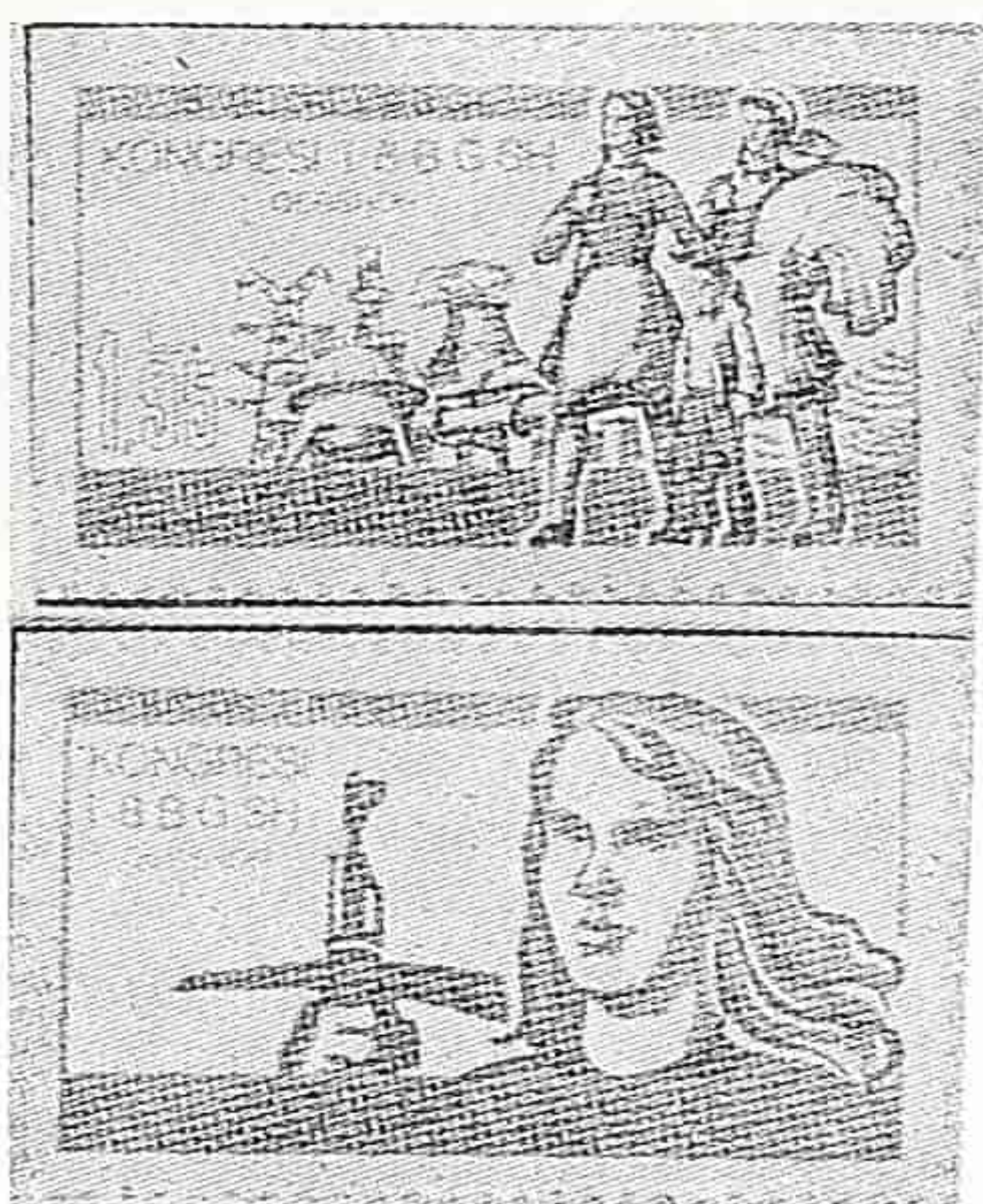
NOVE MARKE EVROPA

ALBANIJA

1. juni: Dečji dan, 4 vr.

1. juni: 8. kongres žena Albanije, 2 vr.

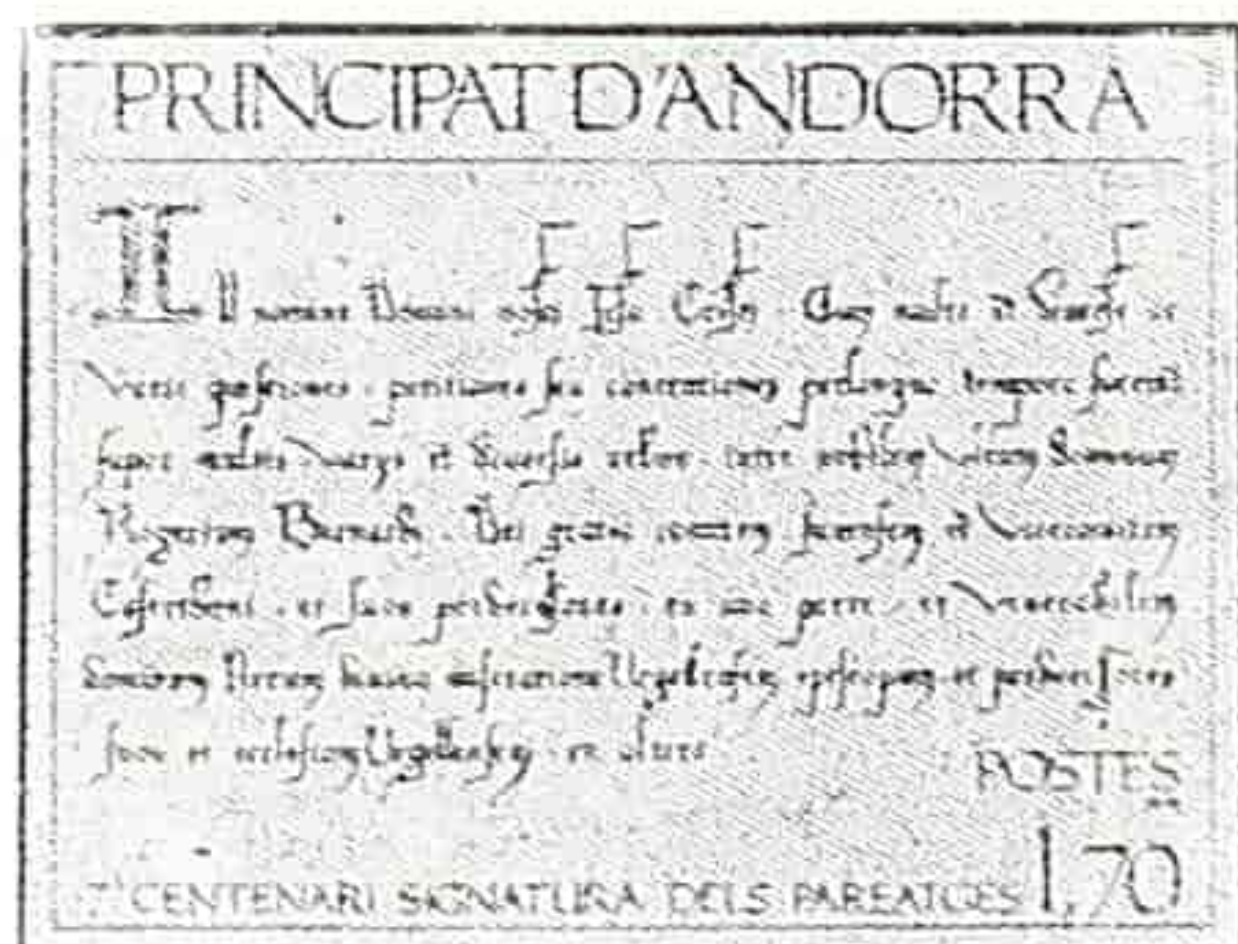
ANDORA Franc.

26. juni: Tribunal od Visure, 1 vr.

4. septembar: 700 god. Ugovora o zajedništvu, 1 vr.

ANDORA Šp.

31. mart: 50 godina španske pošte, 4 vr. i blok

AUSTRIJA

12. maja: Zemaljska izložba, 1 vr.

26. maj: 700 godina grada Gmuden, 1 vr.

juni: 25 godina Udruženja za inostrani turizam i odmor, 1 vr.

juni: Međunarodni kongres »Lehar Ferenc«, 1 vr.

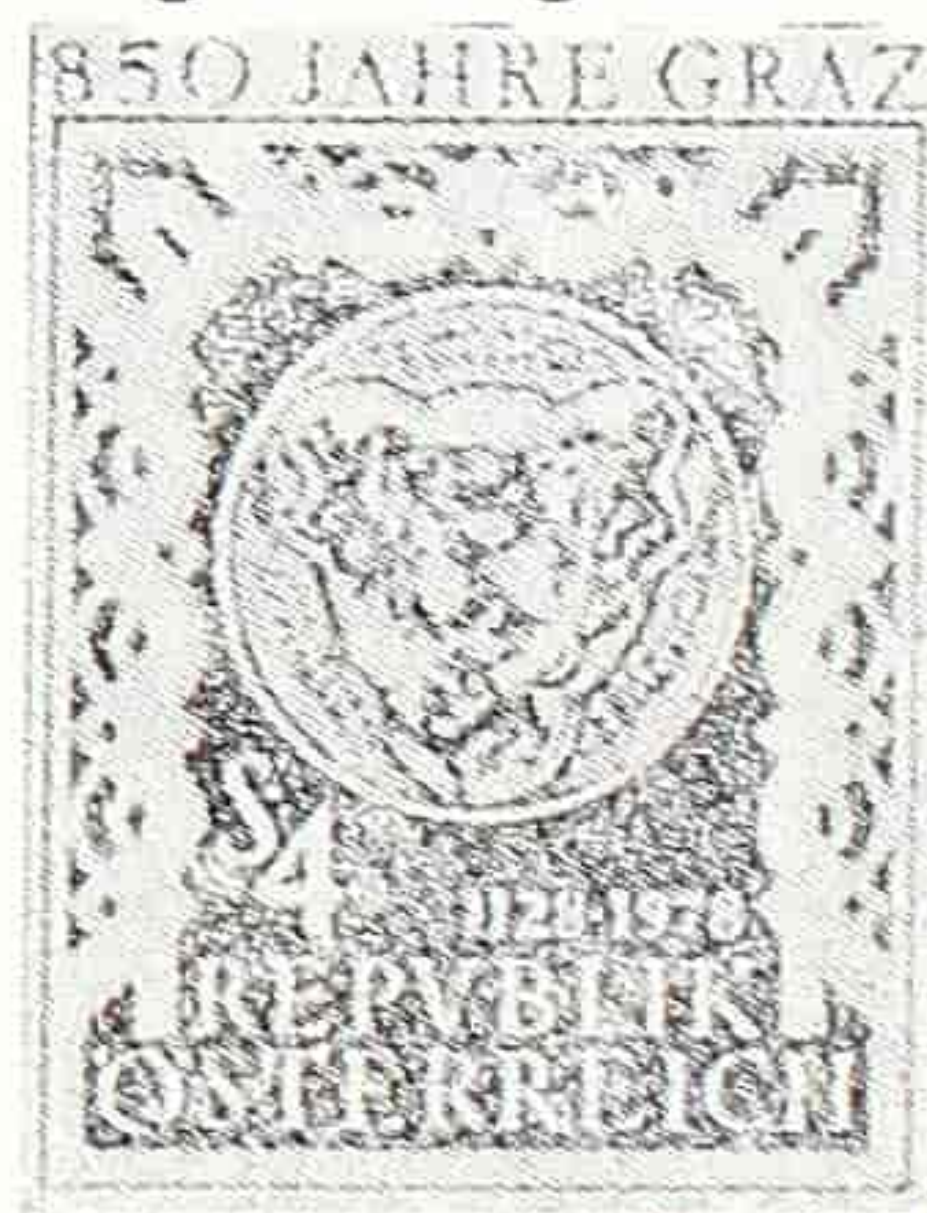
7. avgust: Kongres međunarodnog saveza građevinskih i drvodeljskih radnika, 1 vr.

23. avgust: 700 godina bitke kod Dirnkruta i Jedenšpigena, 1 vr.

avgust: 850 godina grada Grac, 1 vr.

avgust: Svetsko prvenstvo u sportskom ribolovu, 1 vr.

17. avgust: Treće svetsko prvenstvo u plivanju, 1. vr.

BELGIJA

19. juni: Značajne ličnosti i godišnjice belgijske kulture, 4 vr.

BERLIN

13. juli Fridrih Ludvig Johan, 200 godina rođenja, 1 vr.

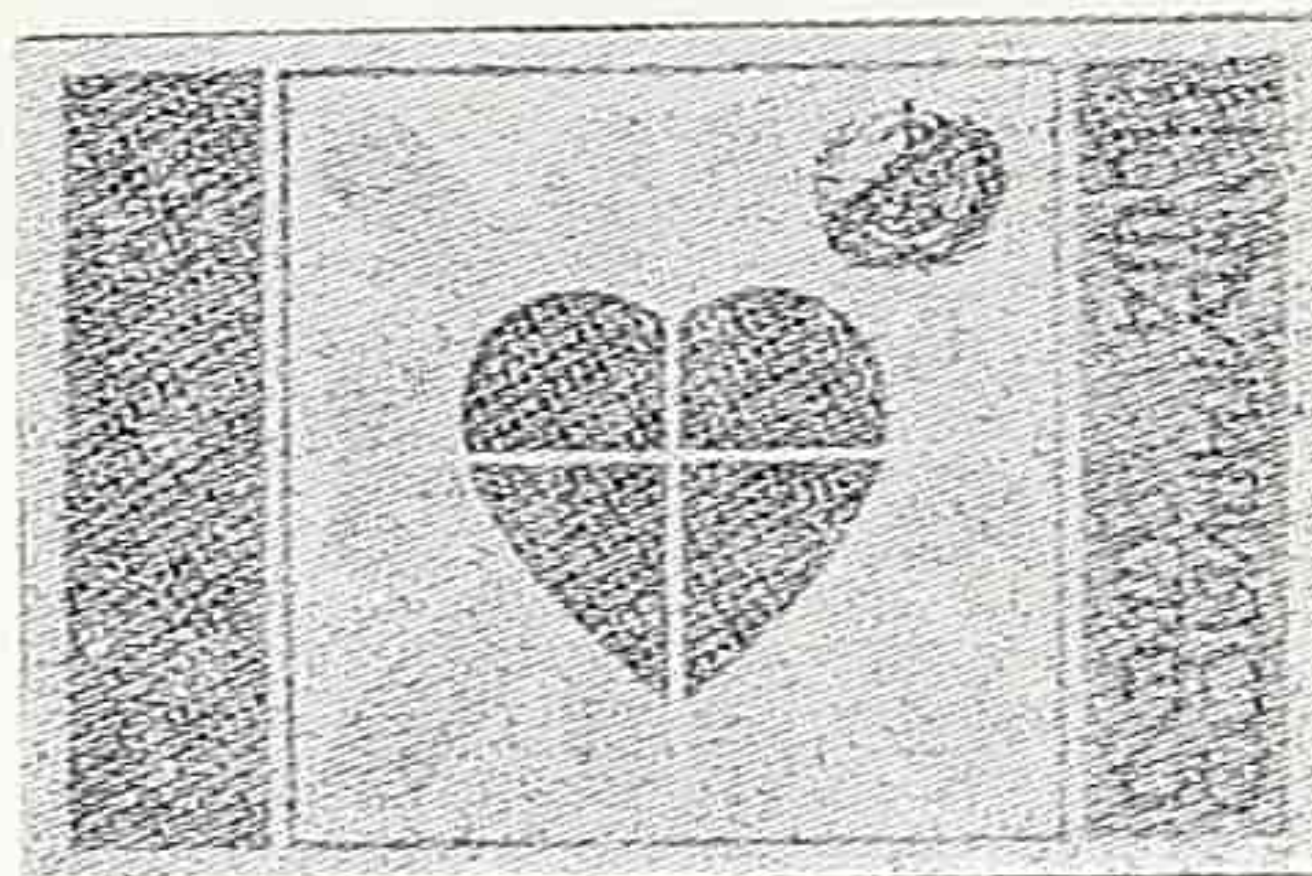

BUGARSKA

19. maj: Put oko sveta kapetana Georgijeva, 1 vr.

20. maj: Borba protiv bolesti srca, 1 vr.

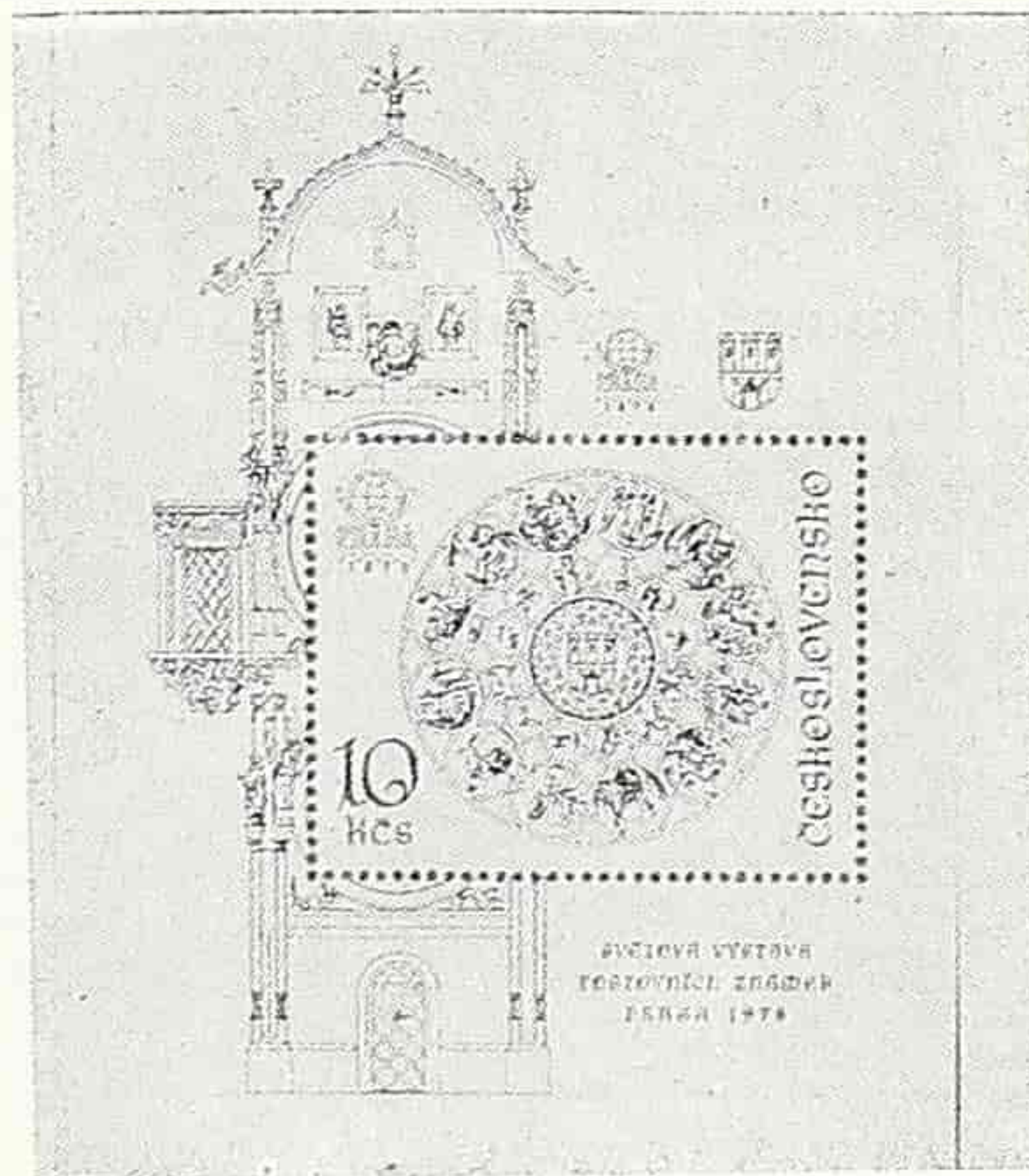
25. maj: Dela starih majstora, 8 vr. i blok

10. juli: Ptice, 6 vr.

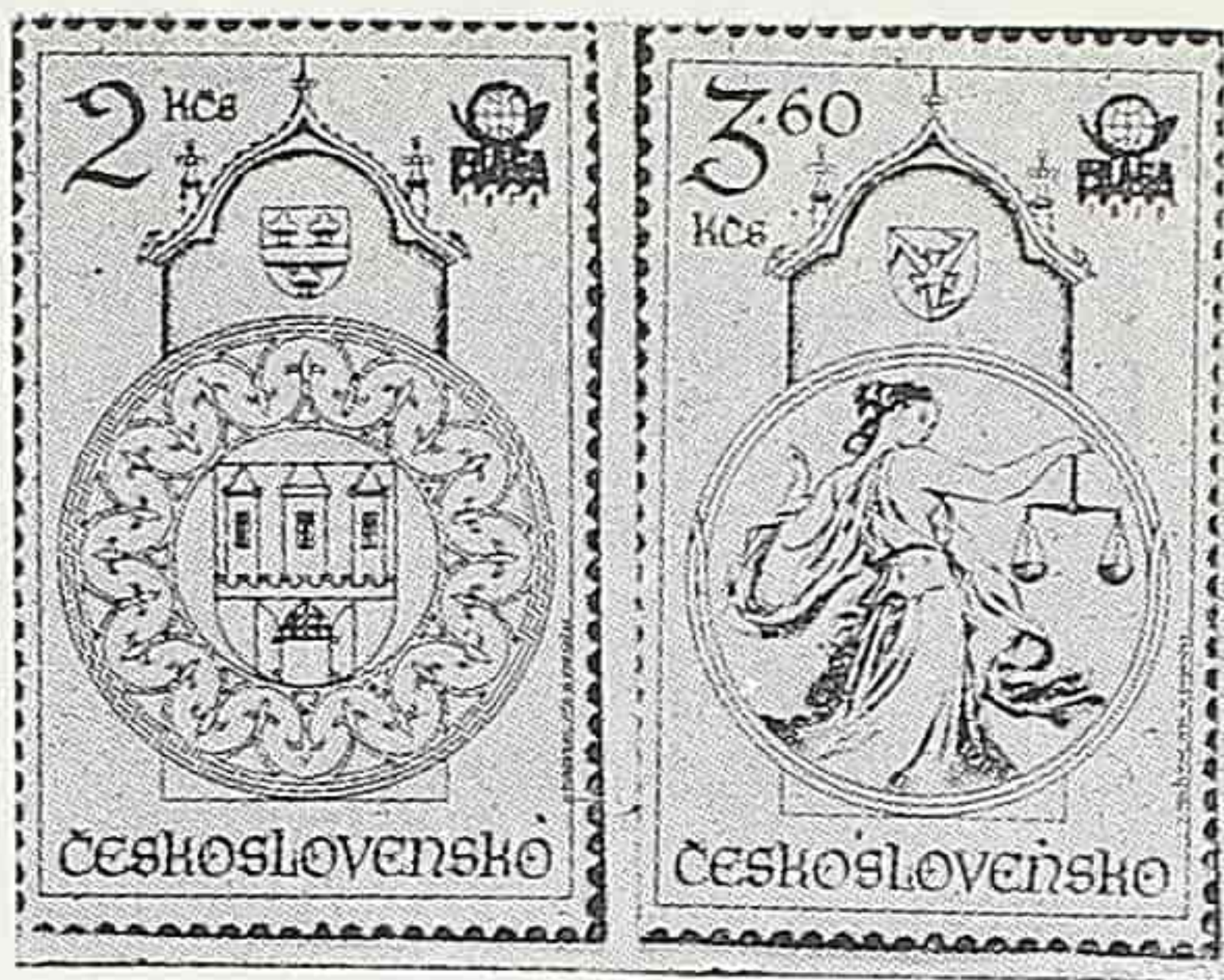
ČEHOSLOVAČKA

7. juli: 25. Međunarodni festival folklor, 1 vr.

20. juli: Stari gradski časovnici, 5 vr. i blok

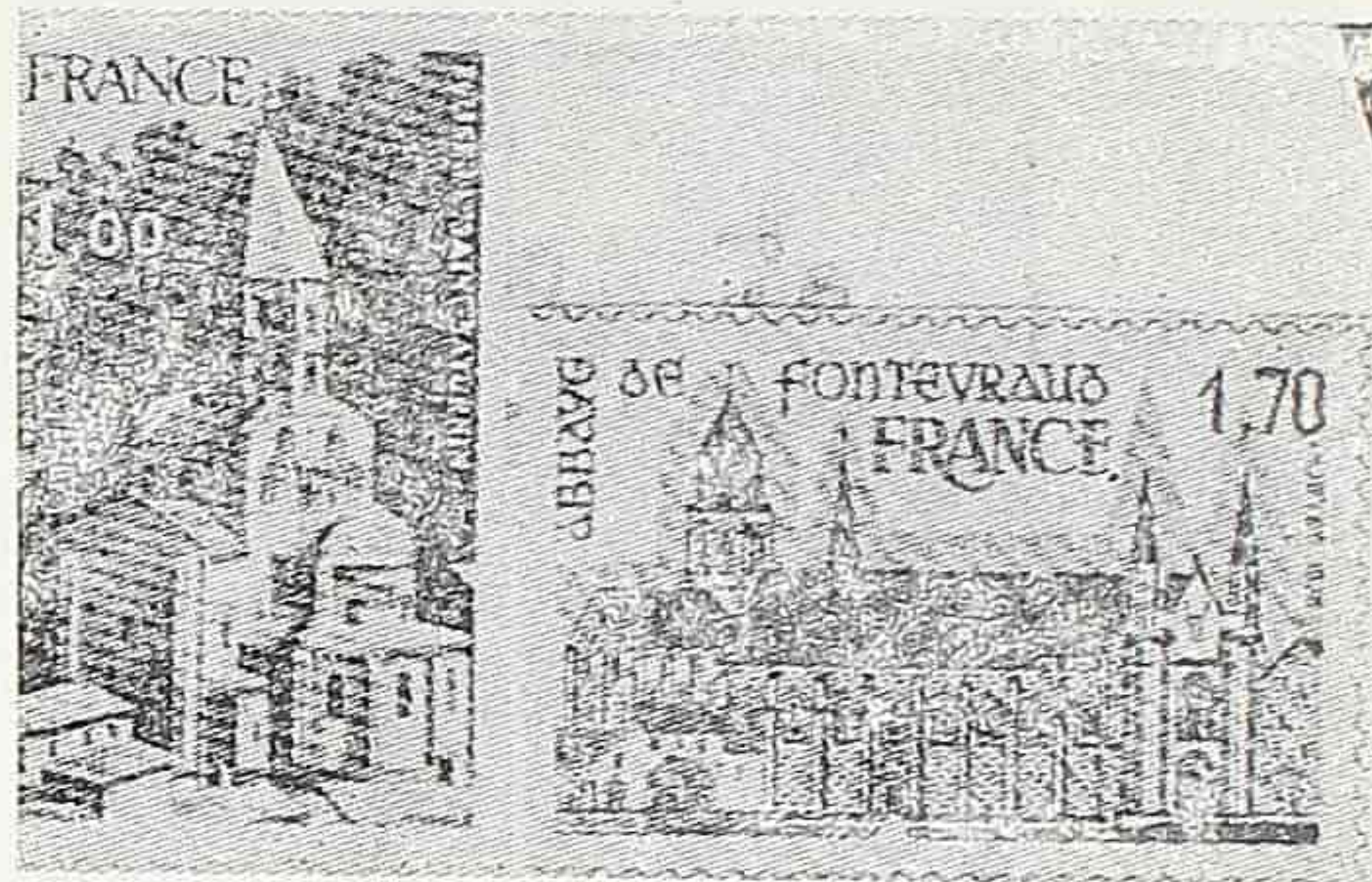

FRANCUSKA

1. juli: Porto marke, 4 vr.

FINSKA

8. juni: Autobuski saobraćaj, 1 vr.

GIBRALTAR

12. juni: 25-godišnjica krunisanja kraljice Elizabete II, 4 vr. i blok

6. juli: 100 godina rođenja pesnika Eino Leino, 1 vr.

15. avgust: Međunarodni kongres matematičara, 1 vr.

GRENLAND

5. juni: 25 godina donošenja novog Ustava, 1 vr.

13. septembar: Crveni krst, 3 vr.

29. avgust: 250 godina grada Gothab,

GRČKA

10. juni: 2300 godina smrti Aristotela, 4 vr.

HOLANDIJA

1. juni: Šah i sport, 2 vr.

22. avgust: Crveni krst, borba protiv bolesti jetre i srca, 3 vr.

IRSKA

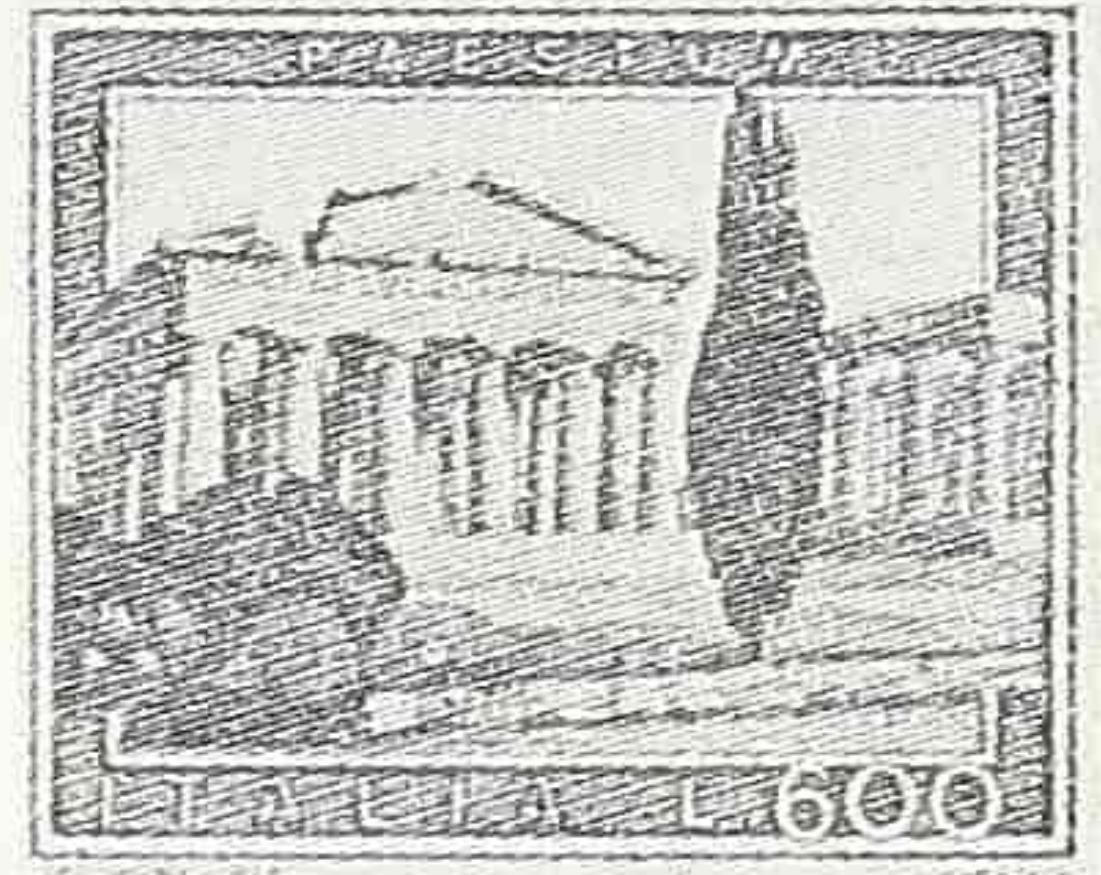
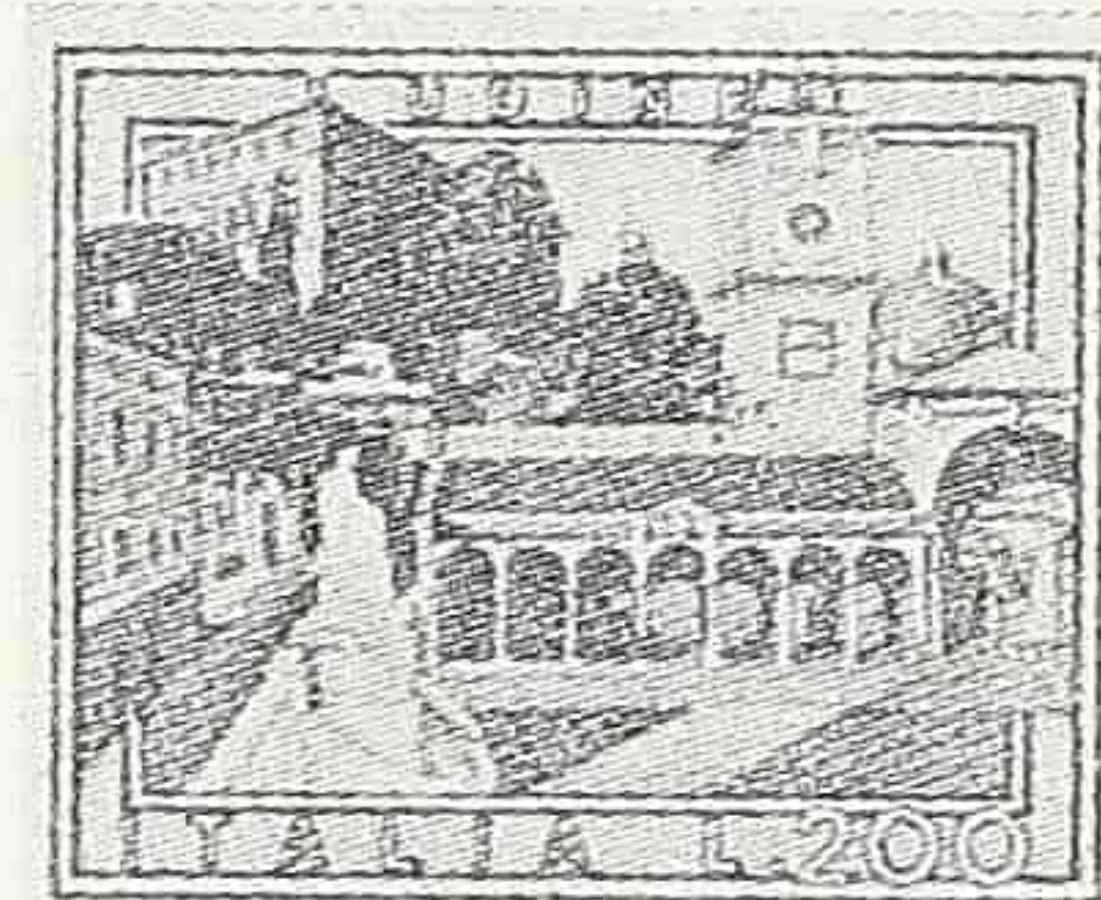
15. maj: Evropa CEPT, 2 vr.

12. juni: Flora, 4 vr.

ITALIJA

30. mart: Turizam, 3 vr.

6. april: Zaštita prirode, 4 vr.

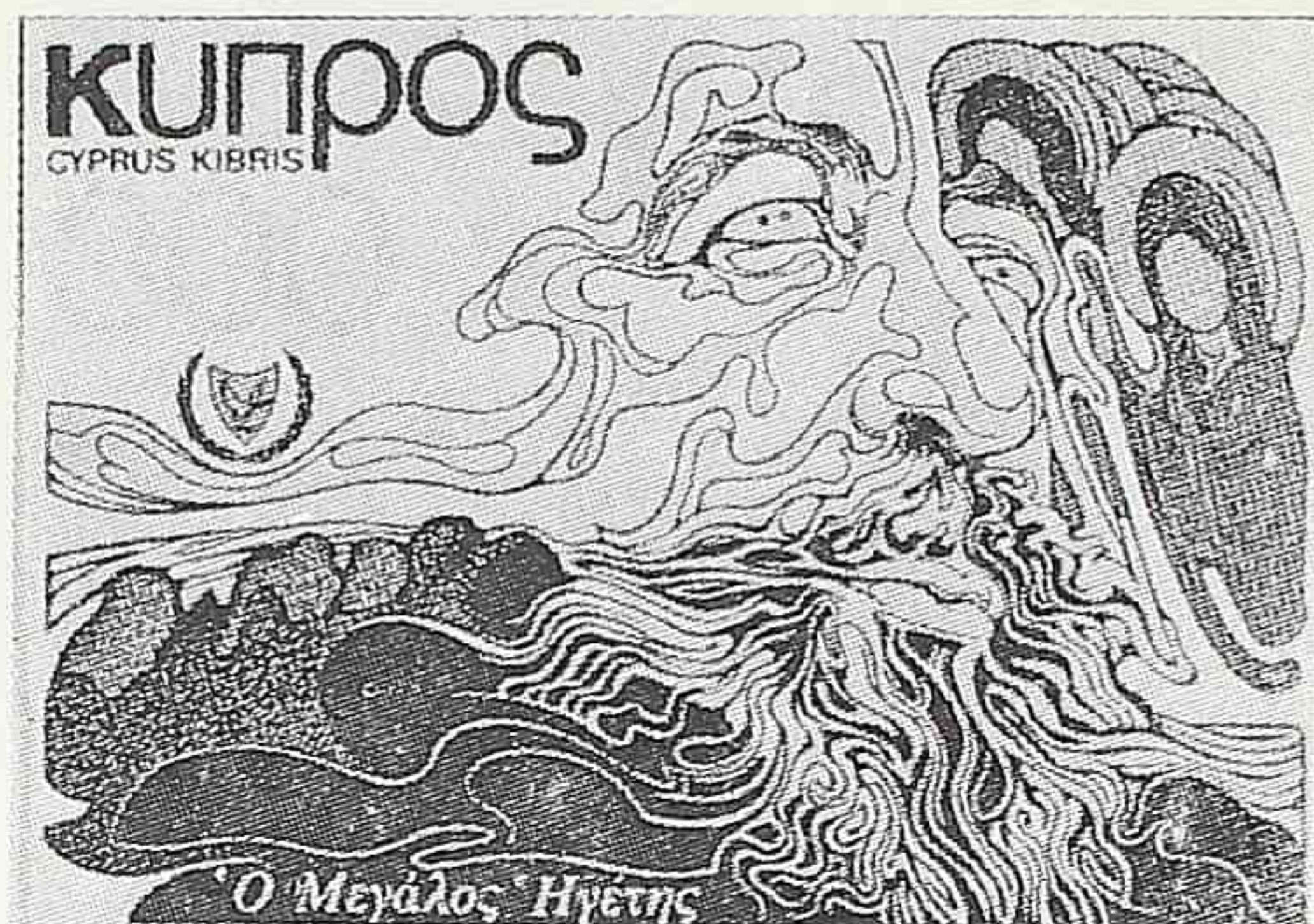
2. juni: 30 godina konstituisanja, 3 vr.

KIPAR

3. avgust: Godišnjica smrti Arhiepiskopa Makariosa, 5 vr. i blok

KIPAR turski

10. juli: Saobraćaj, 3 vr.

LIHTENŠTAJN

7. septembar: Numizmatika i medalje, 3 vr.

LUKSEMBURG

11. septembar: Borba protiv gladi dece, 1 vr.

11. septembar: Borba protiv tuberkuloze, 1 vr.

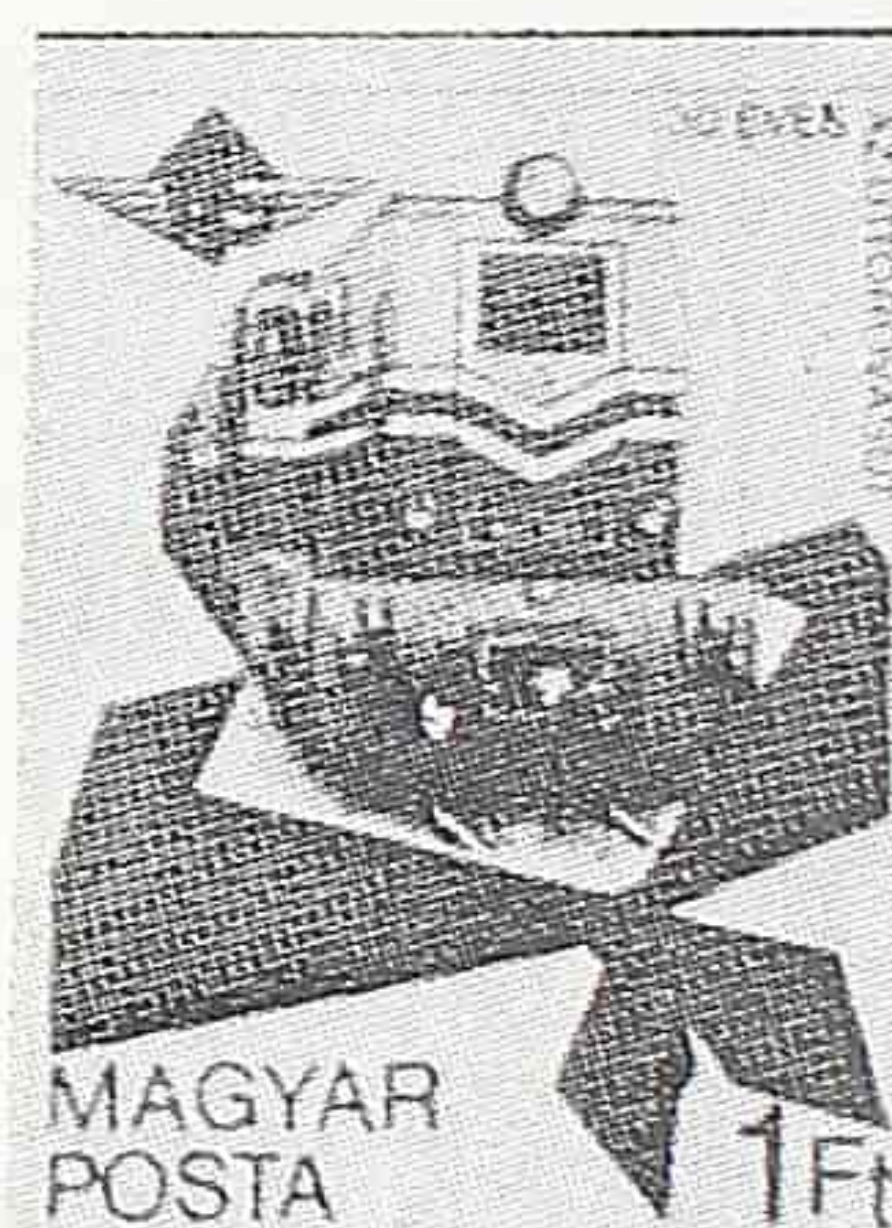
11. septembar: Prava čoveka, 1 vr.

11. septembar: Velika loža slobodnih zidara, 1 vr.

MAĐARSKA

juni: 30 godina Pionirske železnice, 1 vr.

juni: XI Omladinske i studentske igre u Havani, 2 vr.

NEMAČKA DR

13. juni: Kontejner transport, 4 vr.

20. juni: Stara afrička umetnost u muzejima DDR, 6 vr.

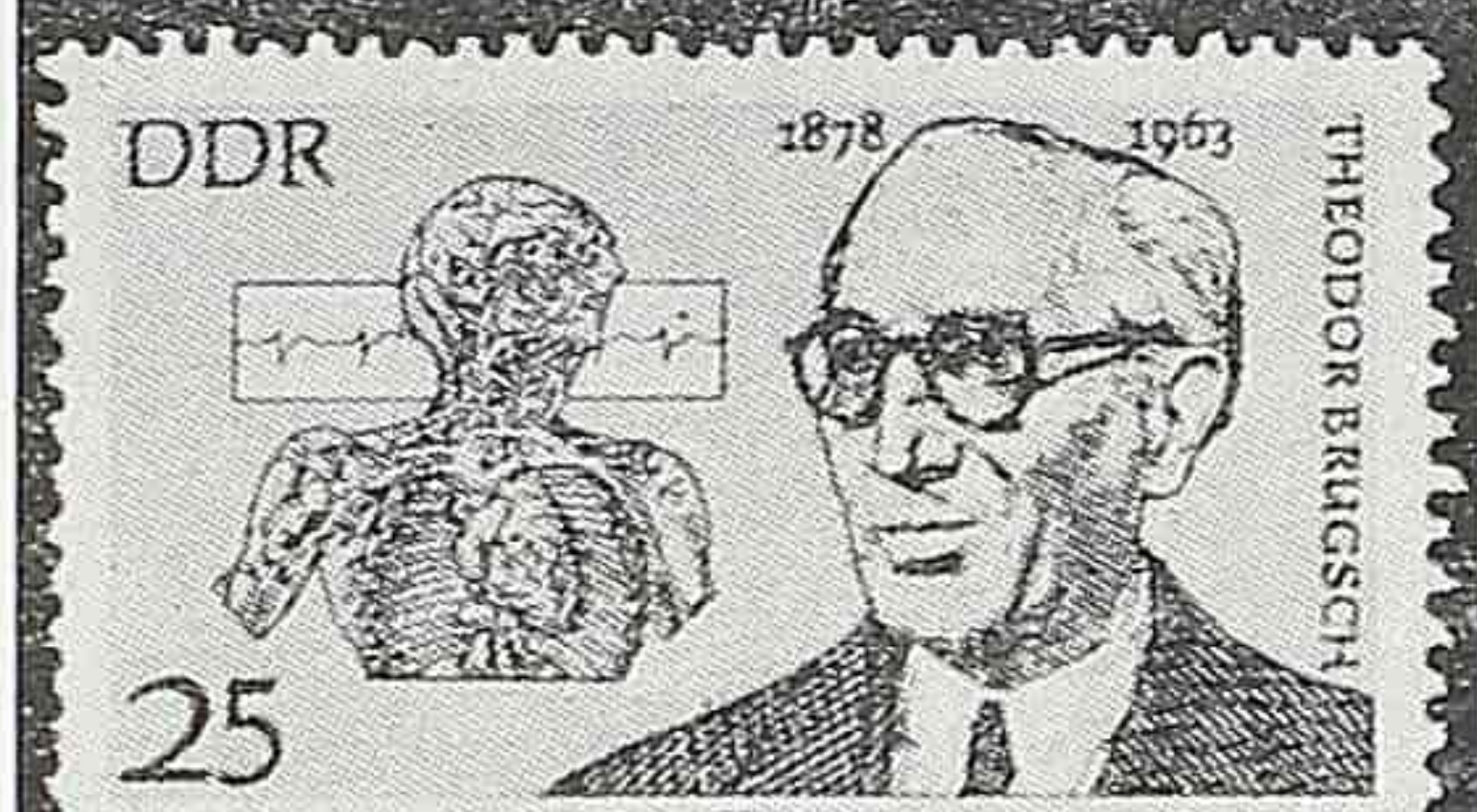
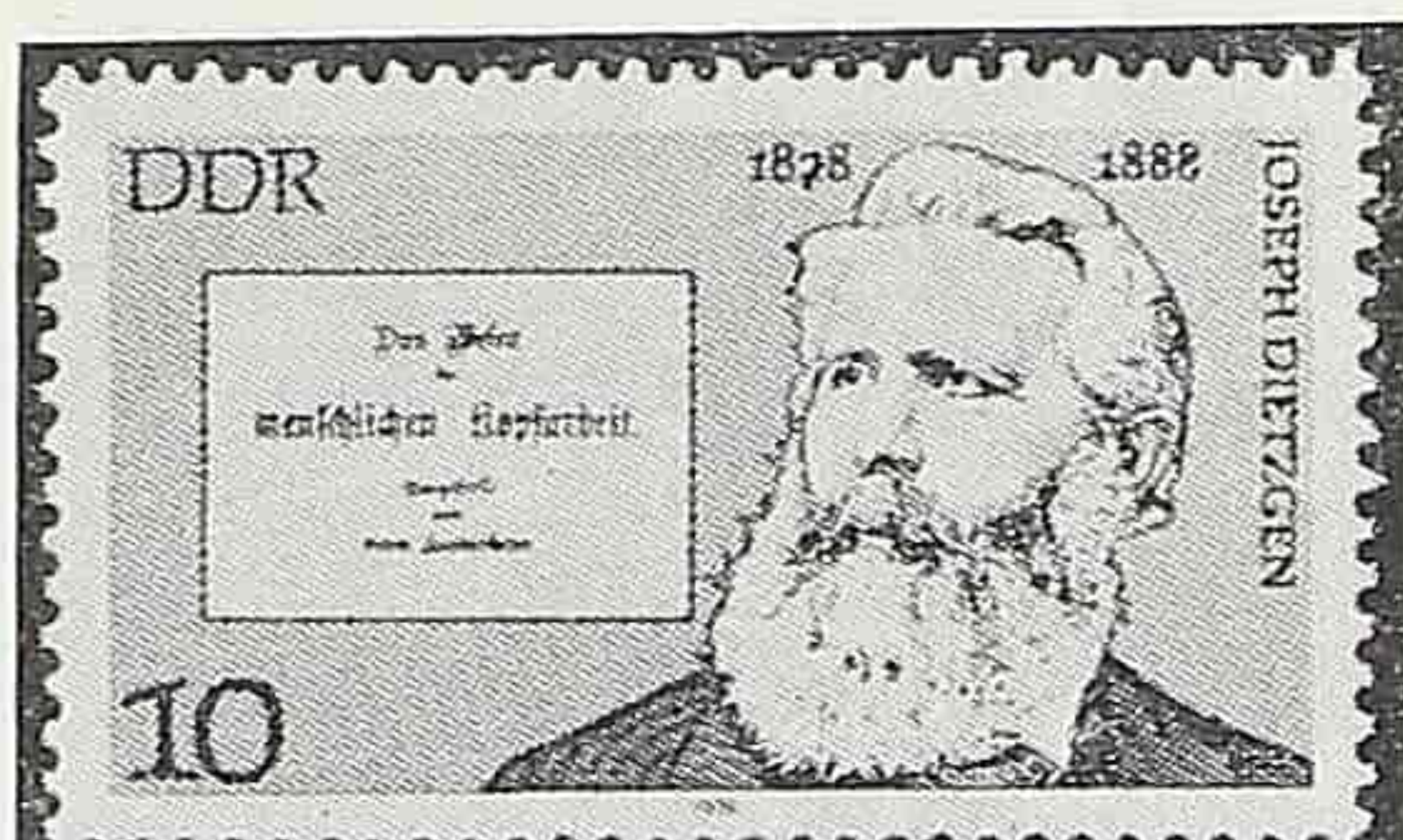
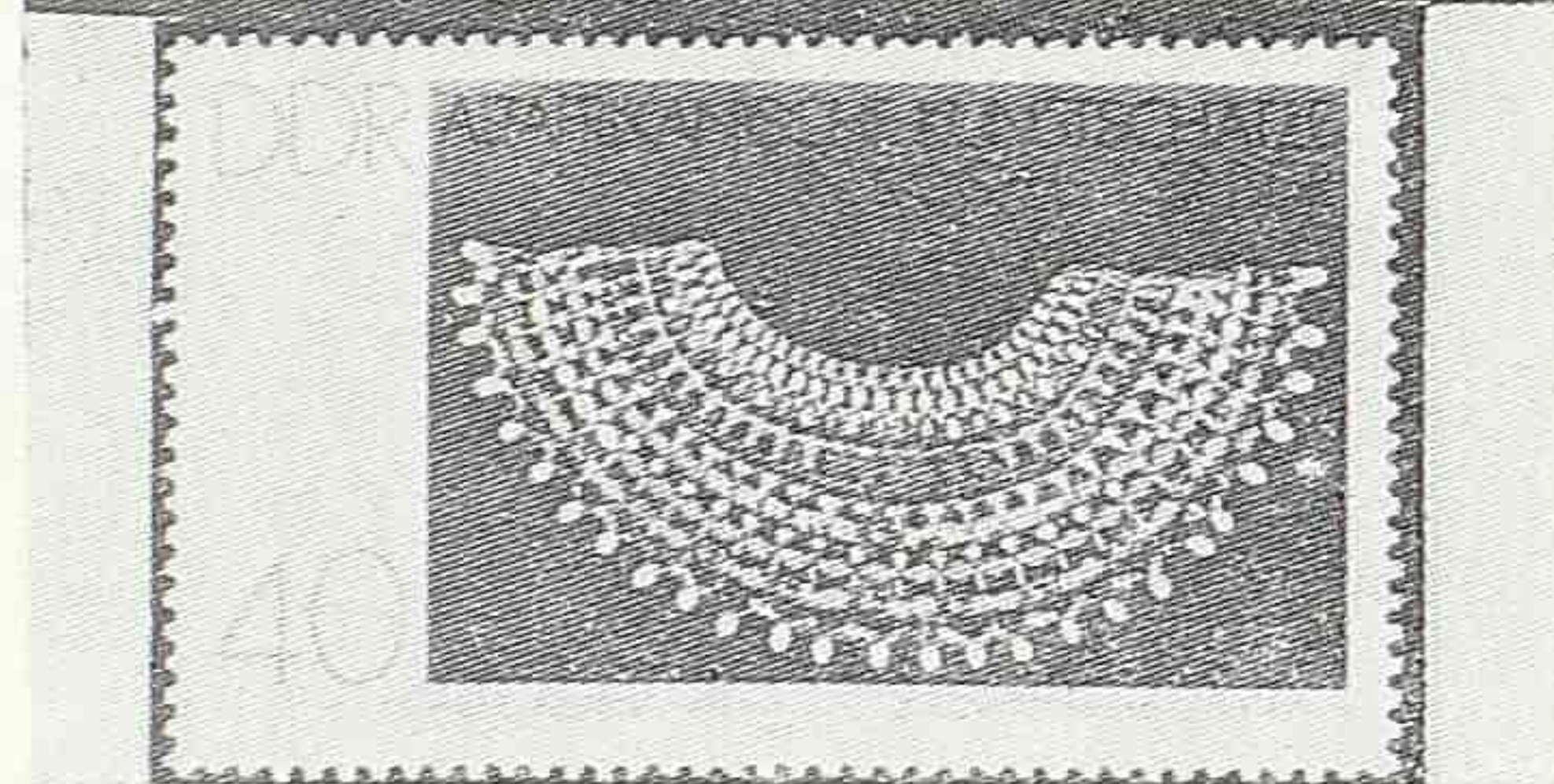
18. juli: V omladinska fil. izložba u Kotbusu, 2 vr. u paru sa vinjetom

18. juli: Znameniti ljudi, 7 vr.

25. juli: Crteži, eksponati Berlinskog muzeja, 6 vr. štampano u bloku
 25. juli: XI Omladinske i studentske igre u Havani, 2 vr.

NEMAČKA SR

5. juli: 100 godina rođenja lekara dr Janusa Korcaka, 1 vr.
 10. juli: Praistorijske okamenjene životinje, 2 vr.
 17. avgust: 65. Interparlamentarna konferencija u Bonu, 1 vr.

17. avgust: 85. Dan nemačkih katolika, 1 vr.

17. avgust: 200 godina rođenja pesnika Klemensa Brentana, 1 vr.

17. avgust: 25 godina Evropske konvencije o zaštiti prava čoveka, 1 vr.

POLJSKA

15. april: Jubileji avijacije, 6 vr.

10. juni: Putnički automobil »Polonez«, 1 vr.

juni: CAPEX 78, blok

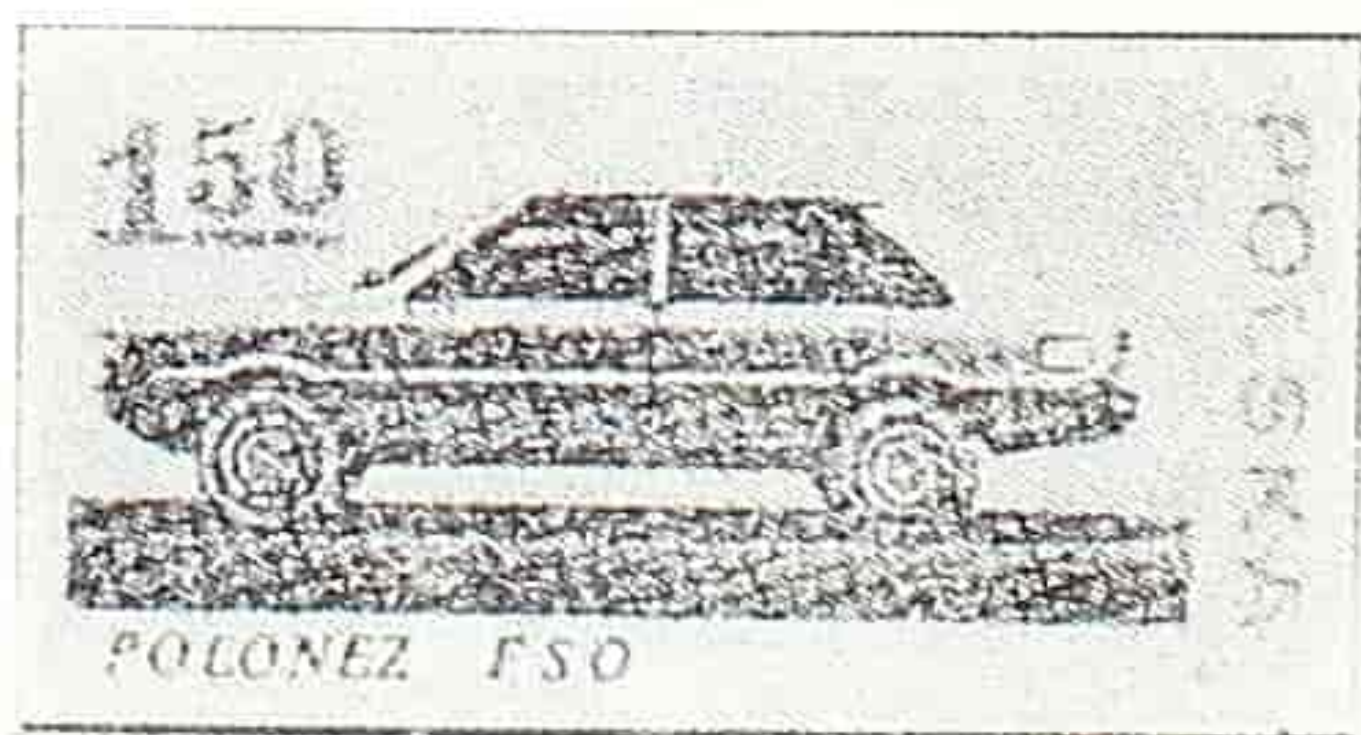
27. juni: Poljaci u kosmosu, 2 vr.

juli: XI Omladinske i studentske igre u Havani, 1 vr.

juli: VII Međunarodni bijenale plakata, 1 vr.

avgust: PRAGA 78, blok

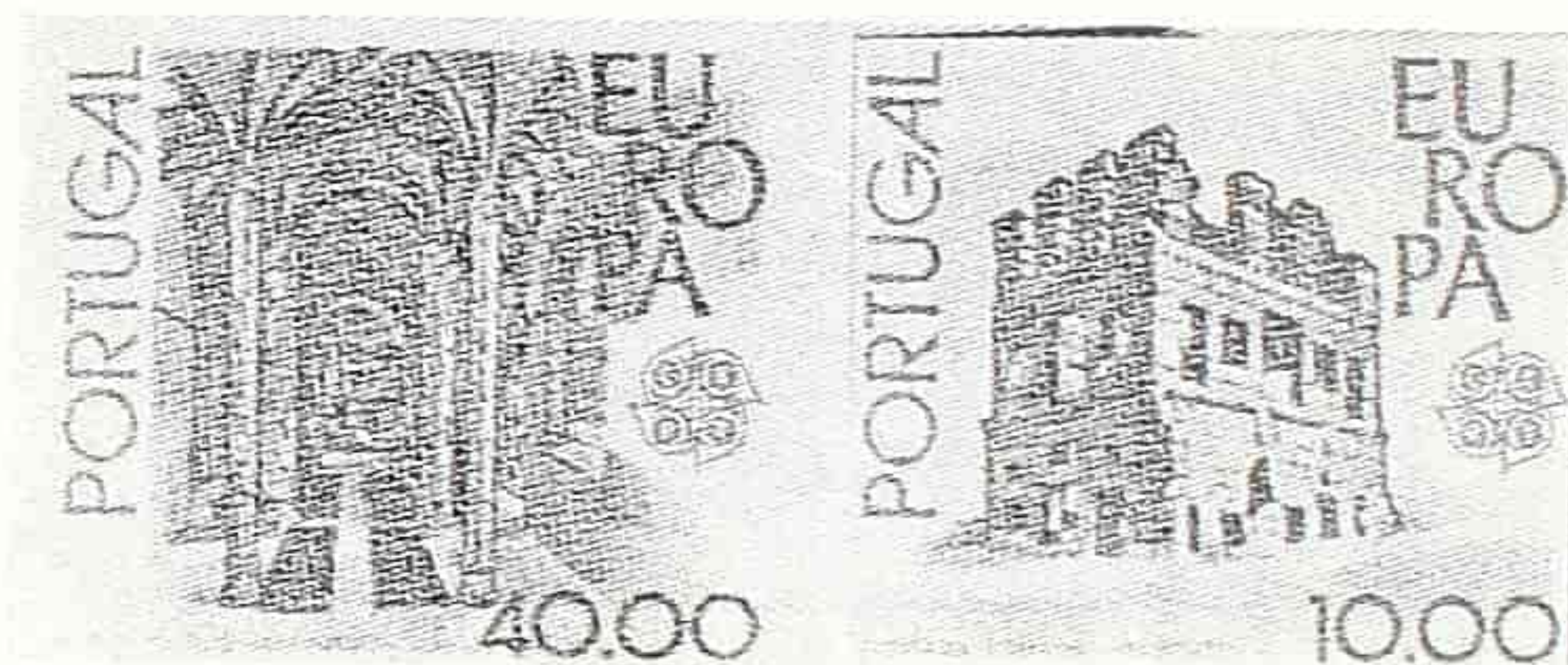
avgust: Moderna poljska grafika, 4 vr.

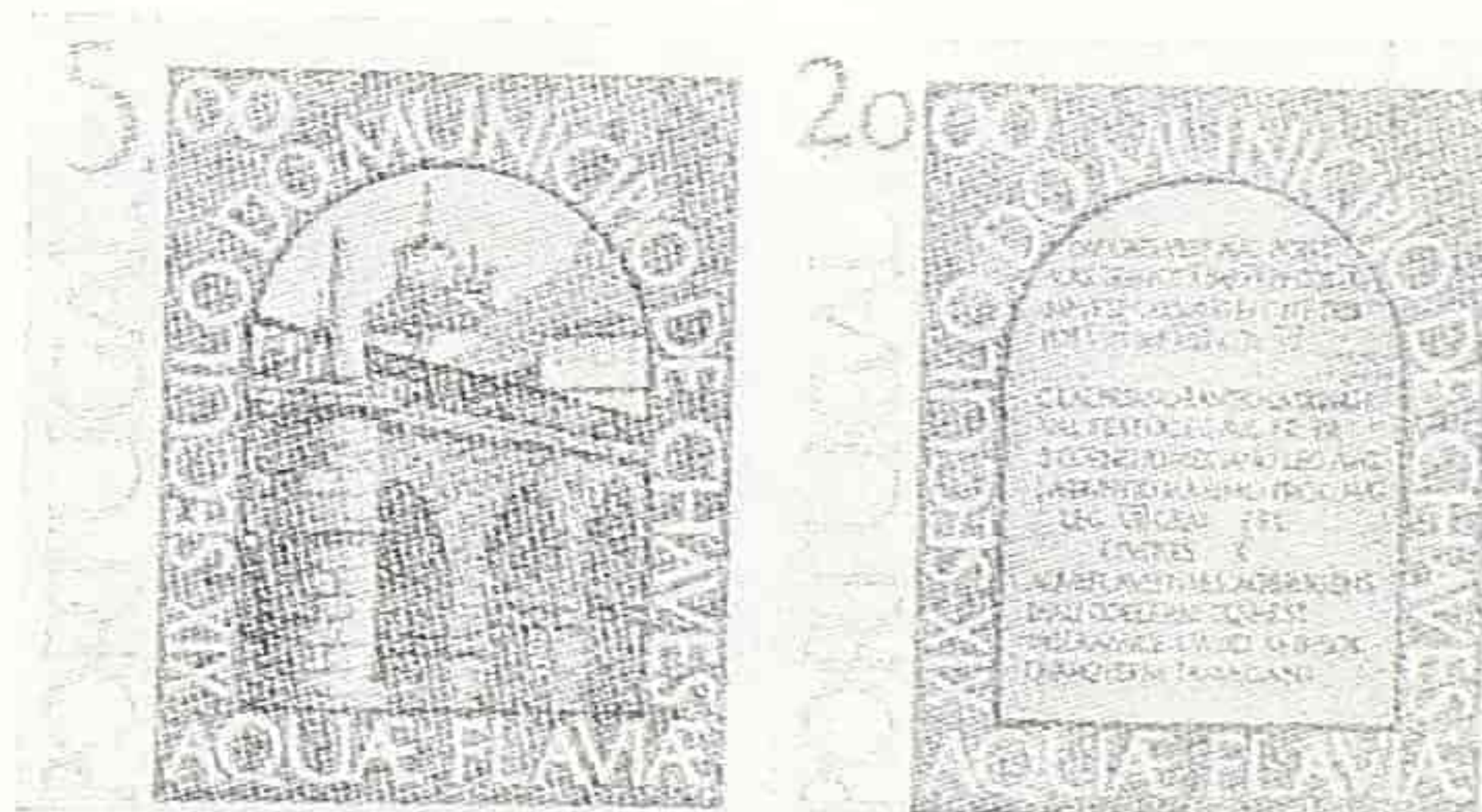
PORTUGALIJA

19. aprili: Bezbednost u saobraćaju, 6 vr.

2. maj: Evropa CEPTI, 2 vr. i blok

14. juni: 1900 godina grada Cavesa, 1 vr.

RUMUNIJA

15. juni: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 6 vr. i 2 bloka

5. maj: Članstvo u Evropskoj zajednici, 1 vr.

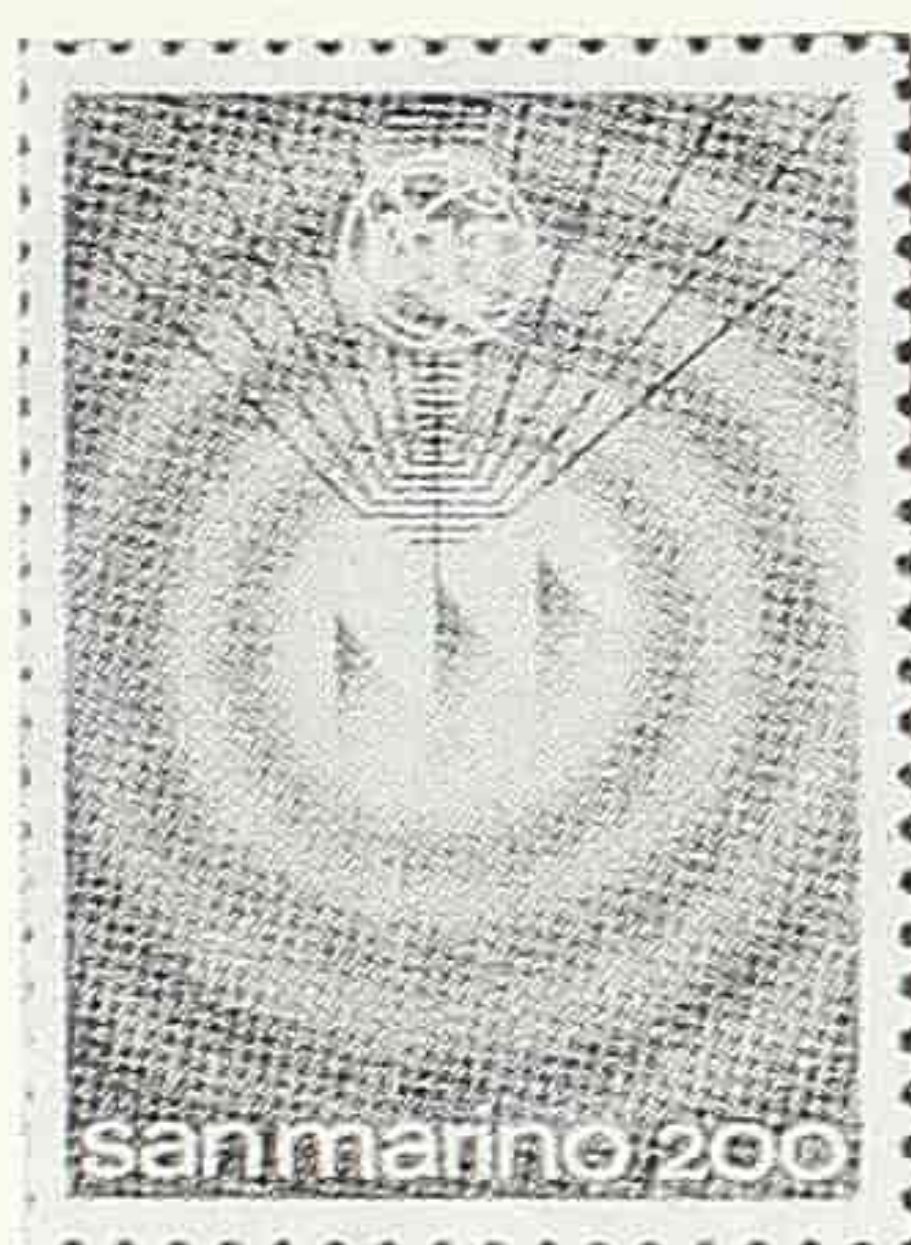

23. juni: 500 godina Las Palmasa, 3 vr.

SAN MARINO

26. juli: Međunarodni sajam maraka u Rikoneu, 2 vr.

26. juli: Pristupanje San Marina Međunarodnoj uniji za veze, 2 vr.

septembar: 75 godina prvog leta braće Rajt, 3 vr.

SSSR

22. april: 108 godina rođenja Lenjina, blok

15. juni: Dan mora, 1 vr.

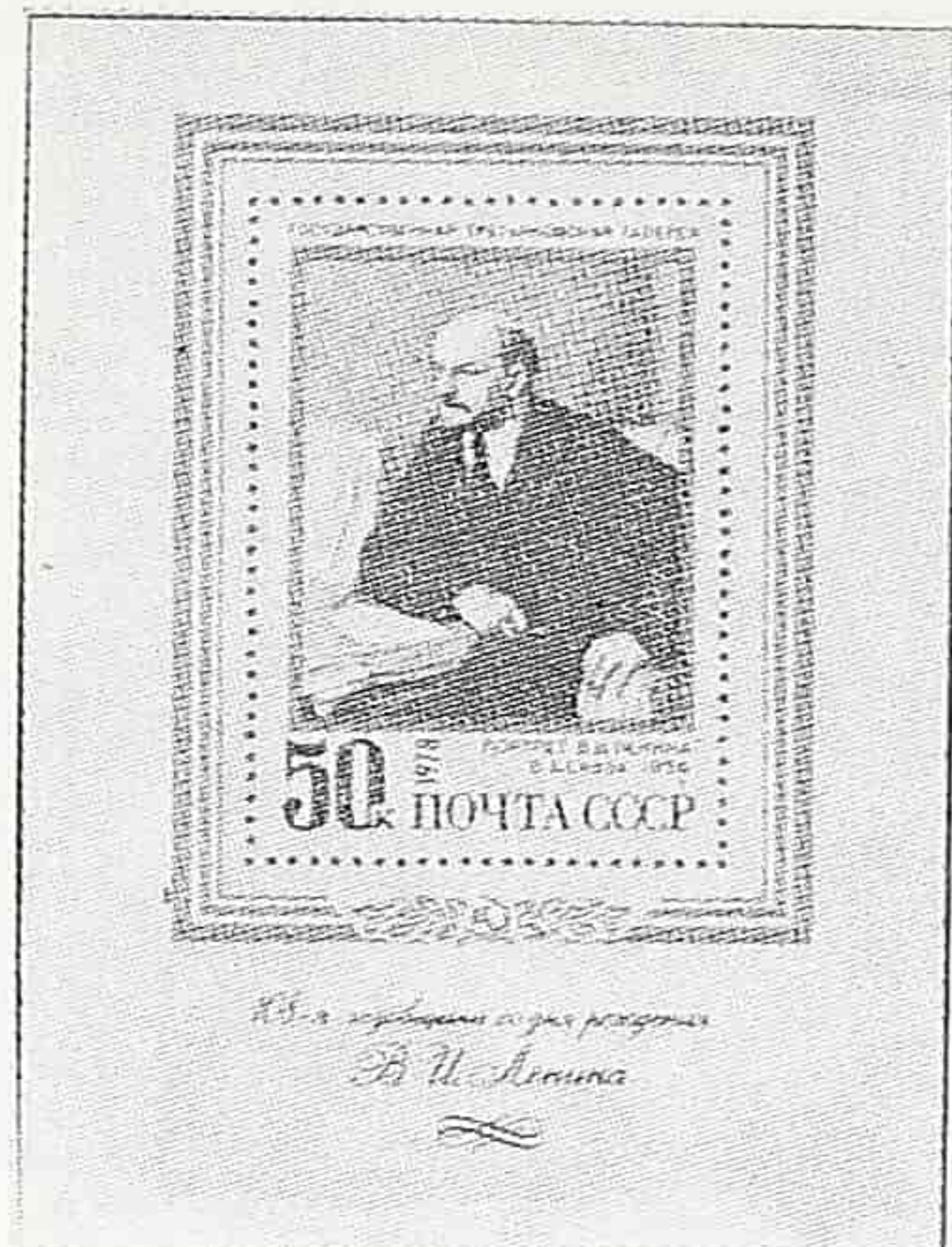
15. juni: 96 dana u kosmosu, 2 vr.

23. juni: Osvajanje kosmosa, 4 vr. i blok

ŠPANIJA

2. maj: Evropa CEPT, 2 vr.

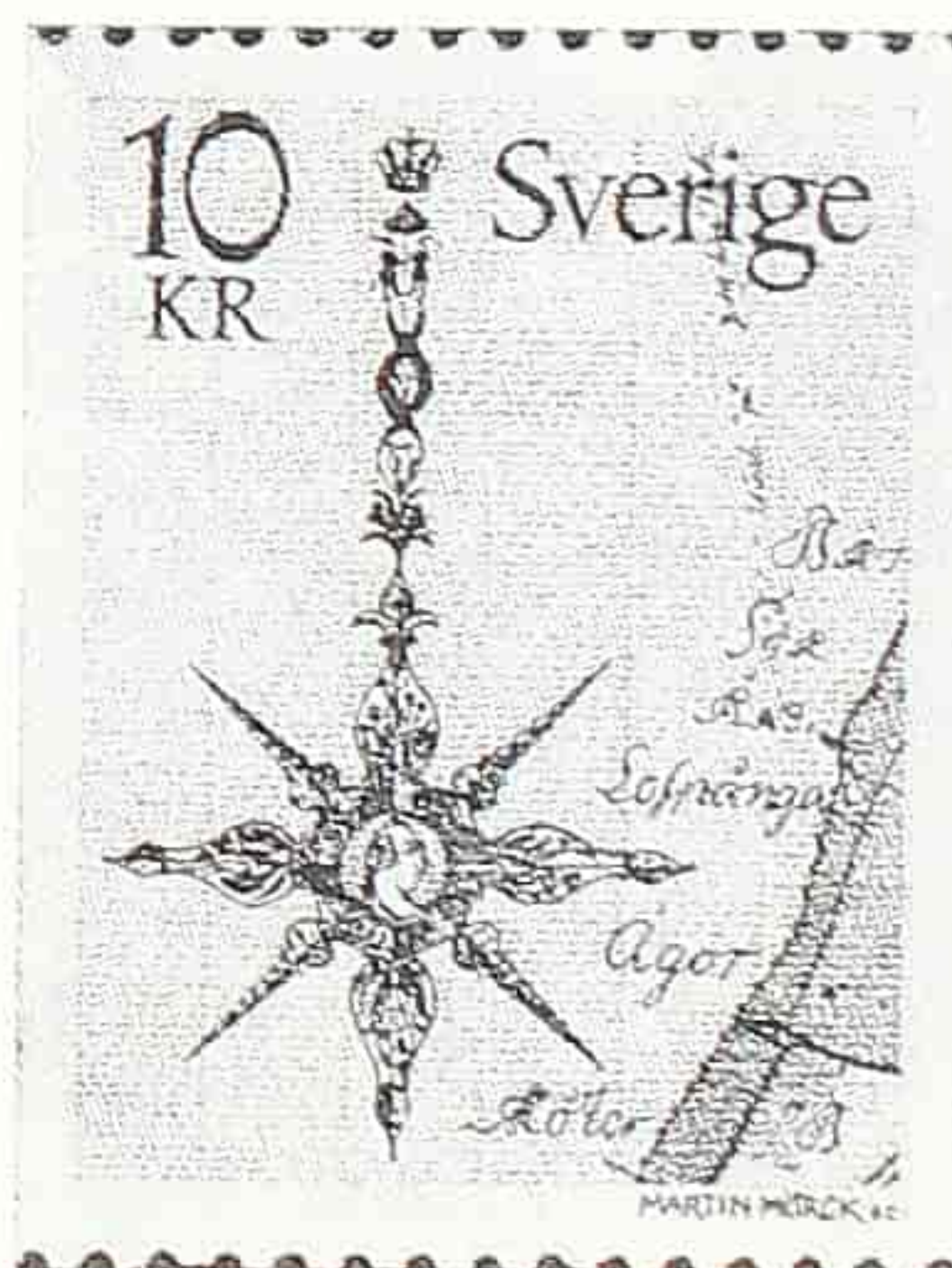
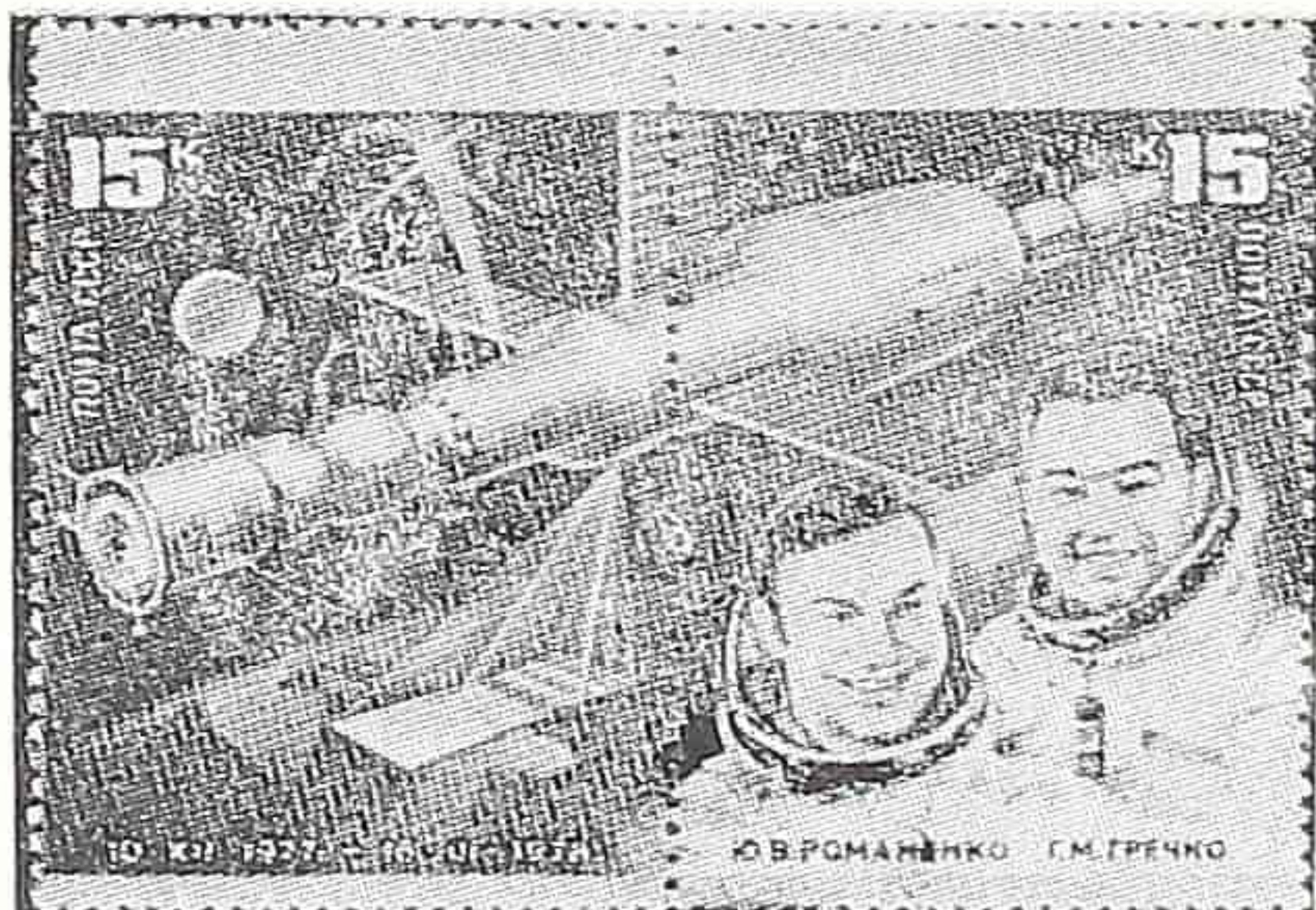

ŠVEDSKA

5. septembar: 100 godina rođenja švedskih slikara, 3 vr.

5. septembar: Detalj sa geogratske karte iz 1769. godine, 1 vr.

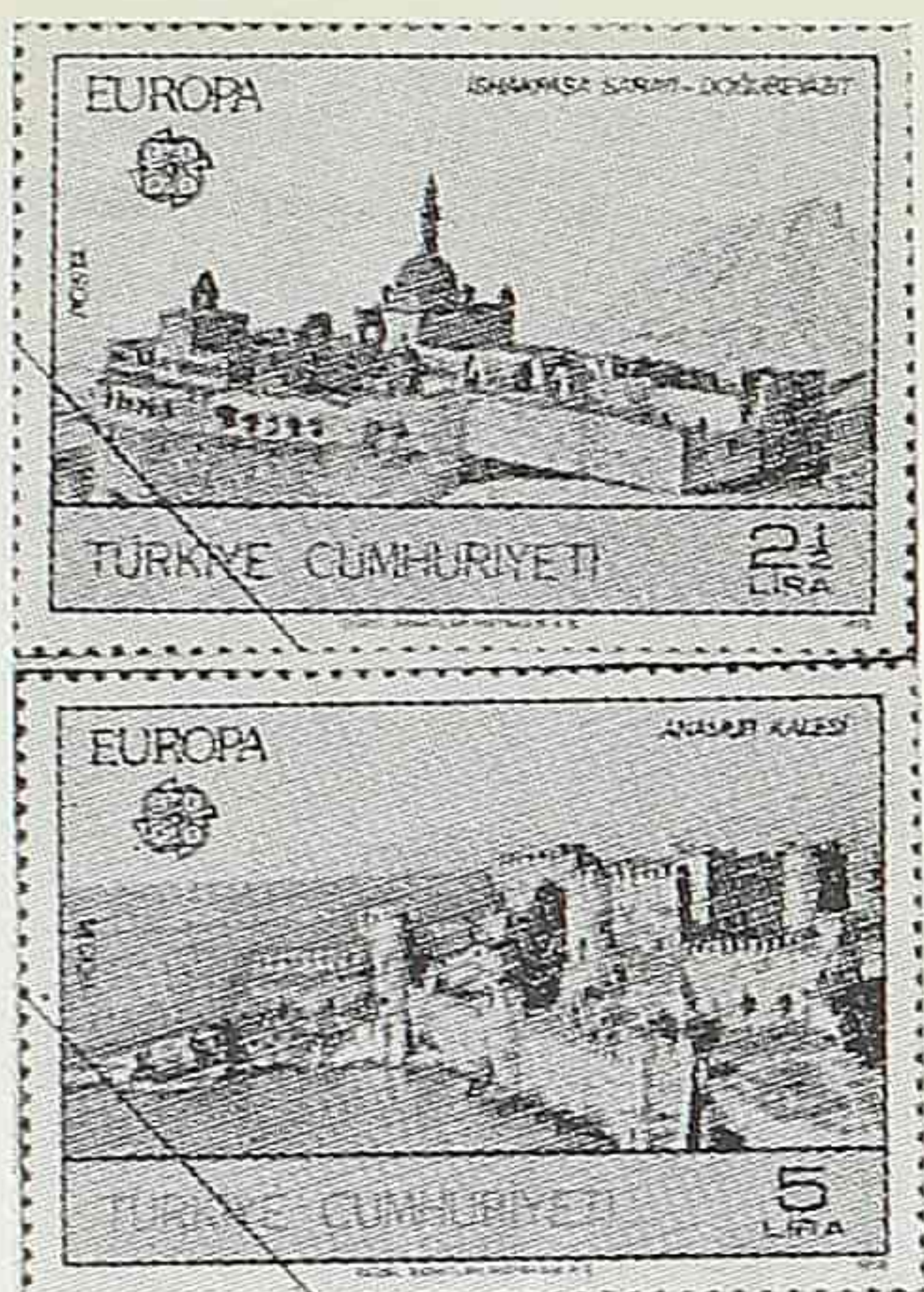

TURSKA

2. maj: Evropa CEPT, 2 vr.

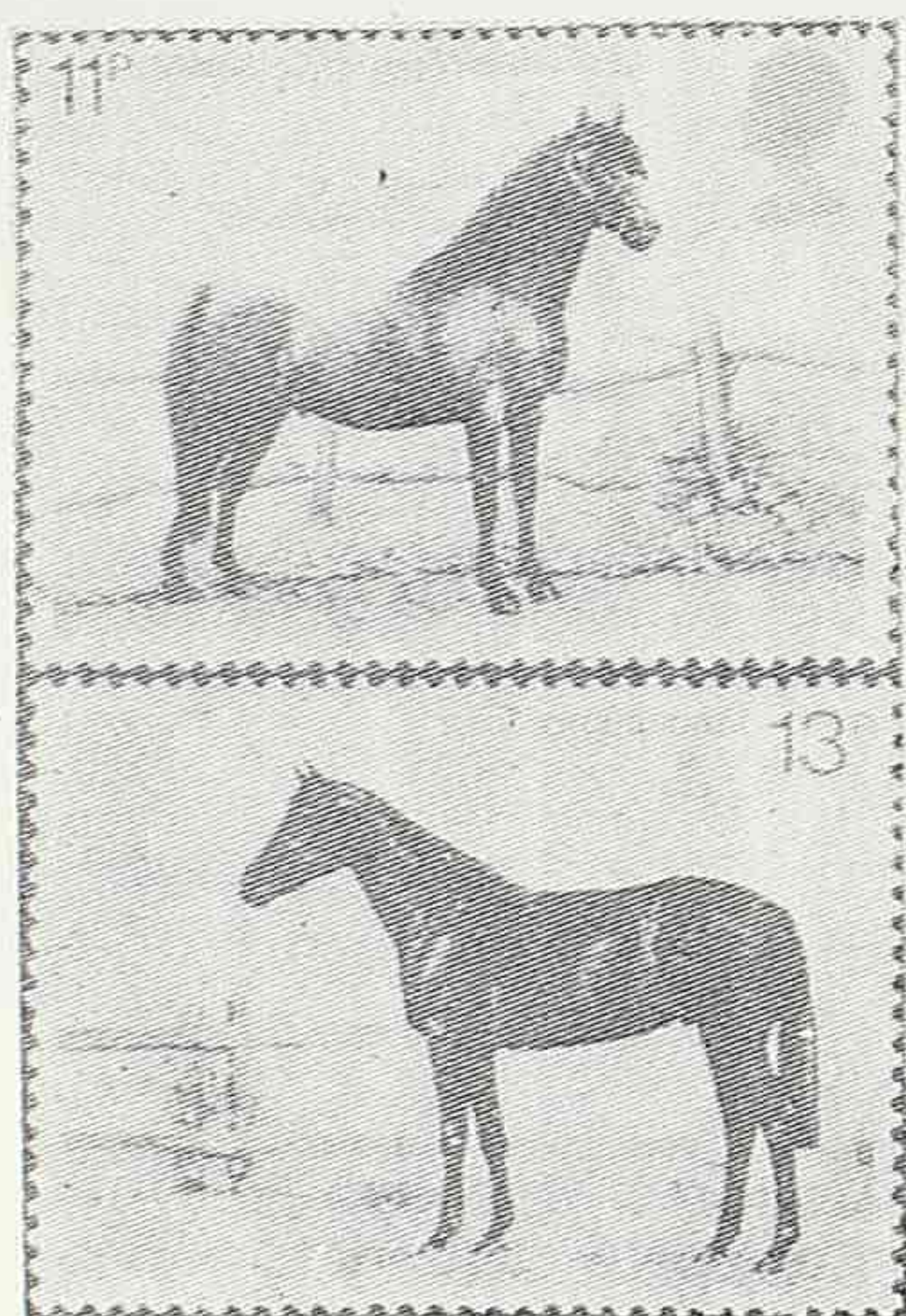

28. juni: Redovno izdanje, 7 vr.
 17. avgust: Prijateljstvo Turske i Libije, 2 vr.

VELIKA BRITANIJA

5. juli: 100 godina Udruženja prevoznika konjskom zapregom, 4 vr.

Džersi

9. juni: CAPEX 78, 5 vr.
 27. juni: Jubilej kraljice Elizabete II, 2 vr.

Gernsi

16. maj: Evropa CEPT, 2 vr.
 28. juni: Kraljevska poseta, 1 vr.

Man

24. maj: Jubilej kraljice Elizabete II, 1 vr.

2. avgust: 100 godina biciklističkog udruženja, 4 vr.

VATIKAN

11. juli: Svetski dan telekomunikacija, 3 vr.

V A N E V R O P A

AITUTAKI

17. mart: Uskrs 78, reprodukcije, 3 vr. i blok

15. juni: 25-godišnjica krunisanja kraljice Elizabete II, 3 vr. i blok

ALŽIR

29. april: Sigurnost dece u saobraćaju, 1 vr.

15. juli: III Afričke omladinske igre, 3 vr.

ANTIGUA

mart: 75 godina leta braće Rajt, 7 vr. i blok

april: Nedelja jedriličara, 4 vr.

maj: 25-godišnjica krunisanja kraljice Elizabete II, 5 vr. i blok

ARGENTINA

6. maj: Svetsko prvenstvo u fudbalu 5 vr.

3. juni: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 4 vr. i blok

AUSTRALIJA

15. maj: 50 godina letećih lekara, 1 vr.

19. juni: Osnivanje vlade za severne teritorije, 1 vr.

19. juni: Australijsko drveće, 4 vr.

BAHAMSKA OSTRVA

Juni: 25-godišnjica krunisanja kraljice Elizabete II, 2 vr. i blok

BANGLADEŠ

Mart: Flora, cveće, 6 vr.

BARBADOS

1. mart: 350 godina osnivanja Bridžtauna, 4 vr.

Juni: Regionalni turnir u bridžu, 4 vr.

BARBUDA

23. mart: Uskrs 78, reprodukcije, 4 vr. i blok

BRAZIL

9. februar: 200 godina Milanske skale, 1 vr.

1. mart: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 3 vr.

5. juni: Zaštita životinja, ptice, 3 vr.

22. juni: Otvaranje centralne zgrade brazilske pošte, 1 vr.

22. juni: III Filatelistička izložba Brazila, BRAPEX III, blok

3. juli: 50-godišnjica leta Karlosa Perte i Artura Feraria na avionu Savoja-Marseti, 1 vr.

BOCVANA

3. juli: Život u delti reke Okavanga, 6 vr. i blok

BURMA

1. maj: 100 godina železnice, 5 vr.

DOMINIKANSKA REPUBLIKA

Mart: Lindberg i cepelini, 7 vr.

2. juni: 25-godišnjice krunisanja kraljice Elizabete II, 3 vr.

EGIPAT

1. mart: Međunarodni sajam u Kairu, 1 vr.

18. mart: 150 godina Univerziteta Kasr El Ani, 1 vr.

30. mart: Jusuf el Sebai i ostale žrtve komandosa, 2 vr.

1. april: Bijenale u Aleksandriji, 1 vr.

15. maj: 25-godišnjica Osiguravajućeg i penzionog udruženja, 1 vr.

ETIOPIJA

27. mart: Domaće životinje, 5 vr.

28. april: Antičke skulpture, 5 vr.

DŽIBUTI

24. april: 400 godina od rođenja Rubensa, 2 vr.

20. juni: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 2 vr.

EKVADOR

mart: Doktor Remigio Romero, 2 vr.

maj: 200 godina od rođenja generala San Martin, blok

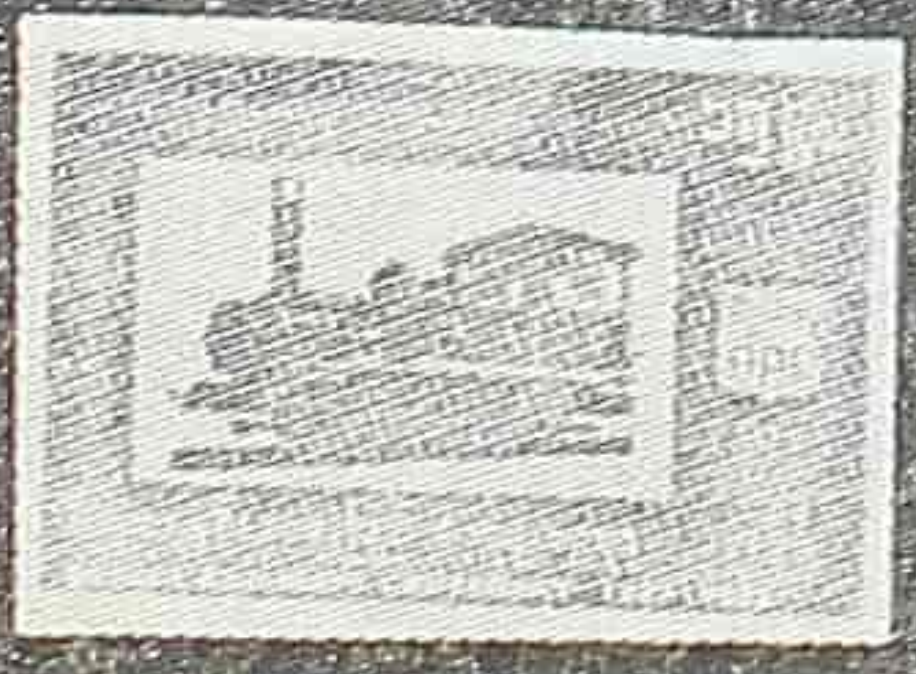
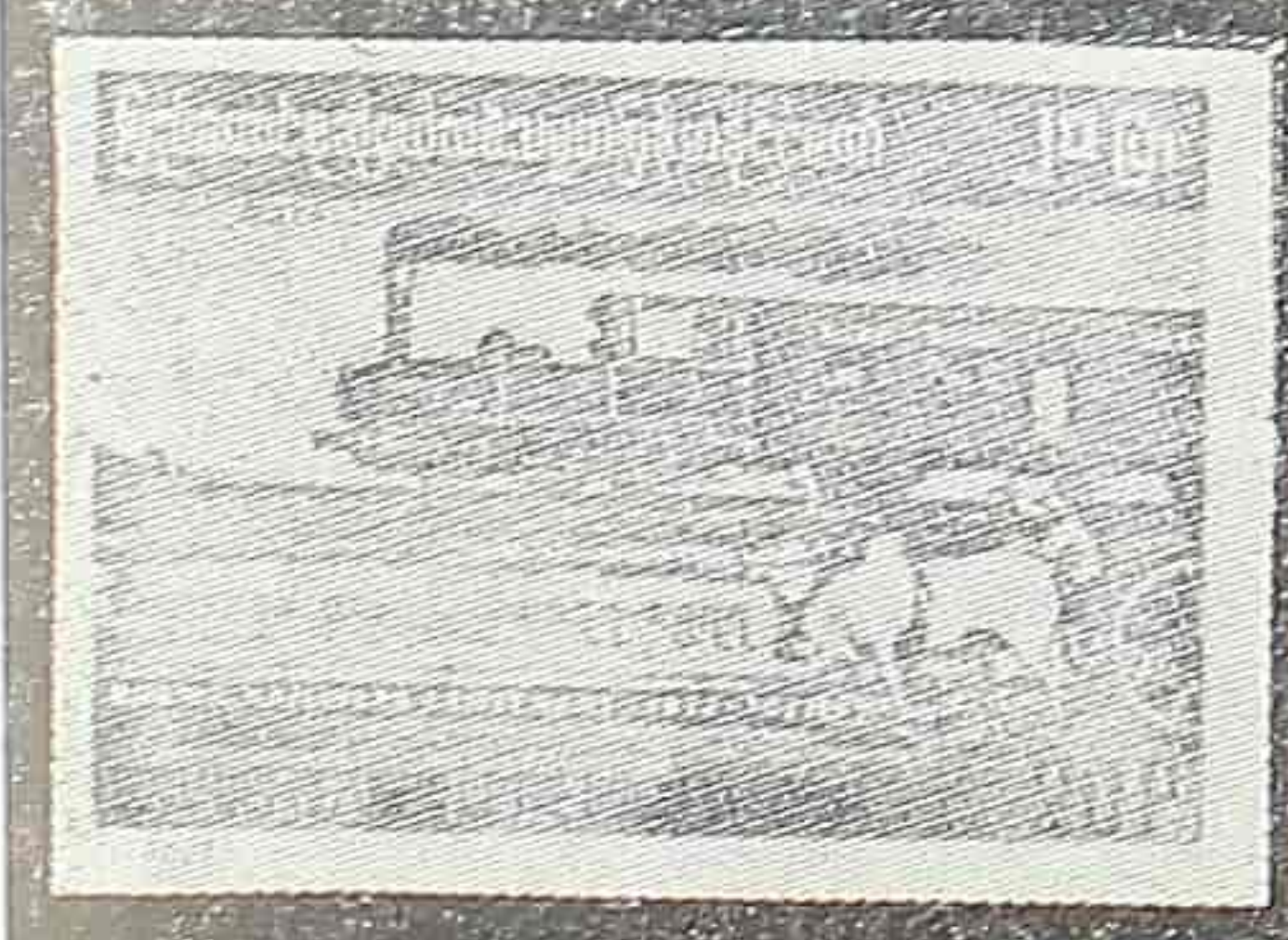
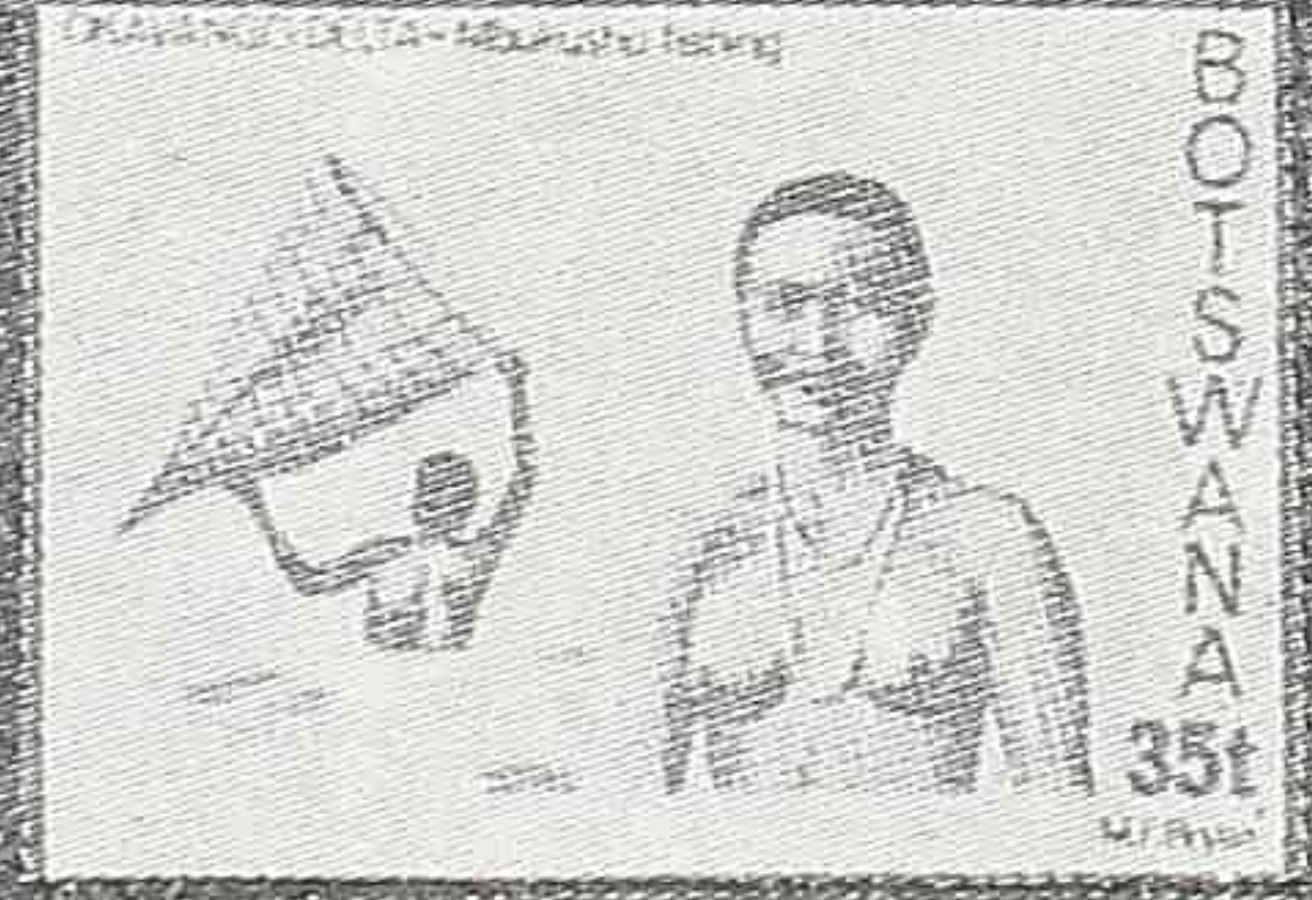
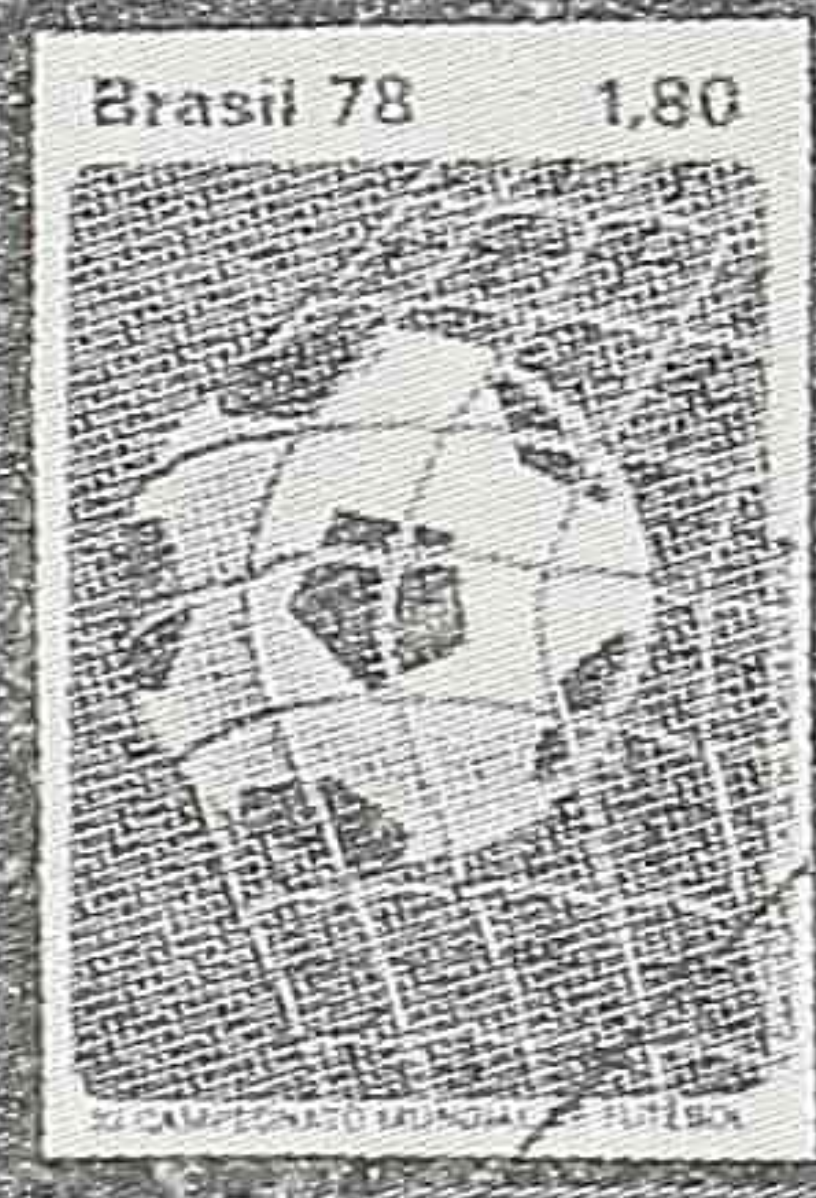
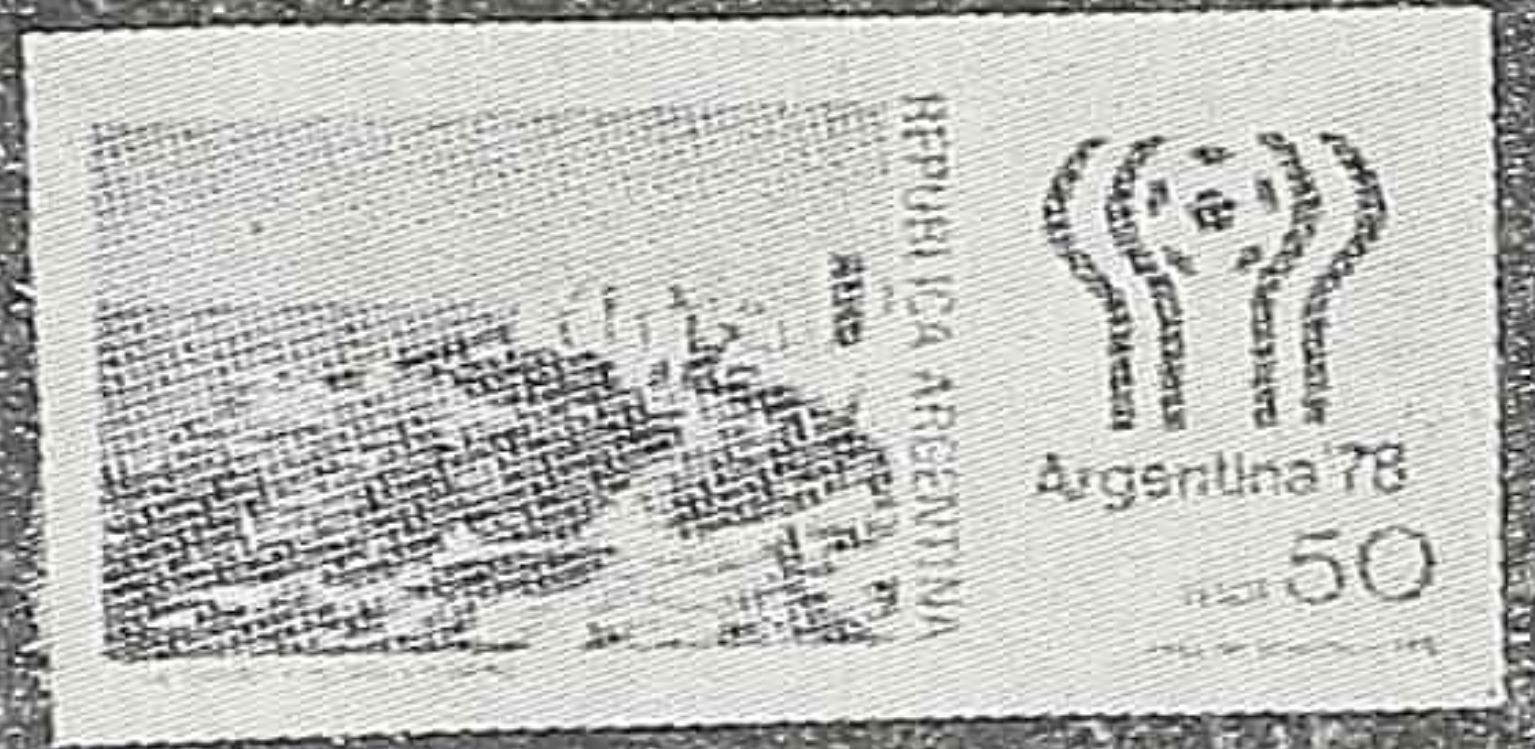
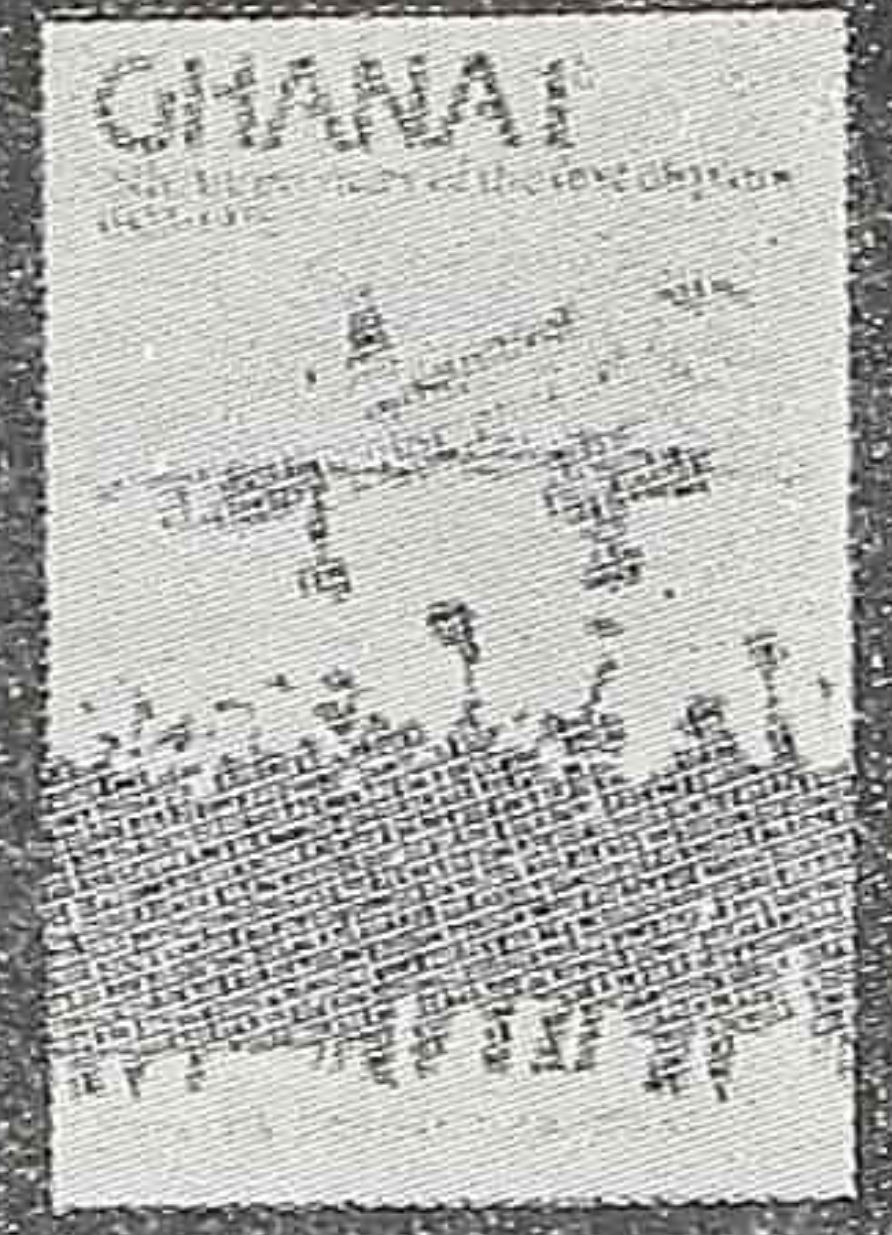
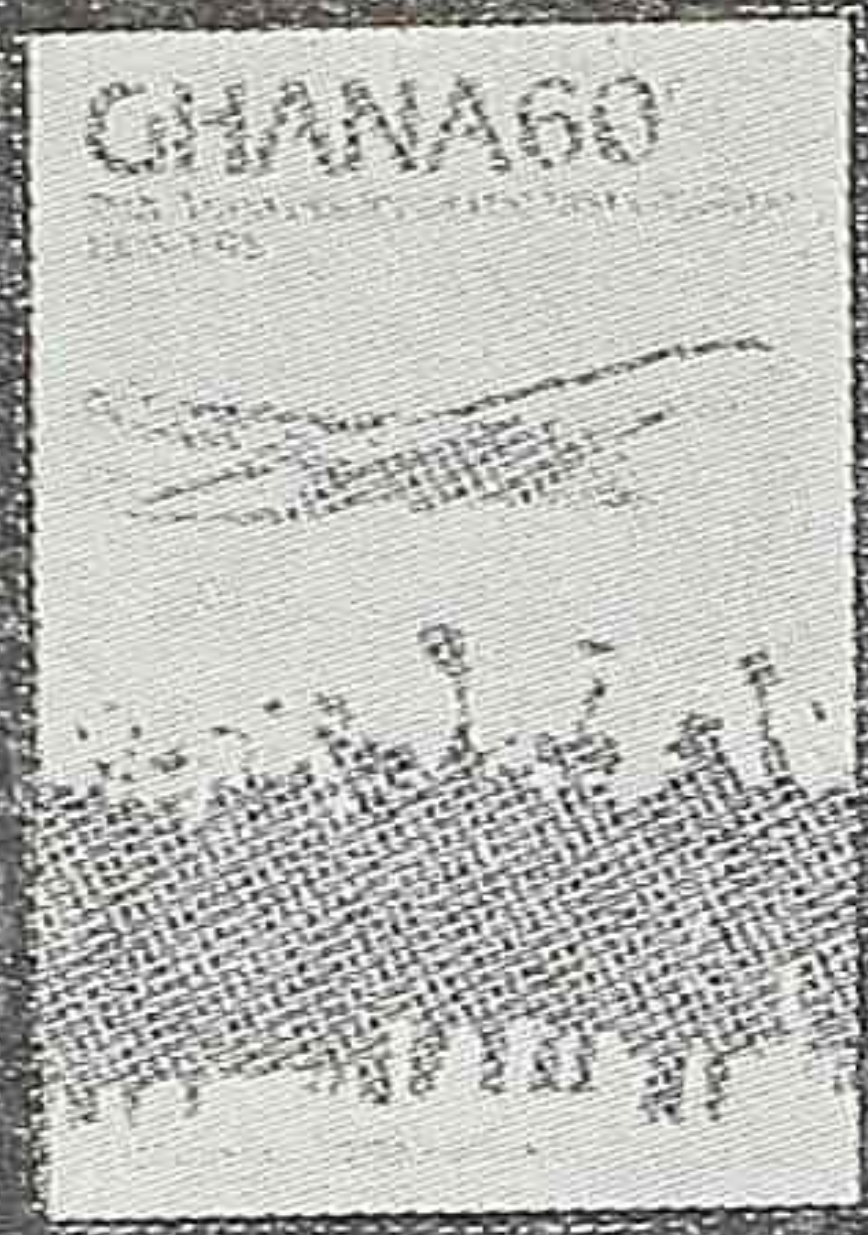
EKVATORIJALNA GVINEJA

1. maj: 25-godišnjica krunisanja kraljice Elizabete II, 8 vr. i 2 bloka

FALKLANDSKA OSTRVA

28. april: 26-godišnjica prvog direktnog leta Southampton-Stanlej, 2 vr.

Juni: 25-godišnjica krunisanja kraljice Elizabete II, 3 vr.

FIDŽI

21. april: 25-godišnjica krunisanja kraljice Elizabete II, 3 vr.

26. juli: Razvoj vazduhoplovstva, 4 vr.

FORMOZA

20. maj: Kineska kaligrafija, 5 vr.

15. juni: Borba protiv raka, 2 vr.

12. juli: Antička intarzija, 4 vr.

FRANCUSKA POLINEZIJA

7. maj: 75-godišnjica smrti Pola Gogena, 1 vr.

17. maj: Svetski dan komunikacija, 1 vr.

1. juni: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 1 vr.

13. juli: Korali, 2 vr.

GABON

9. maj: 100 godina rođenja Andre Sitroena, 7 vr.

21. juni: Insekti, 4 vr.

4. juli: Leptiri, 5 vr.

18. juli: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 3 vr.

GAMBIA

april: 25-godišnjica krunisanja kraljice Elizabete II, 2 vr.

GANA

april: 75 godina vazduhoplovstva, 4 vr.

maj: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 4 vr.

15. maj: Hrana za sve, 5 vr.

9. juni: CAPEX 78, 4 vr.

GILBERTOVA OSTRVA

5. juni: 25 godina povratka kralja Džordža V, 4 vr.

GORNJA VOLTA

30. maj: Svetski dan komunikacija, 1 vr.

10. juli: Kult predmeta, 2 vr.

8. avgust: 100-godišnjica UPU, 1 vr.

GRENADA

28. februar: Kosmos, 6 vr.

april: 150 godina smrti Betovena, 7 vr.

mart: 400 godina od rođenja Rubensa, 7 vr.

2. juni: 25-godišnjica krunisanja kraljice Elizabete II, 3 vr. i blok

juli: 75 godina prvog leta braće Rajt, 7 vr.

GVINEJA BISAO

27. februar: Cepelini, 6 vr. i blok

15. mart: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 6 vr. i blok

GVATEMALA

22. maj: Sveta nedelja, 5 vr.

22. maj: 100 godina ITU, 1 vr.

23. juni: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 1 vr.

HONDURAS

juni: Filatelistička izložba »Honduras 78«, 4 vr. i blok

INDIJA

11. februar: Treći svetski sajam knjiga u Nju Delhiju, 1 vr.

23. mart: Moderno indijsko slikarstvo, 4 vr.

16. mart: 100 godina od rođenja Nalanal Dalpatrau Kavi, 1 vr.

22. mart: Suriya Sen, revolucionar, 1 vr.

24. mart: 400 godina od rođenja Rubensa, 1 vr.

16. april: Čarli Čaplin, 1 vr.

16. april: Indijski muzeji, 1 vr.

6. juli: Siama Prasad Mokrje, 1 vr.

8. juli: Reprodukcijske izložbe iz raznih muzeja, 4 vr.

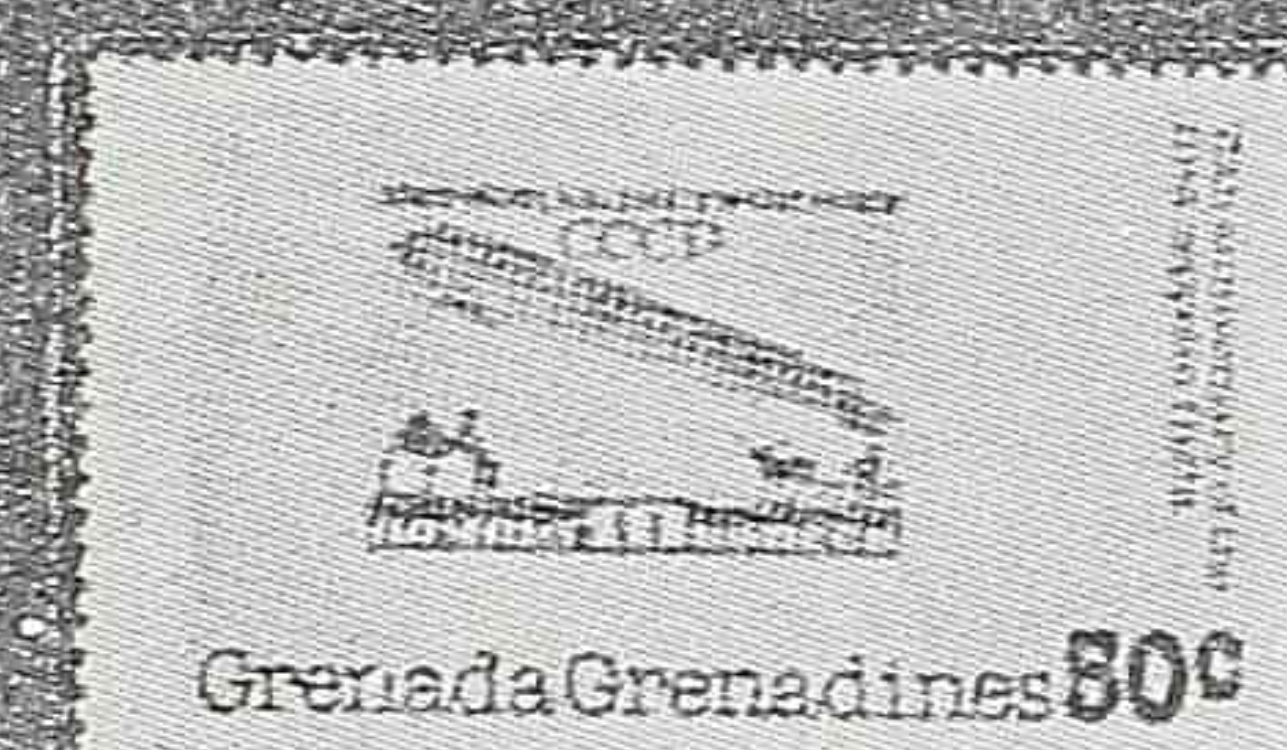
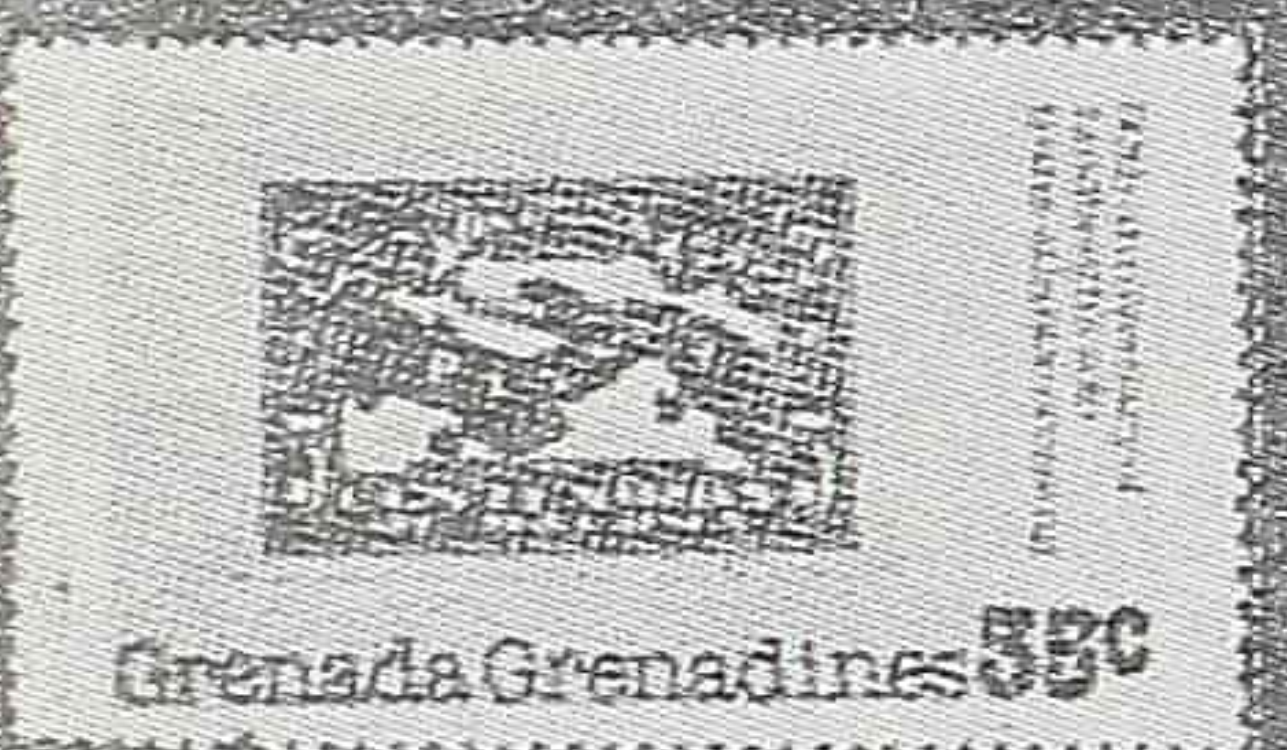
INDONEZIJA

27. mart: Konferencija za tehničku saradnju nerazvijenih zemalja, 1 vr.

1. juni: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 2 vr.

17. juni: Svetski dan zdravlja, 1 vr.

IRAN

15. mart: 100 godina rođenja šaha Reze Pahlavi oca, 4 vr.

6. mart: Uskršnje marke, 2 vr.

april: Pejzaži Irana, 2 vr.

17. maj: Svetski dan komunikacija, 1 vr.

IZRAEL

23. april: Znameniti ljudi, 5 vr.

23. april: Dan palih boraca, 1 vr.

23. april: TABIR 78, blok

JAMAJKA

17. april: Leptiri, 4 vr. i blok

JAPAN

3. mart: Reprodukcije, 2 vr.

8. juni: Zaštita prirode, 1 vr.

21. juni: 61. Međunarodni Lion kongres, 1 vr.

JORDAN

12. april: 25-godišnjica arapske poštanske unije, 2 vr.

30. maj: Domaća radinost, 4 vr.

KANADA

26. april: Jubilej kapetana Kuka, 2 vr.

19. maj: Rudno blago, 2 vr.

10. juni: CAPEX 78, 3 vr. i blok

17. avgust: Kanadska nacionalna izložba, 1 vr.

KAJMAN

20. mart: Uskrs 78, 4 vr.

15. avgust: Ribe, 6 vr.

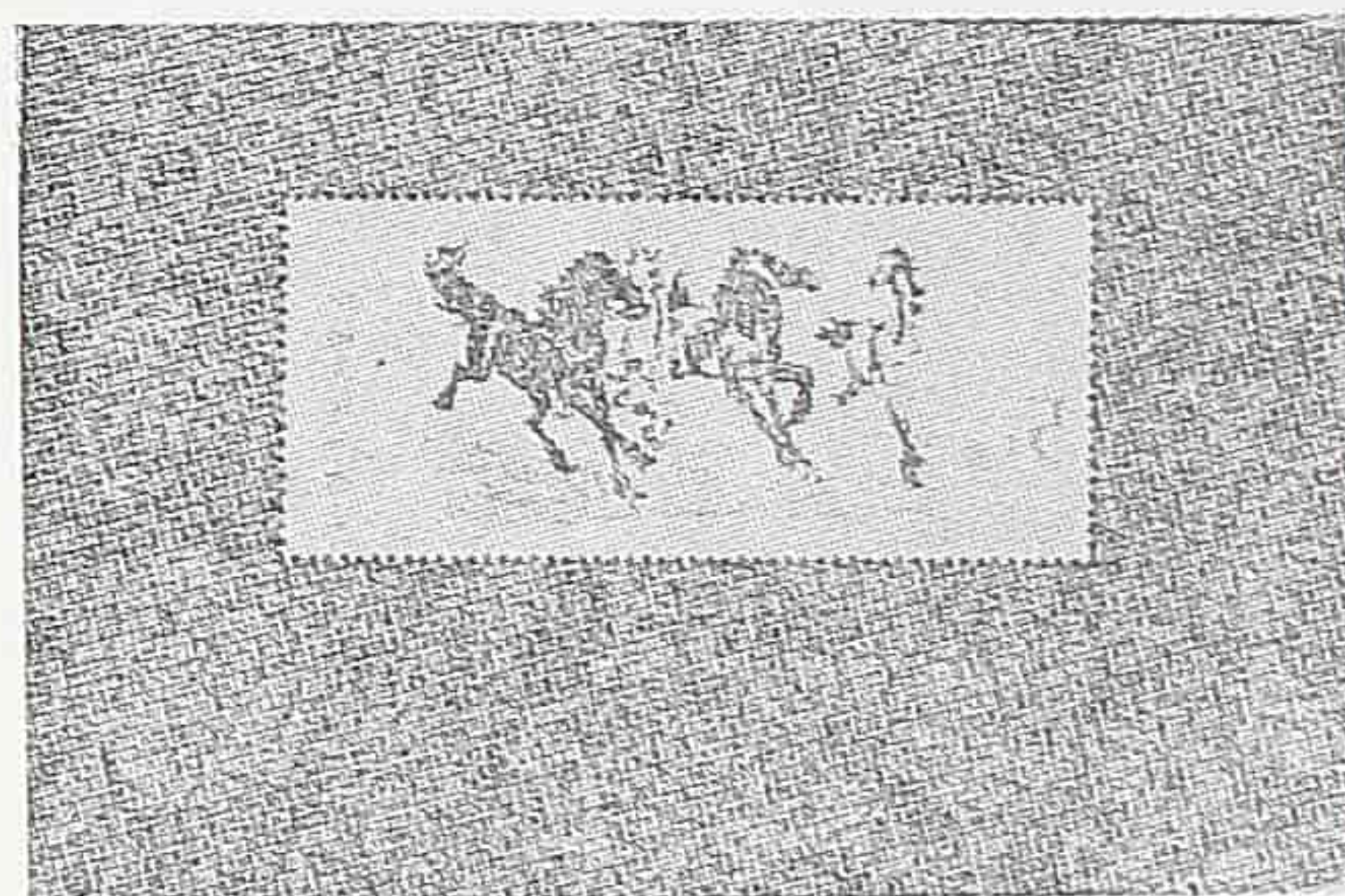
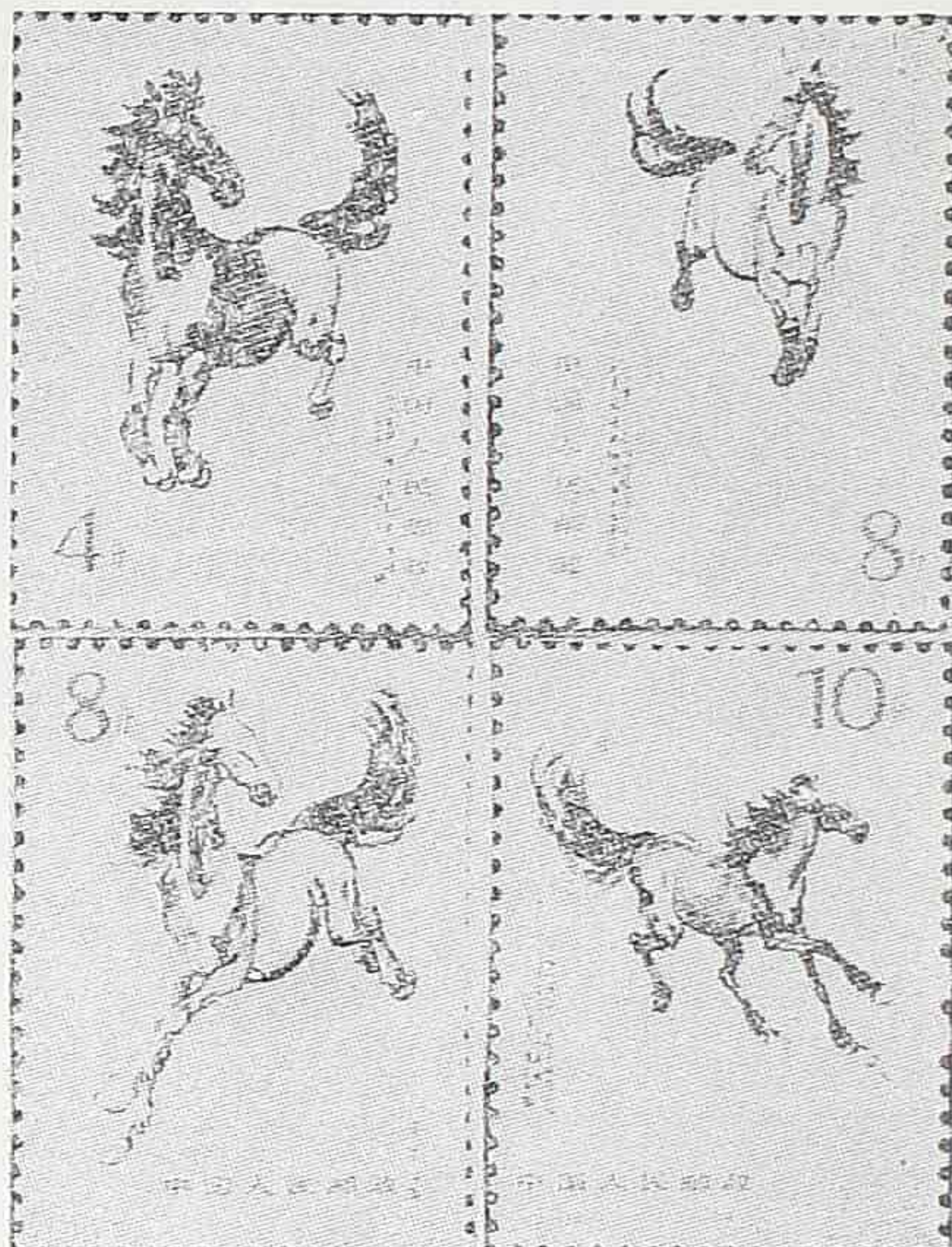
KINA

5. mart: Borci za komunizam, 3 vr.

8. mart: Dan žena, 2 vr.

18. mart: Nacionalna konferencija naučnika, 3 vr.

5. maj: Konji u galopu, reprodukcije, 10 vr. i blok

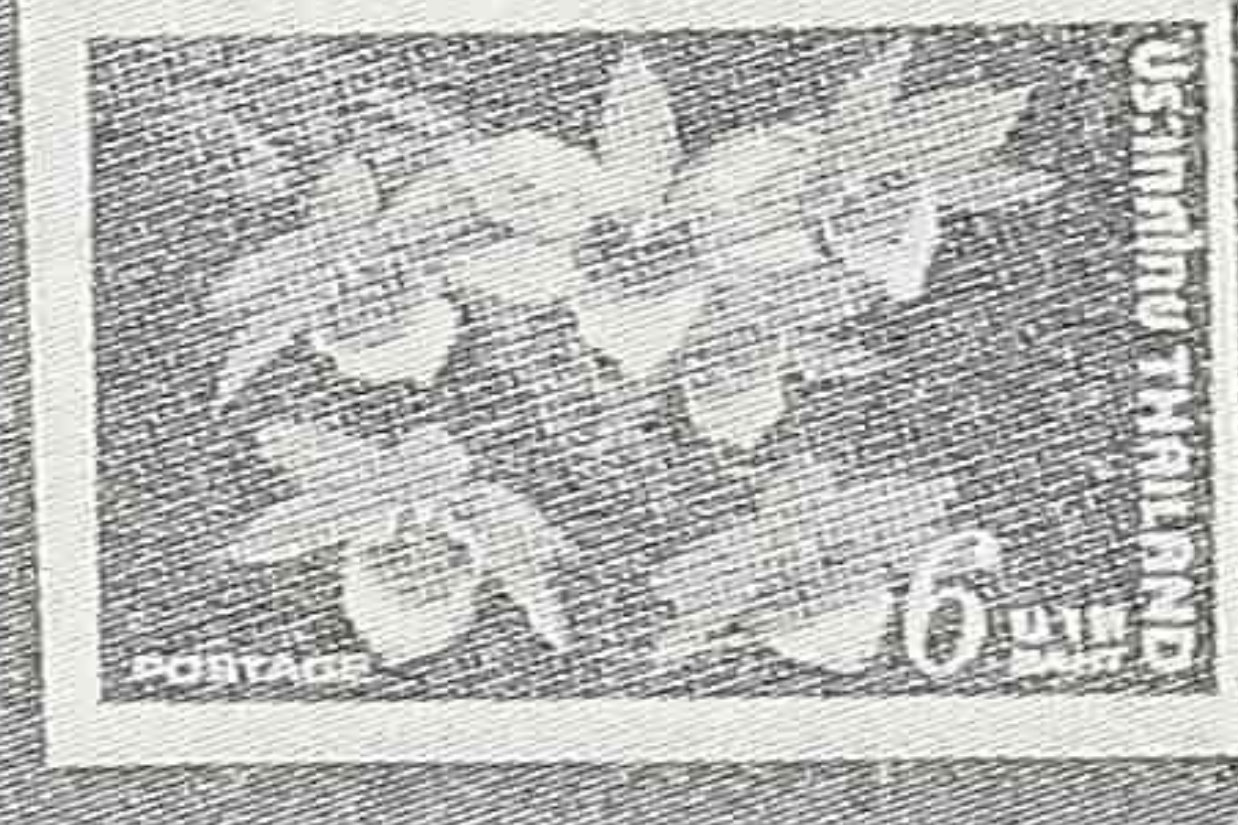
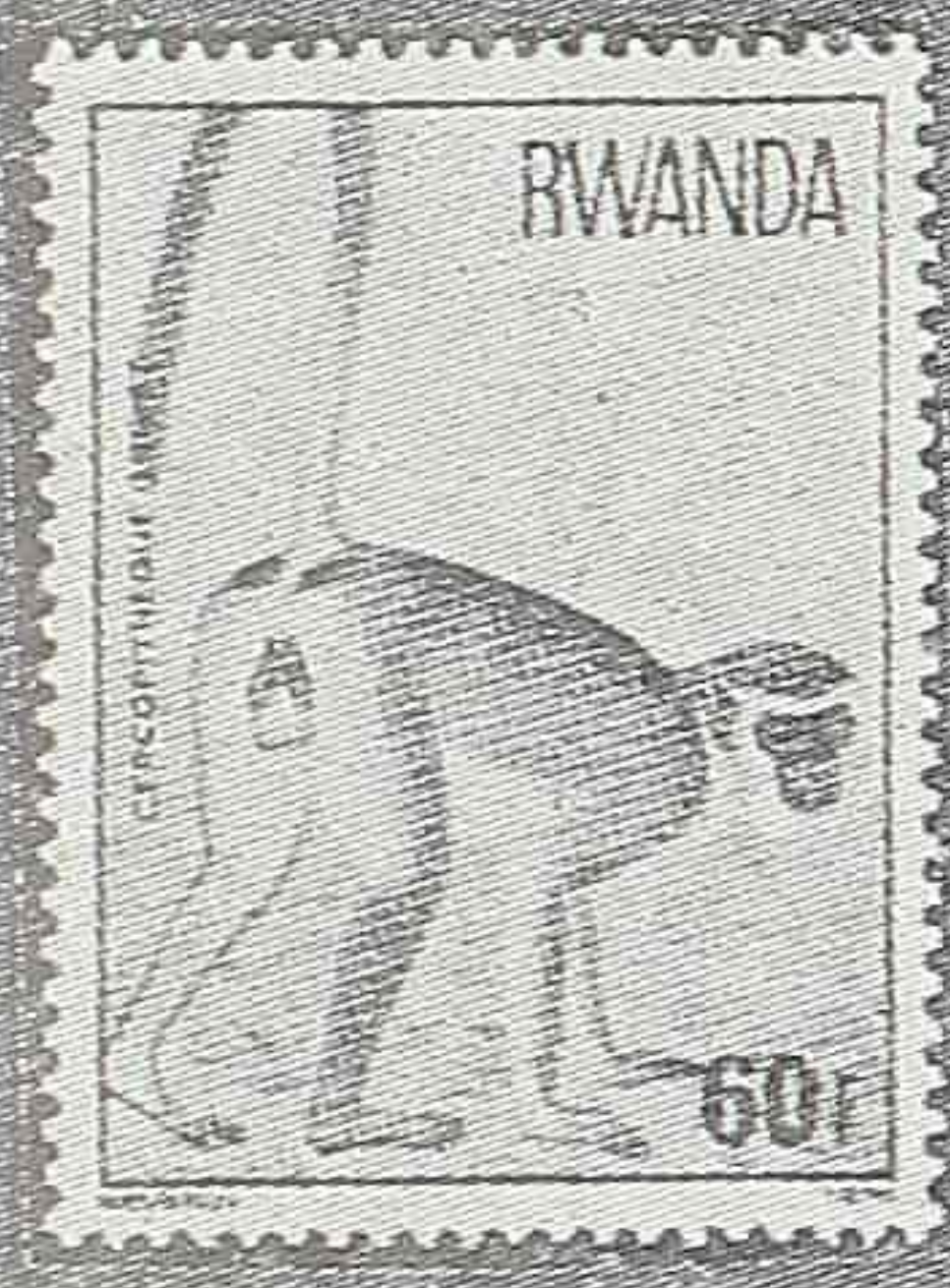
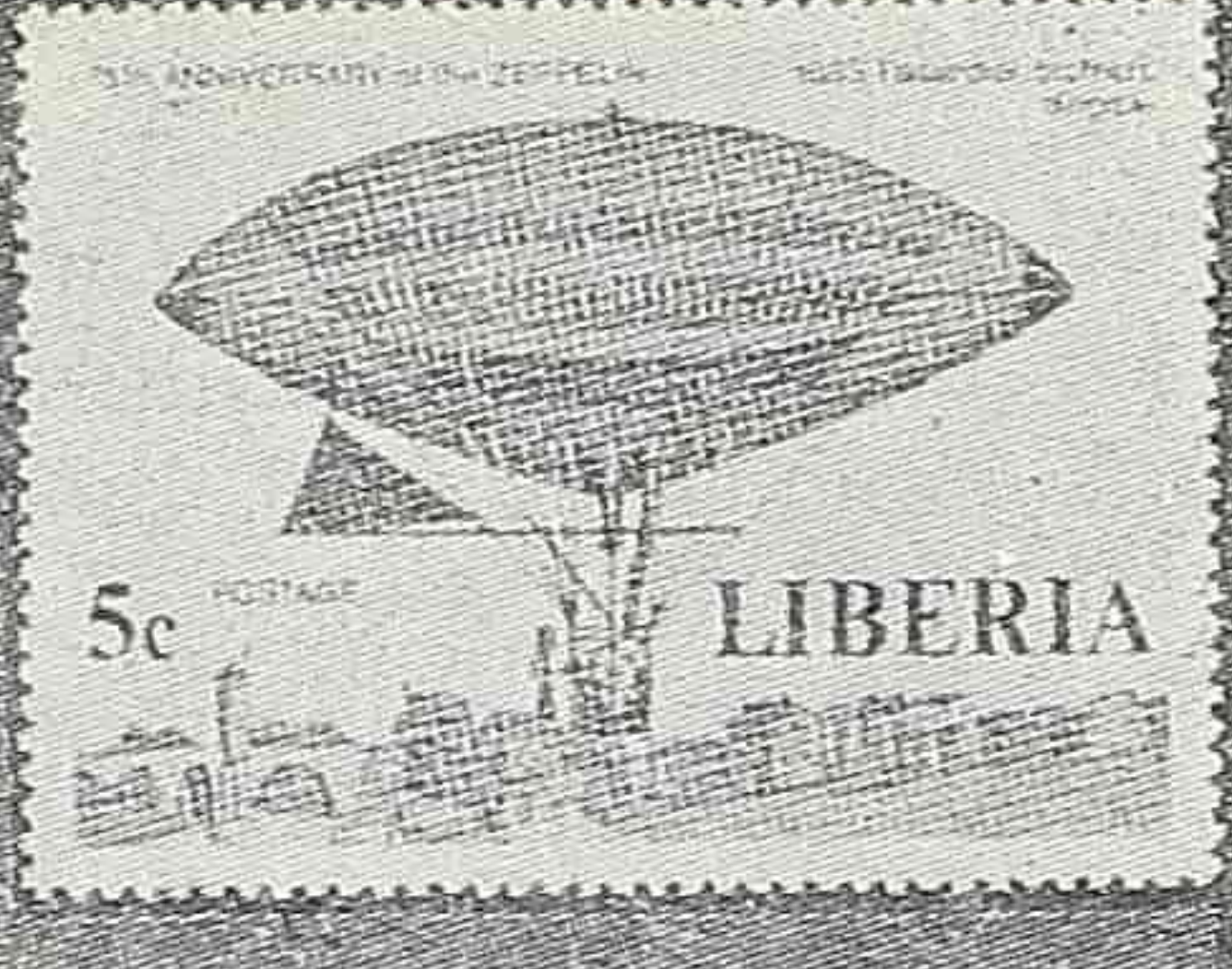
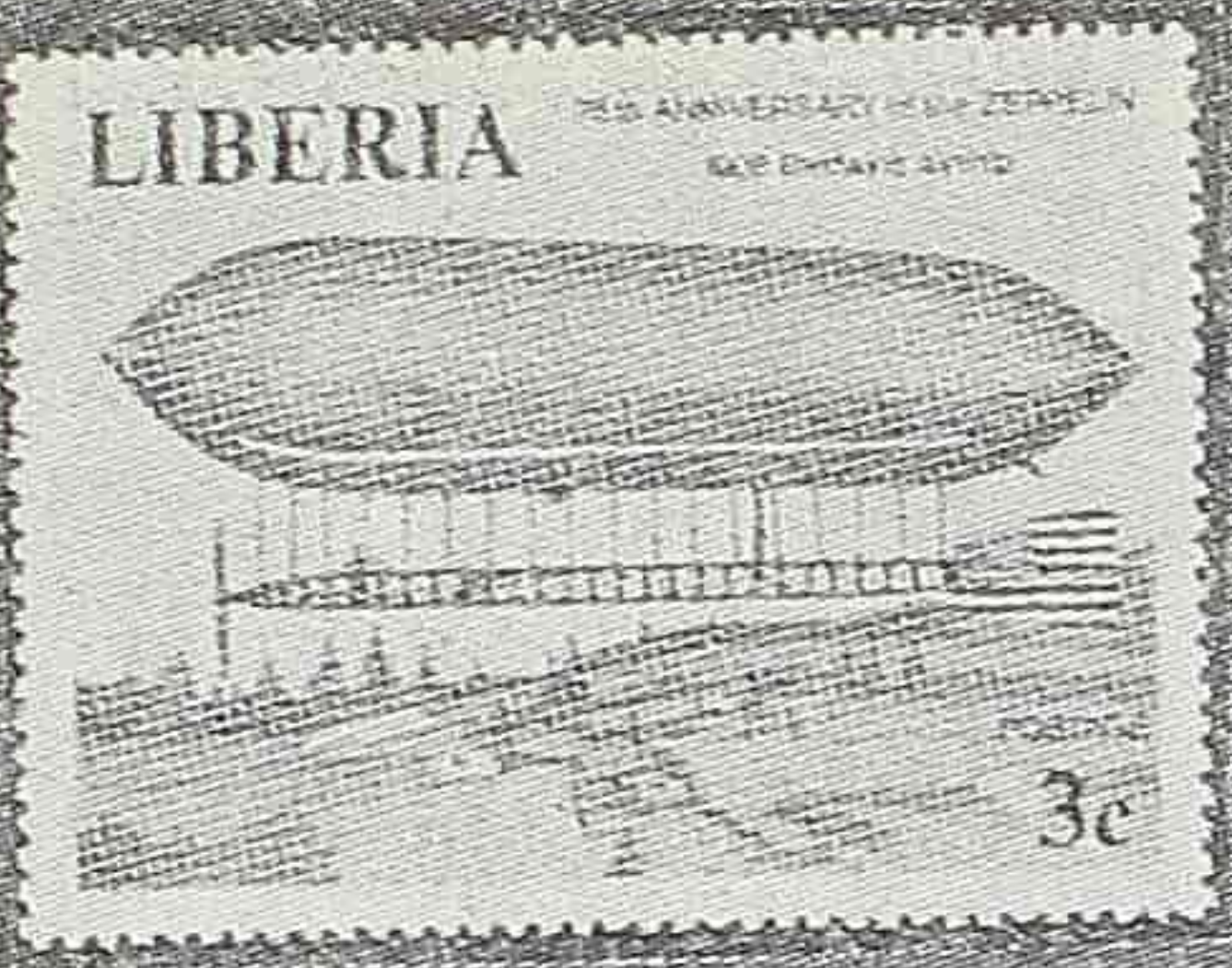
1. juni: Vaspitanje omladine, 5 vr.

20. juni: Nacionalna finansijsko-trgovinska konferencija, 2 vr.

KONGO

4. april: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 5 vr. i blok

KUBA

- 12. april: Dan kosmonautike, 6 vr.
- 15. maj: Cvetovi kaktusa, 6 vr.
- 8. juni: CAPEX 78, blok
- 15. juni: Ribe, 6 vr.
- 1. juli: Srednjoameričke i karibske igre, 6 vr.

KOMORSKA OSTRVA

- 6. februar: Ptice, 6 vr. i blok
- 6. februar: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 6 vr. i 2 bloka
- 8. maj: Leptiri, 5 vr.
- 8. maj: 25-godišnjica krunisanja kraljice Elizabete II, 6 vr. i blok

KOLUMBIJA

- 9. maj: 150 godina Okana ugovora, 1 vr.
- 30. maj: 150 godina Univerziteta u Kartageni, 1 vr.

KOREJA JUŽNA

- 1. maj: Dan planiranja porodice, 1 vr.
- 20. maj: Kamene pagode II, 2 vr.
- 20. juni: Kamene pagode III, 2 vr.

KOREJA SEVERNA

- 20. mart: 400 godina rođenja Rubensa, 4 vr.

LIBERIJA

- 9. mart: 75 godina prvog leta, 6 vr. i blok
- 12. juni: 25-godišnjica krunisanja kraljice Elizabete II, 3 vr. i blok

MADAGASKAR

- 20. mart: Svetski dan borbe protiv lepze, 1 vr.
- 17. maj: Svetski dan telekomunikacija, 1 vr.

MALDIVI

- 27. april: Brodovi, 8 vr.

MALI

- 20. mart: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 3 vr.
- 10. april: Ptice, 5 vr.

MAROKO

- 27. februar: Razvoj Sahare, 2 vr.
- 9. mart: Marokanski novac, 1 vr.
- 14. april: 10. konferencija arapskog crvenog polumeseca, 1 vr.
- 15. maj: ROTARY CLUB, 1 vr.
- 29. maj: Pomoć Palestini, 2 vr.

MAURICIJUS

- 20. juni: 50 godina otkrića penicilina, 4 vr.

MAURITANIJA

- 28. februar: Divlje životinje, 6 vr.
- 7. juni: Francusko-afrička saradnja, 1 vr.

MALAVI

- 1. mart: Uskrs 78, 1 vr.
- 1. juni: Životinjsko carstvo, 4 vr.

MEKSIKO

- 19. januar: Istorija vazduhoplovstva, 2 vr.

- 1. mart: 450 godina grada Ciapa Korza, 1 vr.
- 15. mart: 100 godina telefona, 1 vr.
- 1. juni: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 3 vr.

5. juni: 100 godina rođenja Franciska Vilje, 1 vr.

29. juni: 50 godina prvog leta Meksiko-Višington, 1 vr.

MONGOLIJA

25. mart: 75 godina avionskog saobraćaja, 9 vr.

MONTSERAT

april: Ribe, 4 vr.

MOZAMBIK

20. mart: Ptice, 6 vr.

9. juni: CAPEX 78, 1 vr.

25. juni: Godišnjica nezavisnosti, 4 vr. i blok

5. juli: Svetski omladinski i studentski festival u Havani, 3 vr.

NAURU

maj: Naša domovina, 13 vr.

NEPAL

14. april: 100 godina pošte, 2 vr.

29. maj: 25 godina osvajanja vrha Mont Everest, 4 vr.

5. juni: Zaštita prirode, 1 vr.

NIGER

25. februar: Reprodukcijske Rubensa, 5 vr. i blok

22. mart: Nacionalne školske i univerzitetske igre, 4 vr.

NIKARAGVA

23. februar: Hrišćanski motivi, 9 vr.

7. april: 100 godina železnice, 9 vr.

NORFOLK OSTRVA

22. avgust: 50 godišnjica skauta, 4 vr.

NOVA KALEDONIJA

10. juni: Zaštita prirode, 1 vr.

NOVI ZELAND

7. juni: Koristi od mora, 5 vr.

OBALA SLONOVAČE

21. mart: Narodne igre i nošnje, 4 vr.

17. maj: Svetski dan telekomunikacija, 1 vr.

PAKISTAN

20. april: Svetski dan borbe protiv srčanih bolesti, 2 vr.

PARAGVAJ

10. mart: Olimpijske igre, blok za vazдушnu poštu

10. mart: 450 godina smrti Albrehta Direra, 9 vr. i blok

15. mart: 300 godina smrti slikara Jakoba Jordanesa, 9 vr. i blok

11. maj: 150 godina smrti Franciska Goje, 9 vr. i blok

11. maj: 25-godišnjica krunisanja kraljice Elizabete II, blok

16. maj: Kosmos, 9 vr.

16. maj: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 2 bloka

PAPUA NOVA GVINEJA

29. mart: Redovno izdanje II, 6 vr.

29. avgust: Morske školjke, 4 vr.

PENRIN

10. mart: Uskrs 78, 8 vr. i blok

17. april: Uskrs 78, 3 bloka

RUANDA

10. mart: Majmuni, 8 vr.

19. juni: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 8 vr.

SAMOA

21. mart: Razvoj vazduhoplovstva, 4 vr.

14. april: Kornjače, 2 vr.

21. april: 25-godišnjica krunisanja kraljice Elizabete II, 3 vr.

SENEGAL

15. maj: Pomoć Palestini, 1 vr.

juni: Nacionalni park, fauna, 6 vr.

SEJŠELSKA OSTRVA

5. juni: Dan oslobođenja, 4 vr.

10. juni: 25-godišnjica krunisanja kraljice Elizabete II, 4 vr. i blok

SINGAPUR

22. april: Parkovi i bašte, 3 vr.

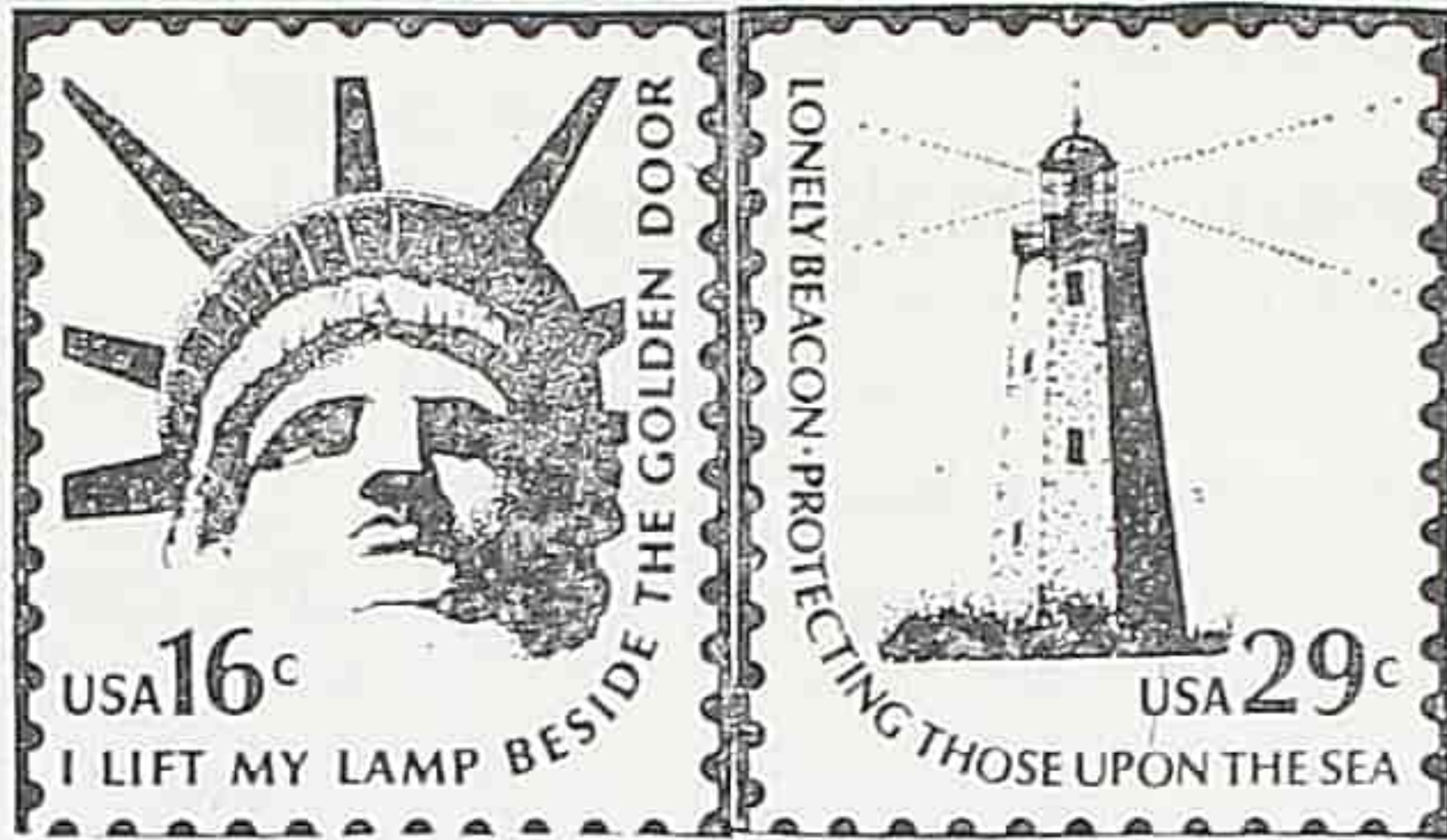
24. juni: Nacionalni spomenici, 4 vr. i blok

29. juni: Ptice pevačice, 4 vr.

SAD

31. mart: Redovno izdanje, 1 vr.
14. april: Svetionik Sandi Hok, 1 vr.

4. maj: 200 godina američko-francuskog prijateljstva, 1 vr.
12. maj: 100 godina Koncertne dvorane u Sinsinatiju, 1 vr.
18. maj: Rano otkrivanje raka — dr Papanikolau, 1 vr.
22. maj: Stilizovani orao, 1 vr. bez nominale
10. juni: CAPEX 78, blok

26. juni: Godišnjica američkog udruženja fotografa, 1 vr.
30. juni: Zastava tvrđave Mak Henri, 1 vr.
3. juli: 100 godina rođenja Džordža Kohana, 1 vr.
11. juli: Američka ruža, 1 vr.
13. juli: Piano, 1 vr.
20. juli: Kosmos, Viking program, 1 vr.

11. avgust: Tvrđava Niskuali Vašington, 1 vr.

SV. VINCENT

20. juli: Kornjače, 4 vr.

SURINAM

21. juni: Tropske ribe, 8 vr.

SOMALIJA

- maj: Pomoć palestinskim izbeglicama, 2 vr.
juni: Svetsko prvenstvo u fudbalu, 3 vr.

SUDAN

8. mart: 25 godina Arapske poštanske unije, 3 vr.

TANZANIJA

10. april: Prvenstvo sveta u fudbalu, 4 vr.

TAJLAND

1. mart: Poljoprivreda 1 vr.
6. april: Crveni krst, 1 vr.
13. april: Ribe, 4 vr.
15. juni: Slikarstvo Tajlanda, 4. vr.

TURKS I KAIKOS

- april: 75 godina prvog leta braće Rajt, 6 vr.

TUVALU OSTRVA

5. april: Brodovi, 4 vr.
2. juni 25 godina krunisanja kraljice Elizabete II, 4 vr.

UJEDINJENE NACIJE

5. maj: Namibija, 3 vr.

REDOVNI SASTANCI FILATELISTA

ODRŽAVAJU SE SVAKOG ČETVRTKA OD 16—20 ČASOVA I SVAKE NEDELJE OD 9—14 ČASOVA U PROSTORIJAMA HOTELA »METROPOL« U BEOGRADU, BULEVAR REVOLUCIJE 69.

NA OVIM SASTANCIMA STALNO SU DEŽURNI ČLANOVI BEOGRADSKIH DRUŠTAVA »VRAČAR«, »SAVA«, »BEOGRAD« I DRUGI, KOD KOJIH MOŽETE DOBITI SVA NAŠA NOVA IZDANJA MARAKA KAO I SVE OSTALE INFORMACIJE U VEZI FILATELIJE.

OVE SASTANKE POSETILO JE U TOKU 1977. GODINE PREKO 30.000 POSETILACA — FILATELISTA I MOGU SE SMATRATI NAJPOSEĆENIJIM SASTANCIMA FILATELISTA U OVOM DELU EVROPE.

U TOKU SASTANKA, VRLO LJUBAZNO OSOBLJE HOTELA »METROPOL« NASTOJI DA SE SVI POSETIOCI UGODNO OSEĆAJU.

MALI OGLASI

Hteo bih se dopisivati sa jugoslovenskim filatelistima. Interesuje me Paragvaj i atričke zemlje. Nudim SSSR, DDR, Mađarsku, Rumuniju, Mongoliju i Poljsku. V. K. Komkin, 400005 VOLGOGRAD, Komunalnaja 14/34. SSSR

Sakupljam marke Jugoslavije, zapadnoevropskih zemalja i sa Arabije. Nudim marke SSSR od 1970—78 i značke o Lenjinu i Olimpijadi u Moskvi. V. Fedorov, ul. 9 Nojabria 37. NOVOSIBIRSK 102. 630102 SSSR

Razmenjujem žigosane marke SSSR za žigosane marke svih zemalja u svetu. Valerij Tomazkov, ul. Rudneva 53. kv. 23. TULA — 26, 300026 SSSR

Sakupljam marke na temu flora, fauna i transport iz celog sveta. Mila Guzenko, ul. Vatumina 9/1 270007 ODESA, SSSR

Nudim marke DDR, Bugarske, Rumunije, Čehoslovačke, Poljske, Vijetnama, Kube i Severne Koreje, kao i značke SSSR. U zamenu tražim marke Paragvaja. S. K. Podosenov, K. Marksa II-6-6 KIROVGRAD 316050, SSSR

Želim da razmenjujem marke nežigosane, tražim: Jugoslaviju, Zap. Evropu, USA, Australiju, Kolonije. Nudim: SSSR, DDR, Poljsku, Rumuniju i FDC SSSR. LEONID YURKO, 286001 VINNICA—1, Vorosilova 22—60, SSSR

Želim se dopisivati sa jugoslovenskim filatelistima, BUŠMAKIN GEORGIO EVINJEBUČ, 614030 PERILJ—30, Pisareva 7-6, SSSR

Tražim korespodenta u Jugoslaviji, interesuju me teme: fauna, umetnost, kosmos, sport, korespondencija engleski i ruski, KOTLJAKOV PAVEL, 432006 ULJANOVSK, Do vostrebor, SSSR

Želim razmenjivati marke, pišite ruski ili engleski, KAZIMIR MATOWIECKI 51141 WROCLAW, M. Konopnickiej 8a, Poljska

Interesuju me marke Jugoslavije, Francuske, Vel. Britanije, Džersi, Gernzi, flora, fauna, kosmos, sport, umetnost, Arabski Emirati, V. A. MARTINOV, 109377 MOSKVA 377, Ryazansky prospekt 60/230, SSSR

KUPUJEM PONIŠTENE I NEPONIŠTENE MARKE ŠVAJCARSKE I LIHTENŠTAJNA

MIODRAG MRĐA, dipl. ing.
Beograd, Rakovica, Rujica 9.

Dovoljno je da pozovete

Telefon 620-333

Beograd, Sremska 6

Stalno dežurne

Jugoslovenske

Izvozne i

Kreditne

Banke

Besk-beograd 78

XIV SVETSKO PRVENSTVO U KAJAKU I KANUU NA MIRNIM VODAMA
 XIV SVJETSKO PRVENSTVO U KAJAKU I KANUU NA MIRNIM VODAMA
 XIV SVETOVNO PRVENSTVO V KAJAKU IN KANUU NA MIRNIH VODAH
 XIV SVETSKO PRVENSTVO VO KAJAK I KANU NA MIRNI VODI

200-ГОДИШЊИЦА ПРВОГ УСПОНА НА ТРИГЛАВ
 200-OBLJETNICA PRVOG USPONA NA TRIGLAV
 200-LETNICA PRVEGA VZPONA NA TRIGLAV
 200-ГОДИШНИНА НА ПРВОТО КАЧУВАЊЕ НА ТРИГЛАВ